

KÖZTÉLEK

KÖZ- ÉS- MEZŐGAZDASÁGI LAP
AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelenik egyelőre hétévente egyszer: vasárnap

OMGE évi tagsági díj:

Földbirtokosok, bér- lők és uradalmak	200 holdig	15 pengő
	500 "	30 "
	1000 "	60 "
	2000 "	90 "
	3000 "	120 "
	ezen felül	150 "

Részvénytársaságok, szövetkezetek, vállalatok 90 P
Egyéb tagok részére évi tagdíj --- 10 "
OMGE postatakarékpénztári esekkszáma száma: 10,399

Leppődíj OMGE-tagoknak:
Negyed évre 6 pengő, fél évre 11 pengő, egész évre 20 pengő

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelete alatt

A kiadásért felelős:

Mutschenbacher Emil dr.,
az OMGE ügyvezető-igazgatója

Felelős szerkesztő: Rothmeyer Imre

Társzerkesztő: Dörsehug Tiber

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztételek-u. 3. Telefon: 187-954
Kiadóhivatal: Budapest, IX., Űllői-ut. 25. Telefon: 189-932

Előfizetési árak:

„Béke gazdasági előfizetők” című listával együtt

Belföldre		Külföldre	
OMGE tagoknak:		OMGE tagoknak:	
Negyed évre	6 pengő	Negyed évre	8 pengő
Fél évre	11 "	Fél évre	15 "
Egész évre	20 "	Egész évre	25 "
Előfizetőknek:		Előfizetőknek:	
Negyed évre	10 pengő	Negyed évre	12 pengő
Fél évre	18 "	Fél évre	22 "
Egész évre	32 "	Egész évre	40 "

Postatakarékpénztári esekkszáma száma: 26,576

Péter-Pálkor.

A legöregebb és legtapasztaltabb gazdák sem emlékeznek vissza annyira rendellenes és a termelő munka folytonosságát lépten-nyomon hátráltató, annak eredményeit ismételtén veszélyeztető időjárásra, mint aminővel balsorsunk sújtott bennünket ennek a vége felé járó gazdasági évnek úgyszólván egész folyamán. Nem csoda tehát, ha az aratás megkezdésének időpontja sem alkalmazkodik — régi hagyomány és gyakorlat szerint — a két főapostol ünnepéhez, hanem, vidékenként változóan, valószínűleg csak 8-15 napos késedelemmel fog reánk köszönteni.

Mindamélt Péter és Pál napja mégis megmarad a magyar búza ünnepének, akárhogyan igazgatja előre vagy hátra az aratókalendáriumot a szelek járása meg az eső zuhogása. Hiszen ha nem is peng még odakünn a kasza az aranyárga kalásztengert ringató táblákon, s ha nem is dőlnek még nyomán szép sorjában a gabonarendek, amelyeket szorgos kezek munkája sietve köt kévébe és gyűjt keresztbe: a magyar gazdának ezekben a napokban még sincsen nagyobb, előbbre való gondja az aratásnál, mert az kóti most le minden figyelmét, minden gondolatát, minden reménykedését és minden aggodását.

Sőt nemcsak a gazda és hűséges sorstársai, a vele síró és nevető aratómunkások vannak így. Az ország egész népe is érzi, tudja, hogy a most beérő búza-táblákon a következő esztendőre az ő sorsa is eldőlt. Hiszen az ipari termelés fokozódása, a belső és a kiviteli kereskedelmi forgalom alakulása, a hitellel megélénkítése, az állampénztár kiürülése vagy megtelése mind-mind a mezőgazdasági terméseredményekhez, a gazda termelő munkájának jövedelmezőségéhez és ennek arányában emelkedő vagy csökkenő vásárlóképeségéhez igazodik. A magyar gazdának bő aratásért, egy egész esztendő fáradságos munkáját kiadósan megjutalmazó, a termékek természeti csapás és időjárási viszonyok között kárpótlást adó jó értékesítésért könyörgő imádsága tehát minden magyar szívből egyaránt száll az Egek Urához és esdve kér tőle a magyar földre áldást, e föld dolgos népének bört, bázát, békességét!

Nagyon természetes, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányának legutóbbi ülésén a legfontosabb mezői munka megindulása előtt szép számmal összegyűlt gazdák tanácskozása is elsősorban az aratás időszere gondja és biztosítása, az idel gabonaértékesítés rendje és a gabona- és terményárak miként való megállapítása körül forgott. Ezekkel a kérdésekkel foglalkozott legbelsőbben Mutschenbacher Emil dr. ügyvezető-

igazgató szokásos választmányi beszámolója is, amelyet, mint a Péter-Pálkor gazdáinkat leginkább foglalkoztató kérdések tömör és szemléltető összefoglalását kiemeltünk az igazgatóválasztmányi ülésnek lapunk más helyén közölt jegyzőkönyvéből és itt adjuk az ilyenkor szokásos aratási cikk gyanánt.

Mutschenbacher Emil dr. ügyvezető-igazgató azzal kezdte igazgatóválasztmányi beszámolóját, hogy egy szelímes francia író szerint a legüztább emberi öröm a káröröm. Azt hitelné valaki, hogy bennünket magyarokat is ilyen káröröm tölt el azért, hogy két évtizeddel a trianoni igazságtalan és okatlan békeparancsnak kikényszerített aláírása után diadalmasan leng a versaillesi kastélyon a megelőzőleg ugyancsak megaláztatott, megcsontított és kisajított Németország lobogója és hogy szövetségesünk kezében van e kastély parkjának gyászos emlékeztető trianoni pavilonja is. De Isten látja lelkünket, mi nem kárörömet, hanem az osztó igazság feltámadásának és újult bizalommal várt győzelmének örömeit érezzük. (Ugy van!) Teleki Pál gróf miniszterelnök azt mondta, hogy Versailles és Trianon, valamint az ott kiagyalt kényszerbékék Európája nincs többé. A kiengesztelődés tartós és az egész világra szóló békéjét várjuk, mert hisszük, hogy ez a béke nemzeti létünk teljességének, a történelmi Magyarország boldogulási lehetőségeinek alapján jön létre. Trianon, a történelmi Magyarország romjai fölé mint valami sírkő neveztedelt, az új Magyarország pedig Trianon elhengerített sírkövének törmelékéin fog felépülni. A párizskörnyéki „békék”, mint ennek a magas szónak vakmerő megcsúfolói, immár megbuktak. A bekövetkező új rendezéstől a rajtuk elkövetett igazságtalanságok jóvátételét várjuk és hisszük, hogy a nagy szövetségeseink által megalkotandó béke Magyarországnak is igazságot fog szolgáltatni! (Éljenzés.)

A világgazdasági helyzetéről szólva, megállapította az előadó, hogy a világpolitikai események megakasztották a viláfgazdaságot s így felbomlott, sőt teljesen megszűnt az úgynevezett „világgazdaság”. Ez Magyarországra nézve, amely mezőgazdasági kiviteli feleslegével megcsontította óta a világgazdaságra volt utalva s amelynek az ott kialakuló áron kellett terményfeleslegét értékesítenie, nagyon nagy fontosságú és éppen ezért alapos mérlegelést követel. Skandináv államai, majd Belgium, Hollandia egymásután kikapcsolódtak a tengerentúli nemzetközi áruforgalomból s így bennük Amerika nagyon fontos értékesítési piacait

TARTALOM:

- Péter-Pálkor. (Mutschenbacher Emil dr. beszéde az OMGE igazgatóválasztmányi gyűlésén.)
- A háborús idők gazdálkodása. (G. Gy.)
- Adatok a búzaminőség ingadozásának kérdéséhez. (Dvorak Lajos dr.)
- Ismét csak a bőtermő búzafajtákat keressük! (Legény Ödön.)
- Jegyzetek az „Árksíló és zöldülcserna” című közleményhez. (Hatos Géza dr.)
- A járványosság kezelése. (Mócsy János dr.)
- Gazda-adónaptár. (Kemény Endre.)
- Törvények és rendeletek.
- A gazdaközönség köréből. (Aratás előtt. — Halász Miklós dr.)
- Gazdatiszadmalmi mozgalmak.
- Az OMGE közleményei.
- Az OMGE igazgatóválasztmányának, ügyis mint a GEOSZ végrehajtóbizottságának III. rendes gyűlése.
- A filléres vonatok és a falu. (Barcza Lajos dr.)
- A munkorépatermelői gyűlése.
- A vetések állása és a mezőgazdaság állapota.
- Kerpely Kálmán dr. † (F. E.)
- Vegyes közlemények.
- A köznyelvészetre szolgáló tenyészhibák okszerű használatának előmozdítása.
- A gabonapiac helyzete.
- Állattani szemle.
- A Kékereskedelmi Hivatal piaci helyzetjelentése.
- Tőzsde, kereskedelem.

vesztette el. Máris látjuk ennek azt a következményét, hogy Amerikában a gabona, liszt, kukorica és a zsír ára erősen esik, mert ezek a termények ma már csak Nagybritanniának és Portugáliának volnának eladhatók, ha a tengeri szállítás és biztosítás költségei és lehetőségei ezt megengedik. A magas fuvar-költség azonban persze veszedelmesen nyomja a termelői árakat s a tengeri szállítás esetleges fennakadása még nagyobb áresést okozhat. Éppen ezért az európai gabonakiviteli országokra nézve (ezek Magyarországon kívül Jugoszlávia, Bolgárország és Románia), legalább egyelőre, gyakorlatilag megszűnt a világgazdasági verseny, mert európai kiviteli piacokra alig juthat el tengerentúli gabona. Ennélfogva az európai búzákiviteli államok búzaárának az idén nem a gyakorlatilag nem létező világgazdasági árakhoz, hanem a kontinentális piacokon mutatkozó szükséglethez, a belföldi termésmennyiségéhez és saját termelési költségeikhez kell igazodnia. Végre elérkezett tehát oda, hogy éppen úgy, mint egyes iparcikkek árának kiszámításánál, a gazda is igényelheti termelési költségeinek az elért terméseredményekhez viszonyított figyelembevételét. Éppen ezért az idej belföldi gabonaárak megállapításánál két tényezőt kell különösen mérlegelni: hogy milyenek az idej terméskilátások és miként változtak a múlt gazdasági év óta termelési költségeink? (Helyesítés.)

Gabonasziszik ellen

ANOX

biztos eredményt jelent!

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 29. Telefon: 127-388

és

VIDÉKI KIRENDELTSÉGEI.

Kérje részletes ismertetőnket!

Mai számunk 20 oldal

E szám ára 80 fillér

szám 50-ik évfolyam

Bessemer

csodás elleni védőmáz!

LUTZ

szimmentáli üszök eladók

HALMI MIKLÓS

lévő 79.900 gyártási szám

lőszekrény

ön eladó

ÖNSÚLYA

almassá teszi

aktivátorozásra,

és kombinált

vontatására.

GYÁR RT

2. TEL.: 125-210

Feladás vezető: Magyar Irod

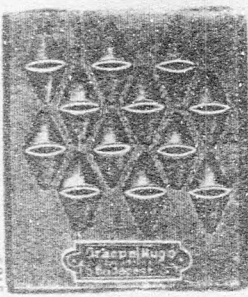
Ami a terméskilátásokat illeti, sajnos, az idei kivételesen rendellenes időjárási viszonyok nagyon lerontották a várható terméseredményeket. Az időjárás erősen késlelteti a búza beérését, úgyhogy az aratás az ország legnagyobb részében a rendesnél valószínűleg csak 10—14 nappal később lesz megkezdhető. A földművelésügyi minisztérium hivatalos jelentése kataszteri holdankint 7 métermázsás átlagos búzatermésre számít, ami bizony csak gyenge közepes terméseredménynek mondható. Ugyancsak gyenge termés ígérkezik az ország legnagyobb részében rozs-ból és őszi árpából, míg a tavaszi árpa és a zab ezidő-szerint jó közepes termést ígér. Nagyon hátramaradt a késői kukoricavetések fejlődése, továbbá a répa, a takarmányfélék és a különböző kereskedelmi növények ugyancsak mind kedvezőbb időjárást kívánnak. A kedvezőtlen őszi, a téli fagyok, a késő tavasz, az árvizek, a növényzet fejlődésének két hetes késedelmé, a fenyegető rozsvesztély mind csupa olyan tényezők, amelyek hátrányosan befolyásolják a várható terméseredményt. Másrészt a tengerentúli verseny kikapcsolódása miatt fokozott keresletre számíthatunk és így kétszeres kárt jelent, hogy a gyenge terméskilátások miatt az ígérkező kivételes értékesítési lehetőségeket aligha tudjuk majd kihasználni. (Úgy van!)

Visszont ezzel szemben a termelési költségek a megelőző gazdasági évhez képest lényegesen emelkedtek, mert hiszen az idei termést magasabb munkabér terheli, emelkedett a közterhek súlya is, az agrárról pedig egyre további tágulással fenyeget. Mi következik ebből? Ha a mezőgazdaság nagy nehezen elért csekély jövedelmessége megszűnne, amiatt, hogy a hatóságilag megszabott értékesítési árak nem fedezik többé a megnövekedett termelési költségeket, akkor a gazda nem tudja üzemét tovább folytatni, még kevésbé azt beruházásokkal fejleszteni. A veszteséges termelésnek hatósági ármegállapításokkal való állandósítása természetesen a termelés visszafordítására és külterjes irányba való terelődésére vezetne. A mezőgazdasági érdekeltség teljes mértékben átérzi és helyesli a kormányt az általános árszínvonal állandósítására irányuló törekvését, mert maga is rendkívül nagy súlyt vet a pengő értékállóságának további biztosítására és az infláció elkerülésére. Minden árrögztetésnek azonban együtt kell járnia a munkabérek rögzítésével. Arányos árszínvonal kialakítását pedig csak úgy lehet elképzelni, ha az egész vonalon kielégítő, kifizetődő, a termelési költségeket méltányos vállalkozói nyereséggel együtt fedező és így módon egymással helyes arányban álló árak alakultak már előzőleg ki. Az ilyen árakat lehet és kell is aztán állandósítani, ami a termelés szempontjából is kedvezőbb, mint hogyha az ártenyézők állandóan ingadoznak és minden józan számítást bizonytalanná tesznek. (Úgy van!)

Javasolta továbbá az előadó, hogy az OMGE a rozs árának a mindenkori búzaár 80%-ában való megállapítását, továbbá az őszi árpa és a zab, valamint a kukorica árának a búza és rozs árával összhangban való megállapítását kérje a várható terméseredmény arányában. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a búza vetésterületének minden hivatalos beavatkozás nélkül való jelentős esőkentését a természet maga oldotta meg, mert az őszi esőzések miatt sok búzaföld maradt bevetetlenül, a tavaszi árvizek pedig a szerencsésen áttelelt búzavetések egy részében is jelentős károkat, sőt pusztulást okoztak. Nagyon természetes, hogy ha az új gazdasági év folyamán az iparcikkek ára és a mezőgazdasági munkabérek tovább emelkednének, úgy a mezőgazdasági terményárakat is a termelési költségek magasabb színvonalával kell összhangba hozni és mindkét áresortot egyensúlyát a mezőgazdasági *majori árakban* kell biztosítani, mert hiszen a termelő gazda majori áron adja el terményfeleslegét és majori áron szerzi be a maga szükségleti cikkeit. (Úgy van! Úgy van!)

Ha már most az isteni Gondviselés legalább közepes terméssel ajándékozna meg bennünket és a terméskilátások értékesítése kifizetődő áron válik lehetővé,

A Gazdák Biztosító Szövetkezete egyedüli kimondottan agrárérdekeket szolgáló biztosító-intézet. Gazda-alapítás. Kartelen kívül. (Tűz-, jég-, állat-, élet- stb. biztosítás.)

Új, javított, szabadalmazott Graepel-féle lemeztörökrosta!

Az összes létező lemeztörökrostaikat messze felülmúlja, az eddigi világhírű Graepel-féle lemeztörökrostaiknál 20%-kal nagyobb teljesítőképességgel. A leg-rövidebb törökrosta is tökéletes munkát végez és minden magvesztést kizár. Pénzt, időt, fáradságot takarít meg szab. lemeztörökrostaik alkalmazásával. Több százezer kifogástalan üzemből.

GRAEPEL HUGÓ BETÉTI TÁRSASÁG, malomépítész, gép- és rostalemezgyár

Telefon: 149-073

Budapest, X., Sziávy-utca 20-30. Gergely-utca sarok.

Sürgönycím: Graepelék Budapest

Gyárt és szállít még teljes malomrendszereket, egyes malomgépeket, triaurókat és lyukasztott lemezeket bármilyen célra.

akkor a gazdának, de a kormányt és egész köz-igazgatási szervezetünknek is az a legfontosabb feladata, hogy a termelő munka folytonosságát biztosítsa, s hogy az arató munkálatok pontos és gondos elvégzése terén se legyen fennakadás, mert hiszen ez országos honvédelmi és közlekedési érdek. (Úgy van!) Ezekben a kérdésekben az OMGE állandó kapcsolatot tart fenn az illetékes miniszteriumokkal s meg kell állapítani, hogy kivált a földművelésügyi miniszternél mindenkor a legmegelőbb támogatásra tájélt. Külön is ki kell emelnie, hogy a földművelésügyi miniszter, államtitkárai és illetékes főosztályvezetői mellett külön elismerésre méltó ügybuzgalommal képviseli a termelésérdekeket e kérdésekben *Pernecky Béla* dr. min. osztálytanácsos, a mezőgazdasági szociálpolitikai ügyosztály vezetője. (Éljenezés.) A mezőgazdasági munkálatok a rendkívül kemény és hosszú tél, valamint a tavaszi árvizek és egyéb időjárási viszonyok következtében erősen összetörtölköztek és így fokozott mértékben lett volna szükség minden munkásközre és minden lófogatra. Törekvünk a kormányt és állati munkaerő megtagadását, hogy a termelés folytonosságának biztosítására okvetlenül szükséges emberi és állati munkaerő megtagadását, ugyan e cél érdekében kértük a levante- és lövészképzésnek a legszorgosabb mezőgazdasági munkálatok idején való szüneteltetését, nehogy emiatt számos munkaképes ifjú a legszorgosabb munkaidőben egy-egy félnapot veszítsen. A honvédelmi kormányzat méltányolta ebbeli előterjesztésünket és június 9-től egyelőre szeptember elejéig felfüggesztette a levante-oktatást. Intézkedést kértünk az iránt is, hogy legalább a mezőgazdasági üzemek vezetésénél és irányításánál nélkülözhetetlen szakemberek, továbbá a hiányzó kézi munkaerőt pótló gépek és eszközök kezeléséhez, karbantartásához szükséges műszaki személyzet megtagadását a gazdaságokban. Továbbá kértük annak a visszas helyzetnek teljes kiküszöbölését, hogy törzkönyveit és hasas anyakancákat, valamint két évesnél fiatalabb csikókat igénybe vegyennek. (Helyeslés.)

Nagy jelentőségű az aratási munkálatok zavartalanosságának biztosítását célzó folyó hó 14-i 129.500. számú földművelésügyi miniszteri rendelet, amely a minisztérium kebelében vitéz *Lukács Béla* államtitkár vezetésével „állandó munkágyülelet” szervezett és felhívta a termelő gazdák figyelmét arra, hogyha nincs elegendő aratómunkásuk, sürgősen forduljanak az illetékes gazdasági felügyelőséghez vagy közvetlenül a minisztériumban működő Országos Munkaközvetítő Irodához. Felhívja továbbá a rendelet a gazdák figyelmét arra is, hogy az esetleg hiányzó kézi munkaerő pótlása céljából sürgősen gondoskodjanak a rendelkezésükre álló aratógépek kijavításáról, míg az ezekhez szükséges közzö-zsineg kiosztását a földművelésügyi miniszter intézi az OMGE, illetve a gazdasági egyesületek javaslata alapján. A gazdasági felügyelők gondosan tartoznak ellenőrizni, hogy a mezőgazdasági munkások munkatejesítménye megfelel-e a vállalt szerződéses kötelezettségeknek. Végül rendelkezést tartalmaz a földművelésügyi miniszter rendelete a közérővel végrehajtandó aratásra vonatkozólag is amely szempontból, mint tartalékerő, a longyal munkásszázadok, a közérő munkaszolgáltatók és szükség esetén katonai csoportok vehetők — hivatalból megállapítandó ellenszolgáltatás fejében — igénybe. Mindezeket a rendelkezéseket az OMGE csak örömmel üdvözölheti, mert hiszen azok legnagyobb részét régóta szorgalmazta. Kívánatos volna azonban az eddig tett intézkedéseken kívül a leszerződött aratómunkások, valamint a saját földjükön az aratómunkálatokat személyesen végző kisbirtokosok és kishaszonbérlet aratási szabadságolásának, valamint az aratók mellé leszerződött, de kasza nélkül maradt marokszedők ügyének rendezése is, mert hiszen az aratási munka-kereset sok ezer család egész téli kenyérvetelét biztosítja s ha ennek a lehetősége elesné, vajmi nehéz volna az aratásból kimaradottak jövő évi élelmiszerét hivatalból megoldani. Sürgős szükség esetére már előre meg kell a tartalék munkáscsoportokat szervezni és a rendelkezésre álló kéveközzsineget az üzemképes aratógépek tulajdonosai között a legsürgősebben szét kell osztani. Végül nagy szükség van arra is, hogy az egyes úgynevezett munkas- vagy bandagazdák ismét kézbe vehessék a vezetésük alatt szerződött munkások irányítását és fegyelmzését, mert jó és elégséges munkát csak a megszokott szervezők biztosíthatnak. (Helyeslés.)

Ennek kapcsán örömmel jelentette be az előadó ügyvezető-igazgató, hogy a kormány az OMGE kíván-ságának teljesítésével megalakította a legelőbb *országos gazdasági tanácsot*, amelynek folyamatos működése elé a legjobb reménységgel tekinthetünk. Örövendetes az is, hogy egyre jobban kiépül és megerősödik a föld-művelésügyi minisztérium egyes ügyosztályainak az országos mezőgazdasági érdekképviseleti szervezetekkel való állandó összeműködése, ami sok fontos és sürgős ügynek gyors és kielégítő megoldását mozdítja elő. (Úgy van!)

Míg tehát az egyik oldalon az OMGE mindent megtesz és a jövőben is arra törekszik, hogy a mező-gazdasági termelőmunka megtalálja a maga gyümöl-csét, másfelől igyekszik annak aránytalan meger-helése ellen is védekezni. Ennek ugyanis számos eseté-vel találkozunk a folyamatban lévő adókövetések során, amikor azt tapasztaljuk, hogy a mezőgazdaság jövedelmét sokszor teljesen önkényes módon és a gyakorlati valóságtól távol álló mértékben becsülik. Ugyanezeket a szempontokat igyekezett az OMGE az egyenesadóról szóló törvényjavaslata vonat-kozólag megadott véleményében érvényesíteni. A mezőgazdaság jövedelmé eltörlőhatatlanul túrul az adóhatóságok elé és tudjuk, hogy az adóterhek az ingat-lantulajdonosokra és a megszabott fizetéses alkal-mazottakra nehezednek a legnagyobb súllyal. A gazda-társadalom honvédelmi érdekből panasz nélkül vál-lalja és viseli a reá rótt nagy áldozatokat, ha azok egyáltalában arányban állanak valóságos jövedel-mével.

Egyébként a mezőgazdaságot nemcsak az egyenes és közvetett adók, hanem egyéb szolgáltatások is terhelik. Idetartozik például a vasúti díjszabás, amelyet értékalapon 1924-ben állapítottak meg, amikor a mezőgazdaság helyzete sokkal kedvezőbb volt. Azóta a MÁV nagy megértéssel igyekezett a mezőgazdaság jogos fuvardíjmérséklési kívánásait kielégíteni, de a terményárakhoz és a mezőgazdaság fizetőkép-ségéhez viszonyítva, vasúti árudíjszabásunk számos tétele még mindig túlmagás. Örövendetes tényként említi fel, hogy július 1-én megszűntek Budapest kivételével a közvet- és sorompóvámok, amelyek helyett a vasúton és hajón szállított áruk után a fuvardíjat kiegészítő külön pótlékokat fognak szedni és ennek bevételéből, valamint a motorközhászonsze-szedés felemelt tételének egy részéből kárpótolják az eddigi vámgondélyeseket. A mezőgazdaságra nézve, amelynek nevében az OMGE ezt az intéz-kedést évek óta sürgette, a sorompóvámok megszüntetése feltétlen előnyt jelent, miért is azt egyesül-tünk csak helyesléssel és örömmel fogadhatja. (He-lyeslés.)

Ezután az egyesülethez legelőbb érkezett külön-féle miniszteri leiratokat, valamint egyes gazdasági egyesületek átiratait ismertette az előadó. Bejelen-tette, hogy a miniszteri intézkedések azonnal közöl-tettek a „Köztelek” lap útján, a társesületek javas-latai és kérelmei érdekében pedig az OMGE minden egyes esetben eljár illetékes helyen, többnyire ked-vező vagy legalább is kielégítő eredménnyel. (Helyes-lés.)

Egyesek talán különösnek találhatják, hogy amikor még javában tombol az új világháború, az előadó mégis rámutat annak a háború — remélhetőleg nem-sokára bekövetkező — befejezése után szükségessé váló *átmeneti gazdálkodás* kérdéscével. Fontos ez azért, mert nemcsak a háborút vívó, hanem a háborún kívül maradt országoknak is meg kell nyerniük a békét, ha győzni akarnak, ami csak úgy lehetséges, ha idejében felkészülünk rá. (Helyeslés.) Máris meg-állapíthatjuk, hogy ez a háború eddig soha nem tapasztalt óriási anyagvesztéssel jár, amelynek pótlása hihetetlen erőfeszítést fog megkövetelni. Az ipari termelés terén nagy fordulatot fog jelenteni a hadiipar visszafelépítése, illetve békeiparágra való visszatérése, ami a munkaerő foglalkoztatása terén járhat nagy zökkenőkkel. Teljesen bizonytalan az is, hogy a háború alatt jóformán teljesen megbenult

A Gazdák Biztosító Szövetkezete nem öncél, hanem eszköz a gazdátársadalom kezében, biztosítási érdekeinek védelmében. Kartelen kívül. (Tűz-, jég-, állat-, élet- stb. biztosítás.)

NÖVÉNYTERMESZTÉS II TRÁGYÁZÁS.

Revizorok: Baranyi János dr.

Adatok a búzaminőség ingadozásának kérdéséhez.*)

Írta: Dworak Lajos dr.

Adott esetből kifolyóan, feleletet kellett keresnünk arra a kérdésre, hogy a búza *belső* minősége országos viszonylatban évente hogyan változik, és ezek a változások milyen összefüggésbe hozhatók az uralkodó időjárással. Tekintettel arra, hogy a búza minőségét az egyes esetekben nem ugyan nagyszámú adatból, de szabatosan sikerült megállapítani, nem lesz érdektelen, ha e helyen is röviden összefoglaljuk adatainkat, amelyek a búza *belső* minőségének évi ingadozásával összefüggő kérdések megvilágításához hozzájárulhatnak.

Részint saját, részint a M. Kir. Gabona- és Liszt-kísérleti Állomás által rendelkezésünkre bocsátott búzaminőségi kataszteri adatokból sikerült az ország egész területén arányosan elosztva 15 olyan gazdaságot találnunk, amelyek mindegyikében 5 éven át ismeretes volt az ott termelt, hitelt érdemlően azonos *fajtájú* búza *belső* minősége. Amennyiben egyes években egyes adatok mégis hiányoztak volna, az előbb említettekhez nagyon közelfekvő gazdaságok adatait használtuk fel. Végeredményben 5 év olyan minőségi adatai állnak rendelkezésünkre, amelyek azonos gazdaságokban, vagy ezekhez közelfekvőkben termelt búza minőségének átlagát képviselik. Bennük tehát minden évben az ország egyes tájainak búza-minősége azonos arányban van képviselve. A *fajta* és az *egyenletlen országterületi elosztás* zavaró hatása így kiküszöbölődik. Mivel az adatok átlagot jelentenek, a különböző *elővetemény* és *talajmunka* által sem módosulnak. Végül a M. Kir. Gabona- és Liszt-kísérleti Állomás közlése szerint a szóbanlévő öt évben a *vizsgálati módszer* nem változott. Eszerint az adatokban csak az *éjárati okozta minőségváltozások* tükröződnek vissza.

A búza minőségi értékszáma négy fajtára vonatkozóan (B 1201, B 1205, H 5512 és H 5612) az alábbi táblázat foglalja össze:

1. A búza *belső* minőségi értékszáma évenként.

A búzafajta	1935	1936	1937	1938	1939
B. 1201.....	65.8	66.5	75.5	73.5	69.1
B. 1205.....	79.1	71.7	90.8	70.5	68.6
B. 5512.....	54.6	55.6	59.7	56.0	—
B. 5612.....	65.5	61.5	77.3	72.5	—

A diagrammok (lásd 1. és 2. ábra) nem az egész minőségi értékszámot, hanem jobb szemléltetés céljából annak csupán 50-en felüli részét tükrözik vissza.

Az adatokból az látszik, hogy a *leginkább elterjedt* B 1201 búza *belső* minősége — M. Kir. Gabona- és Liszt-kísérleti Állomás nézetével egybehangzóan — az utóbbi években csökkent, és pedig az időjárás hatására. A búzaminőség országos átlagban azonban egy régebbi állapothoz képest nem süllyedt, mert hiszen a minőség 1939-ben még az 1935. évi legalacsonyabb átlagérték felett áll, a többi években pedig az időjárástól függetlenül ingadozott. Nem kell tehát komolyan venni olyan kijelentést, amely újabb búzánk minőségének „romlásáról” beszél.

Más az eset a kevésbé elterjedt B 1205-nél, ahol a minőségi értékszáma 1939-ben az 1935 óta elért legalacsonyabb szintet foglalja el, de az 1936. évi értéktől nem sokat különbözik. Ha 1940-ben minőségre jó év következik, minősége ismét fel fog szokni.

Hasonlók a viszonyok a H 5512-nél és H 5612-nél, amelyek adatai az előbbi kettőével párhuzamosan haladnak. Sajnos, itt az 1939. év minősége hiányzik.

* Az Országos M. Kir. Növénytermelési Kísérleti Állomás (Mosonmagyaróvár) közleménye.

Feltűnő, hogy a *jobb minőségű* búzák, mint B 1205 és H 5612 minőségének ingadozása *szertelenebb*, ezzel szemben a kevésbé jó minőségű B 1201 és H 5512 minőségének ingadozása *egyenletesebb*. A kiváló búzák értékszáma tehát az időjárás hatására jobban ingadozik, mint a kevésbé kiváló minőségűeké.

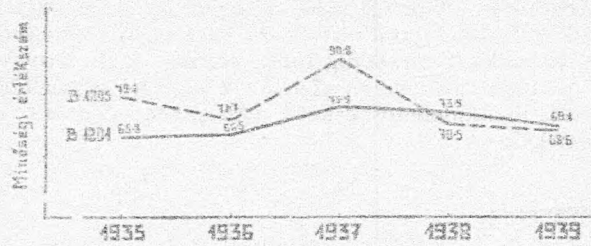
Felmerül már most az a kérdés, hogyan függnek össze a búza külemi tulajdonságai a *belső* minőségi értékszámmal? A búzatermés külemi tulajdonságait néhány szóban az évi hivatalos termésmegjelölések foglalják össze. E termésmegjelölések alapján a búzák külsejéből és hektolitersúlyából következtelve, az egyes években a következő külemi tulajdonságú volt:

2. A búza külemi tulajdonságai az egyes években.

Megnevezés	1935	1936	1937	1938	1939
Minőség, fizikai tulajdonságok alapján.....	jó (h.)*	jó (h.)*	jó (h.)*	igen jó	igen jó
Közepes hl-súly kg	81.0	78.5	78.5	81.0	82.5

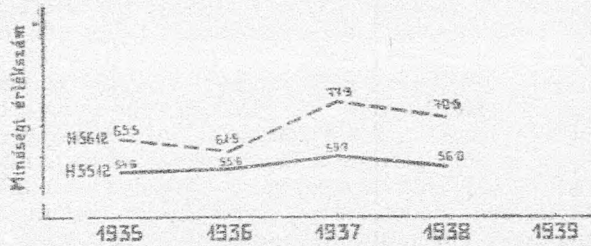
* h. = helyenkint.

Az éveket abszcisszára, a három (1 = jó, 2 = jó, h. igen jó, 3 = igen jó) fokozatban kifejezett külemi tulajdonságokat — a B 1201 *belső* minőségi érték-

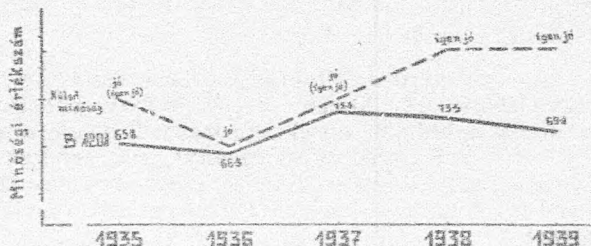
1. sz. ábra. A B 1201 és B 1205 búza *belső* minőségi értékszáma változása.

számával együtt — ordinatára véve fel a 3. ábra diagrammait kapjuk, amelyek az összefüggést a külemi és a *belső* minőségek között ábrázolják az egyes években.

2. sz. ábra. A H 5512 és H 5612 búza *belső* minőségi értékszáma változása.

A diagrammokról végeredményben az látszik, hogy a *külem* és *belső* minőség között *nincs párhuzam*. Ami külemlileg jó és helyenkint igen jó, az *belső* minőségre egyaránt a legkevésbé jó és legjobb is lehet. Ami külemlileg igen jó, az is *belső* minőségre

3. sz. ábra. A külső és *belső* minőség alakulása a B 1201 búzánál.

kevésbé jó. A külső és *belső* minősítés diagrammja inkább szétartó, ahelyett, hogy párhuzamosan haladna, és feltűnő, hogy az utóbbi években süllyedő *belső* minőséggel a *külső* minőség *inkább emelkedik*. A külemi és *belső* tulajdonságokon alapuló búzaminősítések általában eltérnek egymástól. De a minősítések körül *zavar* is támad, mert a gyakorlatban a legtöbbször csak „minőség”-ről beszélnek, nem tesznek különbséget külső és *belső* búzaminőség között, ugyanarról

a fogalomról tehát közelebbi megjelölés híján ugyanabban az évben nagyon ellentétes vélemények nyilvánulhatnak meg.

Az előadottakból önként következik, hogy a külemlét és *belső* búzaminőséget egymással *összhangba* szükséges hozni. Már több ízben hangzottunk az a meggyőződésünket, hogy a búza-, általában a gabona-vizsgálatok fejlődésének egyik útja a külső és *belső* minőségi tulajdonságok közötti kapcsolat megteremtése. A kutatás eme iránya egyfelől a *belső* minőség meghatározására irányuló vizsgálati módszerek tökéletesítése, különösen pedig — mint arra a M. Kir. Gabona- és Liszt-kísérleti Állomás újabb törekszik — a *belső* minőségi vizsgálatok egyszerűsítése és olcsóbbítása. Másfelől pedig eme egyszerűen meghatározható *belső*, malom- és sütőipari tulajdonságoknak még egyszerűbben észlelhető külső fizikai adottságokra, mint a hektolitersúlyra, 1000 szem súlyra, abszolút fajsúlyra, stb.-re, illetve ezek *új csoportosítására* való visszavezetése. Ha a külső búzajelöléseket új csoportosításban, vagy mondjuk: új értékelésben adnók, mód nyílnék egyszerű fizikai tulajdonságokból a *belső* tulajdonságokra következtetni. Ezáltal a *belső* tulajdonságok drága meghatározása egyfelől még jobban leegyszerűsödne, másfelől a gyakorlatban mindenki számára gyors és hozzáférhető lehetőség adódna, hogy a külső tulajdonságokból a *belsőre* következtethessen a kettő párhuzamossága folytán. Az erre vonatkozó kezdeti elgondolások, amelyeket a hazai roszfajták vizsgálata alkalmával vettünk fontolórra, más alkalommal és helyen kerülnek ismertetésre.

Most még csak néhány szót arról, vajon apadás-e egyáltalán a búza *belső* minősége? Az előbb tárgyaltak után ez a kérdés már csak elvi jelentőségű lehet, mert hiszen gyakorlatilag láttuk, hogy a B 1201 búza *belső* minősége az utóbbi években nem süllyedt egy régebbi állapothoz képest, másfelől a B 1205 minőséget az időjárás ez évben feljavíthatja.

1935-ben 12 gazdaság régebben beszerzett B 1201 búzát termesztett. Ugyanabban az évben ugyanaz a 12 gazdaság nemesítőitől szerzett friss B 1201-et is vetett. 1935-ben a kettőre bűza átlagos minőségi értékszáma a következő volt:

B 1201 gazdasági	60.3	B 1201 friss (1. év)	64.2
------------------	------	----------------------	------

1936-ban a két búzát a 12 gazdaság tovább termesztette. Az eredmény ez volt:

B 1201 gazdasági	62.8	B 1201 friss (2. év)	65.6
------------------	------	----------------------	------

Míg a gazdasági búza minősége 1935-től 1936-ra 2.5 minőségi értékszámmal emelkedett az időjárás hatására, az újonnan beszerzett búzáé csak 1.4 értékszámmal nőtt. A különbség 1.1 értékszám, amellyel az új búza kevésbé javult. Ahhoz, hogy az új búza 64.2 értékszáma a gazdasági búza kezdeti 60.3 értékszámát elérje, 3.9 értékszámmal kell csökkennie. Ez az apadás pedig 3.9 : 1.1 = 3.5 év alatt következik be. Az új búza tehát 3.5 év alatt éri el a gazdasági búza szintjét, illetve alkalmazkodik az új viszonyokhoz, feltéve, hogy a kiindulópontot képező gazdasági búzának már szilárd a minősége, ami csak az időjárás hatására változik.

Teljesen hasonló az eset a B 1205 búzánál is. Itt 3 gazdaságban a következő, a már felsoroltakhoz hasonló adatokat találtuk:

B 1205 gazdasági 1935	56.7	B 1205 friss 1935 (1. év)	72.3
B 1205 gazdasági 1936	72.5	B 1205 friss 1936 (2. év)	86.5

A második évben a gazdasági búza minősége 15.8 értékszámmal, a frissen beszerzetté csak 14.2 értékszámmal nagyobb, a különbség 1.6 értékszám. Ismét feltéve, hogy a gazdasági búza minősége már szilárd, az új búza 72.3-as értékszáma az 56.7 értéket 15.5 : 1.6 = 10 év alatt éri el.

Ha e két szám, a 3.5 és a 10 év nem is fejezi ki azt az abszolút időt, amely után a búzaminőség apadása megszűnik, illetve az új búza a régi búza minőségének feltételezhetően állandó szintjét éri el, e számok a minőségi apadás idejével arányosak. Beülők csak arra következtethetünk, hogy a kevésbé kiváló minőségű B 1201 búza rövid idő alatt keveset, a kiváló minőségű B 1205 pedig hosszabb idő alatt

A TAKARMÁNYSILO VASBETONBÓL A GAZDA ÖNSEGÉLYE

Árajánlattal és mindennemű felvilágosítással szolgál a **MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE**
Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 29.

többet ad le értékszámából. Valószínű, hogy csak modifikációs változsról van szó, azaz a növény a minőségre kedvező bányai klímából a kevésbé jó klímába kerül, miközben a környezethez alkalmazkodik. Mint amikor pl. valamilyen helyen nagyobb leveleket fejlesztett növény a levélfejlődésre kevésbé megfelelő helyen kisebb levelet hoz. A változás annál is inkább modifikációs lehet, mert *Surányi* János dr. annak idején kimutatta, hogy a bányai búzák minősége szilárd fajtatulajdonság*) szilárdabb, mint termőképességük.

Dworak Lajos dr. cikke különleges nézőpontból és felfogásban tárgyalja a búzaminőség alakulásának és változásának nagyon érdekes és a búzatermesztésre alapvető fontosságú kérdését. Annál nagyobb értékűek lehetnek az e téren végzett megállapítások, minél több megfigyelés és adat áll rendelkezésünkre. Tudom, hogy sok gazdaságnak vannak erről értékes tapasztalatai; ezek nagy szolgálatot tennének ennek az igen fontos ügynek, ha tapasztalataikat a „Köztelek”-ben nyilvánosságra hoznák. Cikkirő hivatkozik a magyar búzatermesztés átszervezésének munkálatait és a velük kapcsolatos kérdéseket összefoglaló könyvre, amely a földművelésügyi minisztérium kiadásában jelent meg. Legyen szabad ebből egy kis részletet idéznem azért, mert a szóbanforgó tárgy megvilágításához szintén hozzájárulhat. Ez a részlet, adatsorozat (198. old.) pedig arról szól, hogy a kísérleti búzák termésének minőségi megoszlottsága milyen volt a két kísérleti évben, a termés hány %-a jutott a jó minőséget jelző A1, A2, B1 vagy — ahol A1 minőség nem volt — az A2 és B1 minőségi osztályokba.

	1935		1936	
	1) A1—B1	2) A2, B1	1) A1—B1	2) A2, B1
B. 1201.	1) 92-2	2) 89-6	1) 89-6	2) 89-6
B. 1005.	2) 71-2	1) 40-0	1) 40-0	2) 71-2
B. 1014.	2) 83-0	2) 63-6	2) 63-6	2) 83-0
B. 1055.	1) 94-7	2) 73-8	2) 73-8	1) 94-7
B. 1205.	1) 100-0	1) 95-2	1) 95-2	1) 100-0
Sz. 1242.	1) 83-0	1) 86-6	1) 86-6	1) 83-0
Sz. 1569.	1) 86-9	2) 83-4	2) 83-4	1) 86-9
H. 3490.	2) 57-7	2) 72-7	2) 72-7	2) 57-7
H. 5512.	2) 75-4	1) 66-7	1) 66-7	2) 75-4
H. 5612.	1) 93-0	1) 88-1	1) 88-1	1) 93-0
Dakota.	2) 25-4	2) 48-9	2) 48-9	2) 25-4

Ezek a számok is rámutatnak nemcsak a minőség színvonalára, tehát a búza minőségi értékére, hanem változékonyságára is a két kísérleti évben. Az idő rövidségével szembeállíthatók itt a természetesi viszonyok, az időjárás nagy különbsége 1935-ben és 1936-ban, továbbá az adatok bősége, mert a két évben 77 és 55 gazdaság végzett el 96 és 70 fajtaösszehasonlító kísérletet eredményesen az ország egész területén szétszórvva.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: *Grabner* Emil.

Ismét csak a bőtermő búzafajtákat keresik!

Írta: *Legány* Ödön.

Egy vitás ügy miatt újból kézbevettem az Országos Mezőgazdasági Kamarának „A magyar búzatermelés irányelvei” című kiadványát, amely az 1931-ben tartott búzapanapok alkalmával elhangzott előadásokat és hozzászólásokat tartalmazza. Kilenc esztendő múlt el azóta, ami nem nagy idő az ország gazdasági tör-

*) *Hankóczy-Surányi-v. Takács*: A magyar búzatermesztés átszervezése 1931—1937. „Patria”-nyomda, 1938. 195. oldal.

ténelmében, de mivel az újabkori magyar növény-nemesítésünk még egy félszázados multra sem tekint-
het vissza — hiszen 33 év előtt kezdődött nálunk a szakszerű, tudományos búzanesítés — ennél-
fogva megtehetem azt, hogy összehasonlítsam a
kilenc év előtt elhangzott véleményeket a mai nézettel
és megállapítsam azt, hogy ezalatt az aránylag rövid
idő alatt mi minden valósult meg a búzanesítés
terén minőségbeli javítás érdekében.

Annál inkább érdekelhet bennünket, növényne-
mesítőket ez a kérdés, mert ma ugyanazok a háborús
állapotok uralkodnak Európában, mint 22 évvel
ezelőtt, amikor az országok a megtöltött tárházakat
és magtárakat tartották a legfontosabb háborús esz-
köznek a háború sikeres megvívásához, a búzatermelő
gazdák pedig a legbővebben termő búzafajták után
áhióztak. Most is minden európai ország minél
nagyobb mennyiségű tartalék kenyérgabonával látta
el magát és a magyar búzatermelő gazdák közül
sokan ismét azt hangoztatják, hogy a minőség figye-
lembevétele nélkül elsősorban bőtermő búzafajtát kell
termeszteni.

Újból a régi nóta hangzik, de mi búzanesítő-
most már nem fogunk az egyoldalú tulajdonságok
fejlesztésén fáradozni, nehogy utóbb ismét váddal
illessenek bennünket. Akkoriban a búza minősége
nem romlott a nemesítéssel, hanem az igények nőttek.
Hogy a nemesített búzákat kezdetben nem mutattak
lényeges minőségjavulást, annak magyarázata főleg
az, hogy nem volt megbízható minőségmeghatározó
módszerünk, csak a hi-sűyra és az acélosságra vol-
tunk tekintettel, amiről pedig később kiderült, hogy
nem jelent egyáltalán jó lisztminőséget is. Hogy nem
törekdünk a lisztminőség alapos fokozására, az az
akkori állapotok eredménye, mert a háború alatt
a nemesítő olyan búzafajták előállítására törekedett,
amelyeknél a termelő gazdák kerestek. Ez pedig
a minél bővebben termő fajta volt. Nagyon helyesen
mondta megboldogult *Széki* Elemér akkori előadá-
sában, hogy: „nem a nemesítő szabja meg a termelés
irányát, hanem a termelő gazda és így egyben a termelő
dönt a nemesítés iránya felett is.”

Az osztrák-magyar monarchia idején összes bú-
zánkat értékesíteni tudtuk; jutott belőle szövetsé-
gesünknek is. De a világháború befejeztével minden
európai ország igyekezett az önellátás útjára
lépni. Ennél fogva búzafelhasználóknak elhelyezése a
külföldi piacokon nehezebb lett, csak a kiváló liszt-
minőséget adó búzát vették meg tőlünk. Elsősorban
ezért kellett a minőségtermelés útjára lépünk és a
búzanesítés terén a minőséget előtérbe helyezni.
Az eredmény nem mutatkozhatott azonnal, mert
hiszen a búzanesítés nem „*eszméletalpálás*”, nem
olyan mesterség, hogy leülünk mellé és amikor fel-
kelünk, készen van a kiváló lisztminőségű búzafajta.
Ahhoz legalább egy évtized kellett, hogy olyan neme-
sített búzafajta vetőmagjával jöjünk a piacra, amely
a minőségbeli követelményeknek teljesen megfelel.
Különösen a keresztezés útján előállított búzafajták
esetében nem várhatunk gyors eredményt.

Tulajdonképpen 1923-ban vetődött fel a magyar
búza minőségkérdése, de a búzanesítőink már
kezdettől fogva dolgoztak a búzaminőség célirányos
javításán. Ha ma visszatekintünk az elmúlt 10 évre,
bizony igen nagy eredményt és szép haladást tapasztal-
hatunk e téren. Először a *Bányai* uradalom készült
el ezzel a feladattal, majd utána a *Széki* és a *Hat-
vani* búzafajták versenyeztek a minőség porondján
és ma már majdnem minden búzanesítőnek van
minőségbúzája. A magyar búzanesítő tehát a fel-
adatának teljesen megfelelt, de még nem fejezte be e
térén munkáját. Még mindig nem értük el azt a fokot,
amit elérnünk lehet és amire törekednünk kell. Ebben
az irányban a továbbnemesítés feltétlenül szükséges, ez
országos érdeket jelent.

Ha ma megvannak a rég óhajtott minőségbúza
fajtáink, akkor miért hangzik el újból az a régi kí-
vánság és miért kezd újra előtérbe lépni az a régi
termelési irány, hogy: a természetgazdáknak a

bőtermés a fontos és nem a lisztminőség? Bizonyára
azért, mert azt tapasztalják, hogy a minőséget nem érté-
kelik, nem fizetik meg, vagy csak igen csekély mértékben.

Való igaz, hogy ma még mindig a hektolitersúly
szerinti értékelés dívik. Ezen az alapon állapítják
meg a tőzsdén is a búza árát. Az OMGE 1939 június
9-én megtartott növénytermelési szakosztályi gyűle-
sen rámutattam arra, hogy mindaddig nem leszünk
képesek a búza minőségét lisztminőség szerint el-
bírálni, amíg a tőzsde nem értékeli azt eszerint. Ott
elhangzott az a kívánság, hogy a tőzsdén a búza
lisztminőségét vegyék tekintetbe, mert országos
minőségjavulás csak abban az esetben jelentkez-
hetik, ha a termelő a maga zsebében érzi a minőség
értékelését. Eddig nem a minőségi szempont volt
értékmerője a búzának, kivéve azt a pár esztendőt,
amikor a búza minősége napirenden volt.

Az 1931-ben rendezett búzaankéton a következő-
ket mondtam: „A legtöbb malom vagy kereskedő
nem fizeti meg a kiváló lisztminőségnek azt az árát,
amely ár mellett a gazda megtartná a számláját. Ma
tehát még nem általános a minőségnek megfelelő
árban való értékelése. Ha feltesszük, hogy a minőségi
előnyt a gazdák meg is kapják, kérdés,
hogy ez állandó marad-e? Tartok tőle, hogy nem!”
Az akkori kétértelműség oka ime bekövetkezett. Ma
az A minőségű és a B osztályba tartozó búza ára
között lényeges értékkülönbség nincsen. De még
az A és a C lisztminőségosztály között sem. Pedig ma
csak elvétve találunk — és csupán kivételesen rossz
évjáratban — C lisztminőségű búzát a piacon. Lehet-
séges, hogy ezért az általános minőségjavulásért
maradt el a minőségi különbség értékelése a búza
árában.

Mivel a búzatermelés jövedelmezőségét még ma
is a termelési költségek, illetve az egy mázsa elő-
állításának költsége és az értékesítés mikéntje szabja meg,
ennél fogva a termelő ma ismét ezt a szempontot veszi
elő, tekintettel arra, hogy a minőséget ma nem értékelik,
vagy legalább is nem abban a mértékben, mint kellene.
Nem csodálkozom tehát azon, ha a búzatermelők
részéről ismét felmerül az a kívánság, hogy: „nekem
nem minőségbúza kell, hanem olyan fajta, amelyik
sokat terem!” Hozzáteszik igen gyakran azt is — ami-
kor figyelmeztetem őket, hogy nekünk elsősorban
a minőséget kell tekinteni, hogy exportálni tudjunk —
„hiszen nekem nem exportálásra, hanem konvencióra
kell a búza.”

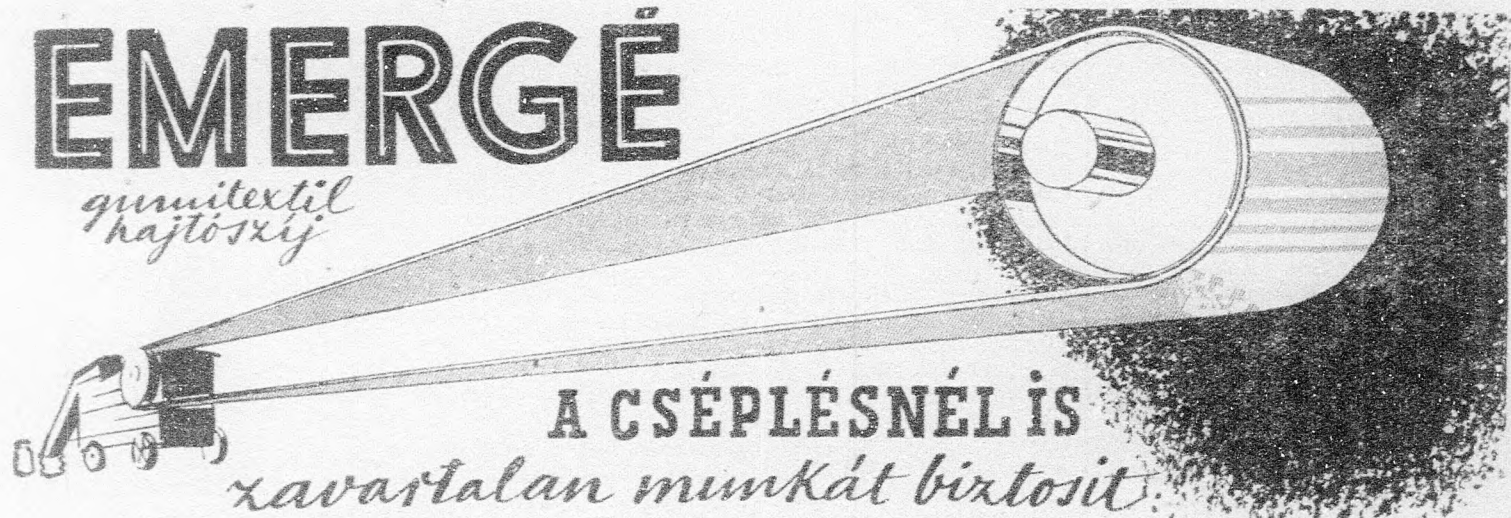
Ezen a helyen ismételtelen figyelmeztetem a ter-
melőket, hogy a mai háborús világban tudják értékesí-
teni a középminőségű és talán a gyengeminőségű
búzájukat is, de egyszer csak bekövetkezik az áhi-
zótt béke és akkor megint csak előáll az az eset, hogy
csak kiváló minőségű búzát tudunk kivinni a külföldre.
Ne essenek tehát a termelők újból abba a hibába, hogy
a búzafajta megválasztása során csak a bőtermőséget
vegyék figyelembe, hanem igyekezzenek a ma már
nagy választékban rendelkezésre álló nemesített
minőségbúzákat közül kikeresni azt a fajtát, amely
az ő viszonyaik között a legjobb termést adja. De
nemesak a termés nagyságára, hanem a sikerminőségre
is fektessenek súlyt. Semmi esetre sem szabad vissza-
térnünk a régi útra. Miként hiba lenne csak a siker-
minőséget figyelembe venni és a termőképességet el-
hanyagolni, hasonlóképpen nem szabad csak a termő-
képességre súlyt vetni.

A búzanesítőnek a további nemesítő munkála-
tok folyamán mindkét tulajdonságot egyformán kell
fokozni. Ezt meg kell tennie abban az esetben is,
ha a búzatermelés már divalját multa, ha területének
csökkentését valamiképpen megoldottuk. A termelés
átállításánál is a búza lesz nekünk a főterményünk,
tehát annak lisztminősége továbbra is nagyjelentőségű
marad.

A búzánk minőségének fenntartása és fokozása
most már könnyebb feladat lesz, mint 20 évvel ezelőtt,
mert *Gruzi* Ferenc dr., a Gabona- és Lisztkísérleti
Állomás vezetője a december 11-én megtartott
közlekei kitűnő előadásában elmondta és ugyanaznap

EMERGÉ

gumitextil
hajtósíj

A CSÉPLÉSNÉL IS

xavartalan munkát biztosít.

OL
ÉLYE
VETKEZETE
29.

Még siralmasabb volt az eredmény, amidőn lucernát a nagyteleki gazdaságban egy nagy méretű, drága elektrosziloban savanyítottuk be. Ebben az emészthető fehérjének 95-1% (!) bomlott el.

Wiegner (Zürich) Herba-sziloban és elektrosziloban savanyított be lucernát és egyúttal megállapította azokat a veszteségeket, amelyek a széna készítésénél léptek fel.

A széna készítésénél elvészett az emészthető fehérjéből 13-8%, a Herba-sziloban 59-6%, az elektrosziloban 70%.

Lucernát és más pillangóst egymagában, tehát sem veremben, sem kazalban, sem pedig silóban besavanyítani nem szabad. Ha a zölden fel nem etetett lucernából szénát készíteni nem tudunk, úgy a besavanyítandó lucernához, valamilyen szénhidrátban dúsabb anyagot kell hozzákeverni. Ha sem melasz, sem takarmánycukor rendelkezésre nem áll, csalamédával, répával, vagy ősszel cukorrépával, vagy leveles repaféjjel kell próbálkozni.

Rovatvezető.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY ÉS GYÓGYÁSZAT.

Rovatvezető: **Manninger Rezső dr.**

A juhruhösség kezelése.

Írta: **Mócsy János dr.**

A juhok ruhössége nemcsak gyapjúban jelent nagy veszteséget, hanem a juhok kondícióját is nagy mértékben rontja. A ruhösséget mindig könnyű észrevenni, ha egyáltalában gondolnak rá. Ha a juh vakarózik, gyapját rája vagy tépi, vagy ha a gyapjú hullik, akkor annak bizonyosan van valami oka, még pedig legtöbbször a ruhösség. Ha a bőrön a rágott helyen kis göböskeket, pörköket, a bőr megvastagodását és kergesedését látjuk, akkor szinte biztos, hogy a juh ruhós. Az állatorvos különben ügyis pontos diagnózist mond majd.

A ruhösség nagy gazdasági és nemzetgazdasági jelentőségre való tekintettel okvetlenül szükséges, hogy a juhartató gazdaságok a ruhösség kezelésével — legalább a lényeges vonásokban — tisztában legyenek.

A ruhösséget a nyájából csak úgy lehet kiirtani, hogyha *külső nélkül minden juh*ot kezelés alá vesznek, azonkívül egyidejűen fertőtleníti (rühaktáktól mentesítik) az aklot és a juhokkal érintkezésben volt összes tárgyakat (rácsok, vályúk, szólok, juhászok ruhái, stb.). A ruhösséget tehát nem lehet olyan módon kiirtani, hogy csupán a betegnek látszó juhokat s ezeken a betegnek látszó bőrreszeket kezelik, mert mindig van az állományban számos olyan állat, amelyen a ruhösség még nem látszik, hanem csak pár nap vagy egy-két hét múlva kezd mutatkozni. Ezekről az állatoktól természetesen közben más állatok is fertőződnek. Az ilyen részletekben történő s mindig csak a betegnek mutatózó állatokra szorítkozó kezelésnek csak akkor van értelme, ha egyelőre csak a ruhösség súlyosbodását akarjuk megakadályozni mindaddig, amíg az időjárás vagy helyi viszonyok a betegség gyökeres kezelését meg nem engedik. Az ilyen „leplező” kezelést a ruhösséggel ismerős öreg juhászok annyira értélik, hogy évtizedek óta ruhösséggel fertőzött állományban a gyanútlan szemlélő vagy vásárló nem ismeri föl a ruhós juhot, minthogy ezeken legelőjebb egy-két lencsenyi bőrterület beteg. Mert mihielyt meglátja a juhász, hogy a juh valahol rágni kezd magát, azon a helyen a gyapjút gondosan szétnyitja, megkeresi a bőrön a ruhösség első jelét (kis piros folt, göb, vagy pörkö), s azt a nadrágzsebben készenlétben levő kreolinoldattal vagy dohánylevével bekeni. A juhász különben soha sem mondja, hogy az ilyen juh ruhós. A világot sem! Annak csak a bőre pattogzik, sömörös vagy pörsenése van. A bekenő helyen a folyamat nem terjed tovább, a távolabbi helyeken azonban, ahova az atkák már elkerülhettek, egy idő múlva újra mutatkozik a viszketés és a dolog újra kezdődik. Ha azután az ilyen juh, amely a vásárlásnál szokásos megtekintéskor nem látszik ruhósnak, olyan gazdaságba kerül, ahol addig nem volt ruhösség, úgy ott rendszerint már csak akkor veszik észre, hogy a ruhösséget behurcolták, amikor már több állat beteg s a többi is fertőzöttnek tekinthető. Ilyenkor természetesen már nem lehet egyszerűen csak a betegnek látszó kezelésével a bajt megállítani.

A ruhösséget ősztől tavaszig igen nehéz, szinte lehetetlen — a gazdasági és tartási viszonyok miatt — gyökeresen kikezeli; ha tehát ilyen időszakban állapítják meg a ruhösséget, akkor lényegében nem lehet egyebet tenni, mint a betegség súlyosbodását és terjedését megállítani mindaddig, amíg a nyírás után az állatok gyökeresen kezelhetők. A ruhós állatok kezelése ilyenkor nemcsak abban áll, hogy a betegnek látszó állatok bőrét valamely rühellenes kenettel jól-rosszul bekenik, hanem a juhászoknak állandóan figyelni kell és ha valamelyik juh rágni vagy kaparni kezd magát, úgy azt azonnal kivesszi a nyájából, a gyapjút a gyanús helyen szétválasztja, megkeresi a kezdetleges rühös elváltozást s azt 10%-os kreolinos (kreolinos) olajjal vagy erős dohánylevével bekeni. Az ilyen kezelés eredményessége természetesen nem annyira a használt szertől, hanem elsősorban a gazdának s a juhászoknak ügyességétől és kitartásától függ. Ha a ruhösség már elterjedt a nyájban, akkor már 100—200 juhval egy juhásznak egész nap szakadatlanul dolga van. Bár az alaposan s ismételt bekenő rühös foltok területén a gyapjú újra nőni kezd, ez gyógyulásnak mégsem tekinthető, minthogy részint a rühös foltok szomszédságában, részint pedig a test egyéb részein egy idő múlva újabb rühös foltok fognak mutatkozni, amelyek természetesen újabb kezelést kívánnak s így minden egyes állat szakadatlan feügyeletet igényel. Olyan esetekben azonban, amikor a nyájban még nem lehet egyszerű megsemmisítéssel a ruhösséget felismerni, a tapasztalt, ügyes juhász minden nap kivessz néhány olyan juhot, amely egyik vagy másik részét rágnia, ezeket ott kezelés alá veszi, s ha azt szakadatlanul végzi, a ruhösség az állományban nem fog súlyos alakot ölteni. Igaz, hogy kipusztulni sem fog.

A ruhösség gyökeres kigyógyításának két módja van: fűrösztés rühellenes folyadékkal, vagy pedig a kéndioxyd gázzal való kezelés (ez utóbbitól a „Köztelek” 1929. évi 40—42. számában már írtam). A kéndioxyd kezelésnek az a lényege, hogy a juhokat kettesével vagy négyesével rekeszes kamarába kötik, kiálló fejüket kámszával elzárják a kamara üregétől, azután a kamarába 8—12 térfogatszázaléknyi kéndioxydgázt bocsátunk. Ilyen töménységű gázt kennek a kamarában való elégetése útján nem lehet előállítani, mert a kén hamarabb elalszik, csekélyebb töménység pedig a nyíratlan, bundában levő juhok kezelésére nem elegendő. Még nyírott juhokat is legalább 6%-os töménységű gázban kell kezelni, míg lovak kezelésére a 3—4%-nyi töménység is elegendő. A bundában levő juhok részére szükséges erős töménységű gázt csak acélpalackba sűrített, kész gáznak behozásával tudunk előállítani. Minthogy azonban a sűrített kéndioxydot külföldről lehet csak (nehezen és drágán) beszerezni, a kéndioxyd kezelés juhok (de nem a lovak!) kezelésére ezidőszent nem jöhet számításba. Egyébként a kéndioxydos kezelés sem alkalmazható bármikor s amellet nagy hozzáértést és figyelmet igényel. Egész csekélynek látszó mulasztások miatt egyes juhok nem gyógyulnak egészen, ezekről pedig azután a ruhösség újra szétterjed (a gáznak a kelletlenül kisebb töménysége, alacsony hőmérséklet a kamarában, a kelletlenül rövidebb kezelési idő, a fej bekenésének elmulasztása, stb.). A téli időben, amikor egyébként a legnagyobb jelentősége volna a gázkezelésnek, mert a juhok lenyírása nélkül is el lehet végezni, rendszerint az a kezelés akadályos, hogy a juhok gyapja nyirkos, vagy pláne vizes. Ilyen állapotban pedig a gázzal kezelni nem lehet. Bármilyen radikális kezelésnek s így a gázkezelésnek is akadályos télen, hogy a kezelés alatt álló juhok aklot fertőtleníteni, egyéb hely pedig, ahova a már kezelt juhokat állítani lehetne, télen rendszerint nincsen.

A ruhösség kigyógyítására általában a *fűrösztést* használják, minthogy ez mindenütt s különlegesen szakértelen nélkül is elvégezhető. Bár bundában is lehet fűrösztetni, rendszerint mégis a nyírás után fűrösztenek, mert így könnyebb a munka és kevesebb fűrösztőfolyadékra van szükség. A nyírás után jó legalább egy hetet várni, hogy a juhok hősabályozása a változott viszonyokhoz hozzászokjék s hogy a nyírás közben keletkezett sérülések meggyógyuljanak. Fűrösztőfolyadék sokféle van. A leghasználatosabbak a következők:

2-5%-os kreolinos fürdő. Minthogy azonban a tiszta kreolin drága, azért inkább a sokkal olcsóbb kreolint (2-5%-os oldatban) vagy a koptint (ugyanúgy) használják.

Igen jó, olcsó, de kissé körülményes elkészítésű a mézkenfürdő. 5 kg kénvirágot kevés meleg vízzel sűrű tésztavá gyúrják (hogy ne ússzon csomókban, ha a vízbe kerül), belekeverik 50—100 liter forró vízbe, amelyhez még 3 kg jó minőségű oltatlan meszet adtak, majd az egészet legalább fél-háromnegyed óráig forralják, mindaddig, míg csak a felületen úszó kénvirág fel nem oldódott. A sötétbarna, kénzagú folyadékot ruhán átszűrjük s meleg vízzel 250 literre egészítjük ki.

Az arzéntartalmú fürdők (1%-os arzéntrioxyd-oldat timsó, vasgálic, hamuszír, stb. hozzáadásával) nálunk már csak a mérgezés veszélye miatt is kevésbé használatosak. Eppen így ritkábban használják a dohánylevéket is (100 literre 2—3 kg kapadohány főzete karbolla és hamuszírral; minthogy a dohány drága, ez a legdrágább fürdő).

A fűrösztéshez minden hozzávalót előre össze kell készíteni. Kell: 1. egy nagyobb kád, amely legalább 70 cm mély, hogy a birkát alá lehessen benne meríteni (szőlőtaposó, rézgálicos kád, kisebb vas vattartály); 2. üst, tüzelő a fűrösztővíz melegítéséhez; 3. elegendő (lehetőleg lágy) víz; ha nincsen a közelben kút, akkor lajtban; 4. 2—3 vizesvödör; 5. egy nagyobb teknő, a már fűrösztött juhok lecsepegtetéséhez; 6. kellő mennyiségű kreolán (kreolin, koptin, esetleg egyéb fűrösztőszer); 7. mérőedény ezek méréséhez; 8. hőmérő a fürdővíz hőmérsékletének méréséhez; 9. csereszőre vagy egyéb óra a fűrösztés időtartamának ellenőrzésére; 10. két puha gyökérkefe a juhok dörzsöléséhez; 11. vazelin, paraffinolaj vagy valamely közömbös növényi olaj a kezelő emberek karjának bekenésére.

Mennyi folyadékra van szükség? Minden fűrösztött juh bundája 1-5—3 liter folyadékot magával visz, tehát átlagban ahány juh van, annyiszor 2 liter fűrösztőfolyadékra van szükség azonkívül, amennyi a kád egyszeri megtöltéséhez szükséges. A fűrösztéshez szükséges kreolán, stb. mennyiségét is ennek alapján számítjuk ki. Minthogy pedig a juhokat kétszer kell fűrösztetni, mindjárt meg kell az egész mennyiséget rendelni.

Hány emberre van szükség? Egy-egy juhot 4 ember fűröszt, kettő kell a lecsepegtetéshez, 4 pedig vizet hoz, tüzel, a juhokat tereli s a fűrösztőknek kéhez adja. Ha egyszerre két vagy három juhot fűrösztenek, akkor megfelelően több emberre van szükség. Kell azután egy munkavezető, aki a fürdő összetételét, hőmérsékletét, a fűrösztés idejét ellenőrzi. Minthogy a fűrösztő emberek legtöbb fűrösztőfolyadékban egy óránál tovább nem tudnak dolgozni, mert a rühaktáktól még a bőrön át felszívódik, azért a fűrösztő embereket óránként váltani kell.

A fűrösztés menete. A kádak árnyékos helyen legyenek. A fűrösztő emberek kezét és karját a fűrösztés előtt (tehát, amíg vékonyak) be kell kenyonni, de jól dörzsölni vazelinnel vagy paraffinolajjal, esetleg valamely közömbös növényi olajjal. A juhot két ember az elől és a hátulsó lábánál fogva, a törzsével lefelé beleereszti az előre elkészített fűrösztővízbe, a harmadik ember a juh fejét fogja a szarvánál vagy a füleinél fogva. Mindjárt a beleeresztéskor az orrot és a száját befogva az egész fejet alá kell meríteni, azután úgy kell tartani, hogy a juh szeme még a vízszin felett legyen. A negyedik ember kefével dörzsöli a víz alatt a juh bőrét, különös tekintettel a kerges, rühös bőrreszekre. Amikor az egész testet s fejet is jól végigdörzsölte, a juhot még egyszer egészen a víz alá merítik (orrát és száját befogni!), majd átömelik a közvetlenül a fűrösztőkád mellé állított lecsepegtető teknőbe, ahol két ember a talpra állított juh gyapjából a beleszivódott fürdővizet kigyúrja, közben az egész testfőletet (a fejet is) újra átörzsöli. A juhot ezután szabadon engedik, hogy szabad, de nem szeles helyen megszáradjon. A bundából kifürösztött juhok össze gyűlt folyadékot időnkint ki kell mereni vagy önteni s egy szitán átszűrve (bésár!) és fölmelegítve a mindinkább fogyó fűrösztővíz részbeni pótlására fel lehet használni. Minthogy minden juh átlag 2 liter vizet elvisz, a fürdővizet pótolni kell eredeti összetételű és jó meleg fűrösztő folyadékkal (az üstből), hogy a folyadék elegendő magasan álljon s hőmérséklete is állandó maradjon.

A fűrösztés időtartama általában 3 perc. Ez az idő a fűrösztés elején rövidnek tűnik, a vége felé meg hosszúnak; ezért van szükség az órára és munkavezetőre. A fürdővíz hőmérséklete 30—35 fok C.

Próbafűrösztés. Minthogy a rühellenes szerek nem mindig egyenletes összetételek s a juhok sem egy-

KOVACID

takarmánykonzerváló szer, hizó sertések nyári takarmányához.

Megátolja a takarmány: **megsavanyodását, ecetesedését, elromlását** és ezért nem romlik a hizók étvágya.

Kérjen ismertetőt!

AGRO Növényvédelmi és Mezőgazdasági R.-T. • Budapest, IV. ker., Fehérhajú-u. 2. sz.

forma érzékenyek, a kezelés megkezdése előtt néhány juhot próbaképpen meg kell fűrosztani. Ha az előírt hőmérsékletű és töménységű ojdában 3 percig fűrosztott juhek egy órában belül nem mutatnak mérgezési tüneteket (tántorgás, nehéz légzés), akkor a többi nyugodtan lehet fűrosztani. Ha azonban a juhek rosszul lettek, akkor ezeket mindjárt le kell mosni tiszta langyos vízzel, mire rendbejönnek, fűrosztani azonban vagy csak csökkentett töménységű ojdában (2%-os; hígabb nem lehet), vagy alacsonyabb hőmérsékleten (25-30 fok) végezzük. A fűrosztási időt nem szabad megrövidíteni, mert különben nincsen idő az egész testfelület és a fej alapos átdörzsölésére.

A fűrosztást 7-8 nap múlva meg kell ismételni, mert egyetlen fűrosztás ritkán eredményes.

Az akol fertőtlenítése még nyáron is igen nehéz, költséges és rossz állapotban levő épület esetén bizonytalan is. A fertőtlenítés egyébként abban áll, hogy az akolt ki kell hordani, a falakat, oszlopokat, meszelést le kell vakarni, a repedezett, korhadt farészeket el kell égetni, a gerendákat a lehetőség szerint le kell gyalulni, azután a falakat, oszlopokat, deszkaválasztófalakat, vályukat, rácsokat, szókat, stb. forró lúggal le kell sikálni, majd 2-3%-os meleg kreotánoldattal jól le kell mosni, hogy a folyadék a legkisebb repedésbe is bejusson. A meszelés egymagában nem ér semmit. A költséges és gyakran nem eredményes (mert rosszul végzett) fertőtlenítést azonban mellőzni lehet, ha az a helyiség, amelyben a rühös juhek voltak, legalább 6 hétig üresen állt s azok a tárgyak is, amelyekkel a rühös juhek érintkeztek, vagy érintkezhetnek, 6 hétig használaton kívül voltak. Ennyi idő alatt ugyanis a rühatkák elpusztulnak. Ha tehát a fűrosztás után a juheket 6 hétig nem az akolban, hanem akár a szabadban, akár egy addig nem használt szímben, ököristállóban, stb. tartják, úgy a megfelelő gondossággal végzett kétszeri kezelés után nyugodtan vissza lehet hajtani az akolba.

A rühösség egyébként jelentendő betegség, amelyet a tulajdonos kezelni köteles.

ADÓÜGYEK.

Rovatvezető: Kenézy Endre.

Gazda-adónaptár.

Összeállította: Kenézy Endre.

Július.

1. A biztosítási kötelezettség alá eső gazdatiszt után a biztosítási díj esedékes.

1. A beruházási hozzájárulás harmadik évnegyedi részlete esedékes.

15. A még nem esedékes közadók évnegyedi részleteinek vagy részleteinek befizetése esetén, a befizetett összeg után évi 6%-os kamattérítés jár a hó 16-ától, illetve, ha a befizetés később történik, a befizetést követő hó elsejétől — a naptári évnegyed második havának 15. napjáig.

15. A mezőgazdasági esedékekre és adóköteles gazdasági bér munkásokra, valamint feles dohányszerű termékekre általánosságban megállapított — s a hó első napján esedékes — kereseti adórészlet a közszégi pénztárba be kell fizetni.

25. A munkaadó az alkalmazottak kereseti- és különadóját — az illetményjegyzék beszolgáltatásával — a közszégi (városi) pénztárba tartozik befizetni. — Az elemi kárt a káreset megtörténtét követő nyolc nap alatt a közszégi elöljáróságnál kell bejelenteni.

— Az együttes kezelésbe bevont azokra a közadókra nézve, amelyekről az adózó részére határozatot (fizetési meghagyást) nem kell kiállítani, az adóvíz kézbesítését követő 15 nap alatt kell a fellebbezést benyújtani a fellebbezési hatósághoz (pénzügyigazgatóság, közigazgatási bizottság adóügyi bizottsága).

Tudnivalók.

Gazdasági irodák házadómentessége: A közigazgatási bíróság 11.197/1939. P. számú ítélete szerint: a gazdaságok vitelével kapcsolatos irodai teendők ellátására szolgáló és emberi lakás céljaira nem használt gazdasági irodahelyiségeket megilleti az állandó házadómentesség.

Székérúvarozás adókötelezettsége: A pénzügyminiszter 22.700/1940. XI. b) számú rendelettel kimondotta, hogy a mezőgazdák székérúvarozási tevékenysége csak akkor minősíthető általános forgalmi adóköteles tevékenységnek, ha saját gazdasági szükségletüket meghaladó mértékben tartanak igasállatokat, s bár mellékfoglalkozásként, de rendszeresen vállalnak székérúvarozást. Nem lehet azonban forgalmi adó alá eső tevékenységnek minősíteni az olyan székérúvarozást, amelyet a mezőgazdák saját gazdaságukban felmerülő munkák végzésére, vagy tenyésztésre tartott állataikkal alkalmilag vállalnak.

Borkimérések adókötelezettsége: A közigazgatási bíróság joggyakorlatát követve, a pénzügyminiszter 178.200/1939. XI. b), illetve 162.800/1939. számú rendeleteivel akként intézkedett, hogy a szőlőbirtokos sajáttermésű borainak kimérése, vagy elárúsítása után csak abban az esetben köteles általános for-

galmi, illetve kereseti adót fizetni, ha a saját termésű borát korlátozott italmérséi engedély, vagy kismértékben elárúsításra szóló engedély alapján nyílt árúsítási üzlethelyiségekből hozza forgalomba. Ebben az esetben ugyanis az adókötelezettséget az eladás módjából folyó üzletszerűség állapítja meg.

Törvények és rendeletek.

Rovatvezető: Mutzenbacher Emili dr.

A mezőgazdaságnak nyújtandó kedvezmények meghosszabbítása az 1940/41. gazdasági évre.

A Hivatalos Lapban folyó hó 21-én megjelent és folyó évi július 1-én hatálybalépő 4050. M. E. számú kormányrendelet a mezőgazdaságnak nyújtandó kedvezmények tárgyában 1935 óta kiadott rendeletek hatályát további egy évre, az 1940/41. gazdasági évre, azzal a módosítással hosszabbítja meg, hogy a rendelet hatálya folyó évi július 1-től 1941 június 30-ig tart és hogy a mezőgazdák közmunkaszolgáltatási kötelezettségével kapcsolatban a vármegyei útalapokat illető eddigi öt millió pengő megtérítés összege 5-5 millió pengőre emeltetett fel.

Azt is kimondja a rendelet, hogy a földművelésügyi miniszter a pénzügyi, iparügyi, valamint a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterekkel egyetértésben megállapíthatja a finomabb lisztajták (0-3 jelzésig bezárólag) gabonamétermázsánként kiörölhető legnagyobb mennyiségét és ezzel egyidejűleg a kiörölendő kenyérlisztek mennyiségét, továbbá akár általánosságban, akár egyes esetekben a gabonának egységes örleménnyé való feldolgozását is elrendelheti. A kiörölés ilyen korlátozása esetén a pénzügyminiszter a lisztkezelethez az 1935. évi 9890. M. E. számú kormányrendelet 1. §-ában megállapított lisztforgalmi adóváltásúkulcsokat az új kiörölési arányoknak megfelelően megváltoztathatja.

A finom lisztkezelés alapján megállapított mennyiségen felül való kiörölése vagy az egységes örlés elrendelése esetén az abból történő lisztelvonás az 1930. évi XXII. t. c. 14. §-a szerinti büntető szabálytalanság. A kiszabandó bírság legkisebb mértéke a megengedett mennyiségen felül kiörölt, illetőleg elvont liszt értéke.

Érdekesnek tartjuk e kormányrendelet kapcsán ismertetni a mezőgazdaság megsegítésére szolgáló alapnak 1940/41. évi költségvetési előirányzatát, amely világos képet ad arról, hogy milyen forrásokból származnak és miként oszlanak meg az alap várható bevételei, továbbá, hogy az alap terhére az 1940/41. gazdasági évből a kormány milyen kiadásokat irányzott elő a mezőgazdaság támogatása céljából.

Az alap költségvetési előirányzata a következő:

Bevétel:	Millió P-ben
1. Lisztforgalmi adóváltás	28-0
2. Hántolt rizs után forgalmi adóváltás	0-5
3. Textiliák és egyéb áruk forgalmi adóváltásának felemelése, valamint a textilipar hozzájárulása	20-0
4. Gyarmatarúk és fűszerek forgalmi adóváltásának emelése	0-3
5. Kartellilleték	2-5
6. Szénadó	2-4
7. Sajtoltt élesztő fogyasztási adójának felemelése	1-5
8. Sertésértékesítési hozzájárulás	0-7
9. A különleges alakban és néven forgalomba hozott áruk árának védelmére vonatkozó megállapodások illetéke	0-1
Bevétel összesen	56-0

Kiadás:

1. Lisztforgalmi adóváltástérítés vámkültöldre kijelölt liszt után	6-0
2. Földadómegtérítés	10-5
3. Köz munkaváltástérítés	5-5
4. Vasúti és hajózási fuvardíjtérítés	4-4
5. A mezőgazdasági termények és termékek értékesítésének előmozdítására és a mezőgazdaságnak a rendelkezésre álló fedezethez képest más módon való támogatására, ideértve az fűszerek mezőgazdasági lakosság támogatását is	24-0
6. Kezelési költségek	3-9
7. Közszégi kárpáltása a megszünt lisztforgalmi adórészesedésért	1-0
8. Sertés termékek értékesítésének előmozdítására	0-7
Kiadás összesen	56-0

A biztosítási vagy biztosításszerű tevékenységet folytató egyesületek állami felügyelete.

A Hivatalos Lap folyó hó 21-én közölte a 4070. M. E. számú terjedelmes kormányrendeletet, amely a biztosítási vagy biztosításszerű tevékenységet folytató egyesületek állami felügyeletéről rendelkezik. A rendelet első része a biztosító egyesületekre, második része az önszegélyező egyesületekre vonatkozó, harmadik része pedig a különféle vegyes rendelkezéseket tartalmazza. A rendelet folyó hó 21-én lépett hatályba.

A rendelet értelmében az olyan egyesület, amely tagjainak járulékfizetés (tagdíj, tagsági járuléka, hozzájárulás stb.) ellenében bizonyos események (haláleset, betegség, rokkantság, elemi káreset, stb.) bekövetkezése esetére biztosítás technikai elvek, tervszerű kármegosztás szerint előre meghatározott szolgáltatásokra vállalt kötelezettséget, e rendelet szempontjából biztosító egyesületnek tekintendő és annak hatálya alá esik. Ilyen biztosító egyesületek csak a pénzügyminiszter engedélye alapján s általa láttaozott alapszabályok értelmében működhetnek. A biztosító egyesület biztosítási tevékenysége felett a felügyeletet kizárólagosan a pénzügyminiszter gyakorolja. A biztosító egyesület működése nem irányulhat nyeresékre, ügyviteli költségei pedig csak a szükséges mértékre szorítkozhatnak. A tagok szolgáltatásai nem haladhatják meg azt a mértéket, amely anyagi teljesítőképességüknek és életviszonyaikhoz mért szükségleteiknek általában megfelel. A biztosító egyesületek az alapszabály szerinti biztosítási tevékenységen felül más gazdasági jellegű tevékenységet nem folytathatnak s csak rendes ügykezeléssel

járó olyan ügyletekkel foglalkozhatnak, amelyek az egyesület vagyonának gyümölcsöző elhelyezése végett szükségesek. Biztosító egyesület a biztosítási kötelezettségeiből eredő kockázatokat nem háríthatja át rendszeresen valamely biztosító vállalatra.

A rendelet ezután szabályozza, hogy miként alakulhatnak biztosítóegyesületek és kimondja, hogy kárbiztosításra, így tűz-, betörés-, jég-, állat- stb. biztosításra biztosító egyesületek mindaddig nem alakíthatók, amíg a kormány külön rendelettel meg nem állapítja, hogy a jelenlegi rendelet rendelkezéseit minő eltérésekkel kell az ilyen egyesületekre alkalmazni. A kormány meghatározott időre rendelettel megtilthatja új biztosító egyesületek alakulását, ami azonban nem zárja ki a jelen rendelet életbelépésekor már biztosítási tevékenységet folytató egyesületek biztosító egyesületté való alakulását. A biztosító egyesületnek működését általában az alapszabályaiban megjelölt közszegre vagy több szomszédos közszegre kell korlátoznia. Nagyobb területi, így országos működési körben csak az a biztosító egyesület működhet, amelynek tagjai ugyanahhoz, vagy rokon foglalkozási, vagy alkalmazási körhöz, vagy valamely törvényes rendelkezéssel létesített vagy elismert szervezethez tartoznak, vagy mindezeknek hozzátartozói.

A biztosító egyesületek alapszabályaiban meg kell határozni a biztosított tagok legkisebb létszámát, amelyek várományfedezeti rendszer alapján működő egyesületeknél 100-nál kevesebb nem lehet. A pénzügyminiszter a biztosított tagok legnagyobb létszámát is megállapíthatja. A tagok jogait és kötelezettségeit az alapszabályokban egyenlő elvek szerint kell megállapítani és a biztosító egyesület biztosítási szolgáltatást csak tagsági jogviszony alapján nyújthat. Egy évet meghaladó járuléktartozás esetén és ismételt eredménytelen fizetési felhívás után a késelemes tagok az egyesület kötelezőtörölhetők. A tagsági járuléka összegét, fizetési módozatait, valamint a biztosító egyesület részéről tagjainak nyújtandó biztosítási szolgáltatásokat az alapszabályokban pontosan körül kell írni. A biztosító egyesület ügynöki jutalékot nem számíthat fel és nem fizethet.

Ezután a rendelet részletesen körülírja, miképpen kell a biztosító egyesület biztosítási kötelezettségeit a tagok között aránylagosan felosztani, esetenkénti felosztó-kirovó rendszerrel, vagy előre megállapított egyszeri vagy ismétlődő hozzájárulásokból való fedezettel, az ügynevezett várományfedezeti rendszerrel. Általában az utóbbi rendszer alkalmazandó, csak kivételesen a felosztó-kirovó rendszer. Ezután intézkedik a rendelet a halálozási tartalékalap gyűjtéséről, valamint arról, hogy a kilépő tagok vagy az egyesület feloszlása esetén az igényjogosult tagok miként osztoznak teljesített befizetéseik arányában. A várományfedezeti rendszer alapján működő egyesületek járuléktartalékot kötelesek létesíteni s a rendelet megállapítja, hogy ez miképpen történjék és a kilépő vagy igényjogosult tagok részesezése miképpen állapítandó meg. Intézkedik a rendelet arról is, hogy a már működő biztosítási tevékenységet folytató egyesületek miképpen alakulnak biztosító egyesületekké, továbbá rendelkezik a biztosító egyesületek ügyviteléről, járuléktartalékáról, annak elhelyezéséről, a pénzügyminiszter felügyeleti jogköréről, végül pedig megállapítja, hogy a felügyeleti költségeihez való hozzájárulás céljából minden biztosító egyesület évenként felügyeleti díjat köteles fizetni. E díj nagyságát a pénzügyminiszter állapítja meg a naptári évből való befolyt járuléka bevételeinek meghatározott százalékában, amely az évi járulékbefvétel 2%-át nem haladhatja meg.

A rendelet második része az önszegélyező egyesületek működését szabályozza. Önszegélyező egyesületnek azt az egyesületet kell tekinteni, amely tagjainak járulékfizetés ellenében az alapszabályaiban meghatározott események bekövetkezése esetére előre meghatározott mértékű szolgáltatásokra attól függően vállalt kötelezettséget, hogy a szolgáltatások teljesítése szempontjából irányadó időben fennálló s az alapszabályokban meghatározott módon megállapítandó vagyoni helyzete a szolgáltatások teljesítését megengedi. Az ilyen egyesületek nem tartoznak a pénzügyminiszter felügyelete alá. Hogy valamely egyesület biztosító vagy önszegélyező egyesületnek minősül-e, azt a pénzügyminiszter jogosult eldönteni. Már működő ilyen célú egyesületek hat hónapon belül tartoznak önszegélyező egyesületekké alakulni s ennek értelmében módosított alapszabályokat miniszteri láttaozás céljából az illetékes hatóságokhoz, különbeni feloszlás terhe mellett, benyújtani.

Az egyes rendelkezések közül kiemeljük azt, hogy e rendelet rendelkezései alól a miniszterium kivett lehet olyan egyesületekkel, amelyeknek tagjai kizárólag közszolgálati, közüzemi alkalmazottak vagy valamely állami intézet vagy vállalat alkalmazottai. Továbbá itt találjuk azt a rendelkezést is, hogy a pénzügyminiszter az e rendelettel szabályozott kérdésekben meghallgathatja a biztosítási szaktanács véleményét, s végül hogy az el nem ismert vállalati nyugdíjpénztárak és nyugdíjalapok felügyelete tekintetében külön rendelet fog intézkedni.

A városi, közüti és kövezetvámok szedésének felfüggesztése.

Részletesen ismertettük már a 3710. M. E. számú kormányrendeletet a városi, közüti és kövezetvámok újabb szabályozásáról. Folyó hó 23-án jelent meg a Hivatalos Lapban e rendelet végrehajtási utasítása, mint a kereskedelem és közlekedésügyi miniszternek 56.400. számú rendelete.

E rendelet kimondja, hogy folyó évi július 1. napjától kezdve további intézkedésig szünetel:

1. A városi vámszedés Budapest székesfőváros javára a vasúton, hajón és légi forgalomban fuvarozott áruk után.

2. A közüti és kövezetvám bármilyen módon történő szedése a sorompóknál és egyéb vámszedő helyeken az ország egész területén.

A vámszedés felfüggesztése nem terjed ki a kompoknál (réveknél) és a hidaknál azok használatáért engedélyezett vámok szedésére.

Budapest székesfőváros városi vámszedési jogát a tehergépjárművek és azok szállítmányai, a bármilyen más, rendszerint állati erővel vontatott járművek és azok szállítmányai, valamint a lábón hajtott állatok után vámsorompónál, úgyszintén a kisebb vízi szállítóeszközök (tutajok, dereglyék, csónakok, stb.) szállítmányai után a folyó hó 30. napjáig úfűtt módon továbbra is gyakorolja. A városi vámszedési jog gyakorlása szempontjából rendszerint állati

erővel vontatott járműnek kell tekinteni azokat a közúti forgalomban használt szállító eszközöket, amelyek 50 kg-nál nagyobb súlyú teher szállítására alkalmasak.

A vámszedés felfüggesztése folytán kártalanításban részesülnek: Budapest székesfőváros a közlekedési vállalatok által fuvarozott áruk után gyakorolt városi vámszedés szüntelése következtében elmaradó bevételeiért, továbbá valamennyi vármegye, a területüktől fekvő, nem állami közutak fenntartására szolgáló és elmaradó közúti vámbevételeiért, valamennyi törvényhatósági jogú város, úgyszintén a rendeletben egyenként felsorolt megyei városok és községek megszűnt közevetvám bevételeikért. A belföldi közlekedési vállalatok által beszedett fővárosi különdíjakból eredő bevételei kizárólag Budapest székesfőváros kártalanítására szolgál. A közlekedési vállalatok által beszedelt utazóközlekedési különdíjakból és vámmegváltásból származó bevételei a vámgengedélyes vármegyék, törvényhatósági jogú és megyei városok, valamint községek között való felosztásának százalékos arányát a rendelet részletesen felsorolja. Kárpátalja nem állami utainak ideiglenes fenntartásáért az állam kap a vidéki különdíjak és a vámmegváltás bevételeiből 2-83%-ot.

Ugyancsak közli a rendelet azt is, hogy az állam által rendelkezésre bocsátott évi 1-8 millió pengő összegből egyes vámgengedélyesek milyen százalékos arányban kapnak kártalanítást. A kártalanításban részesülő vámgengedélyesek folyó évi július 1-től kezdve a nekik járó kártalanításra havonként arányos összegű előleget kaphatnak, amely a várható egész évi kártalanítás összegének 10%-át nem haladhatja meg. A sorompónál kezelt közúti és közvegyvámok szedésének felfüggesztése folytán az eddig ott foglalkoztatott személyzet ebbeli minőségben való alkalmazását meg kell szüntetni.

A budapesti nemzeti és szabadkikötői feladott küldemények a feladói, az odaérkező küldemények pedig a leadási vidék különdíjak megfizetése alól általánosan mentesek. A vasúti forgalomban „Budapest kikötő” körüli forgalmú állomásra rendelt küldemények közül csak azok mentesek a vidéki különdíjak alól, amelyeket közvetlen átrakással vízi úton tovább fuvaroznak, vagy a budapesti nemzeti és szabadkikötő közraktári telepén betárolnak.

A folyó hó 30-ig közúti, vagy közvegyvám fizetési kötelezettség alá nem vont iparvágányokon berakott küldemények a feladásnál szedett, ezeken az iparvágányokon kirakott küldemények pedig a leadásnál szedett vidéki különdíjak megfizetése alól egy évig, azaz: 1941 június 30-ig bezárólag mentesek. Ugyanaddig a határidőig mentesek az eddig közúti vagy közvegyvám fizetési kötelezettség alá nem vont vízment telepeken közvetlenül hajóba rakott küldemények a feladásnál szedett, illetve az e telepeken közvetlenül a hajóba kirakott küldemények a leadásnál szedett vidéki különdíjak alól.

A vámszedés felfüggesztése folytán hatályukat veszítik a városi, közúti és közvegyvámok szedéséről szóló szabályozó vámdíj-szabályzatok. Mindazok a vámgengedélyesek, akik kártalanításban részesülnek, a vámszedés ellenében meghatározott kötelezettségeiket továbbra is tartoznak teljesíteni.

A rendelet 6. §-a kimondja, hogy a vámgengedélyes városok és községek, valamint Kassa, Keskemet, Komárom, Ungvár, Beregszász és Losonc a közigazgatási területükön teleppel, fizetellel rendelkező, állati erővel vontatott járművel helyi vagy helyközi viszonylatban fuvarozó iparosokra járműveik után kövezethasználati díjat rónhatnak ki, amelynek legmagasabb évi összege: a) helyi viszonylatban fuvarozó iparosok egyfogatú járműve után 15, kétfogatú járműve után 25 pengő; b) helyközi viszonylatban fuvarozó viszonylatban egyfogatú járműve után 30, kétfogatú járműve után 50 pengő.

A kövezethasználati díj az egész napra évre mondanó ki és minden év január végéig esedékes. A kövezethasználati díjakból eredő bevétel a sorompónál gyakorolt vámszedés felfüggesztése folytán elmaradó vámbevétel részbeni pótlására, illetve a nyújtott kártalanítás kiegészítésére szolgál. A kövezethasználati díj kiadását az annak kivetésére jogosított városok és községek szabályrendelettel kötelesek szabályozni.

Cukor és melasz ideiglenes vámentessége.
A 4510. M. E. számú kormányrendelet értelmében folyó hó 21-től átmenetileg folyó évi október 15-ig bezárólag a 98%-os polarizáción alul nyers répacukor, valamint a 98%-os és azon felüli polarizáción finomított répacukor, továbbá a melasz a szeszgyedárusági igazgatóság részére szeszgyártási célra a szeszgyedárusági igazgatóság igazolása alapján vámentesen hozható be külföldről és a pénzügyi kincstár által beszerzett cukor mentes a vámkézelési illeték alól is, továbbá elvámolásához nem szükséges behozatási engedély.

A konzervált tyúktojás-készletek bejelentési határidejének meghosszabbítása.
Az árellenőrzés országos kormánybiztosa 15,400. számú rendeletével a konzervált tyúktojás-készletek kötelező bejelentésének határidejét folyó évi június 26-ig meghosszabbította.

A csomagolópapíros vámgengedélye.
A kormány az 1931. évi 3800. M. E. számú kormányrendeletével az intézkedését, hogy a cementcsákók készítésére szolgáló csomagolópapíros cementgyárak számára külön engedély alapján, rendeleti úton megállapított feltételek és ellenőrzés mellett a vámtarifában megállapított vámtételei-

nek 50%-ával kezelhető, most kiterjesztette folyó hó 21-től kezdve olyképpen, hogy a csomagolópapíros — ugyancsak az engedélyjeves forgalomban — akkor is a rendes vámtétel 50%-ával kezelhető, ha azt a kereskedelem- és közlekedési miniszter által az iparügyi miniszterrel egyetértésben meghatározandó iparok egyéb hazai termékeinek csomagolására szolgáló zsákok készítésére használják fel.

Gazdasági járművek kivilágítása.
A közúti közlekedés rendészeti szabályzat tudvalóvően előírja a közutakon közlekedő járművek kivilágítását, illetve azokon elől és hátul lámpa alkalmazását. A folyó hó 22-én közzétett 53,000. számú belügyminiszteri rendelet most kimondta, hogy ez a világítási előírás nem vonatkozik a kizárólag gazdasági célt szolgáló falusi járművekre, úgy mint szekerekre, számokra, stb., abban az esetben, amikor azokat csupán agardalkodás körében szükséges helyi, például gazdaság és tanya közti fuvarozásra használják. Ha azonban az ilyen járművek gépjárművel való közlekedésre is alkalmas közúton haladnak, akkor ezeket a járműveket is megfelelő világítóeszközökkel, illetve fényvisszaverő üveggel kell ellátni.

Az illeték egyenértékű új kivétele.
A pénzügyminiszter 98,467. számú rendeletével a vagyonszármazási illetékekről szóló 1920. évi XXXIV. t.-c. 126. §-a alapján az 1941. január 1-től 1950. december 31-ig terjedő időszakra elrendelte az illeték egyenértékű új kivételét a fizetésre kötelezettek által benyújtandó bevallások alapján. A bevallás módját és határidejét a pénzügyminiszter külön rendeletben fogja szabályozni.

Új kétfilérés érmék kibocsátása.
A pénzügyminiszter 105,347. számú rendeletével a nem nemes féműből vert érméknek 50 millió pengő névértékben megállapított teljes mennyisége terhére 5 millió darab kétfilérés érme kibocsátását rendelte el 100,000 pengő névértékben. Azt, hogy az 50 millió pengő összegnévértékű ezeketán még fennmaradó 5,550,000 pengő névértékű mennyiség terhére milyen nem nemes féműből készült váltópénz-érmék veressenek, további rendeletek fogják később szabályozni.

Egyes anyagkészletek zár alá vétele, illetve bejelentésének kötelezettsége.

A 4570. M. E. számú kormányrendelet folyó hó 23-án kezdődő hatállyal különféle vas- és fémcikkelt, szilárd és cseppfolyós tüzelőanyagokat, ásványolajokat és leparlási termékeket, különféle vegyi cikkeket, bór-cikkelt, szőr- és kikészítőanyagokat, továbbá egyes gummicikkelt, faanyagokat, papírt és papírosanyagokat, textilárúkat, építő- és helyreállítási anyagokat és végül különféle gyógyszerárú-cikkeket zár alá vett részint teljes mennyiségben, részint bizonyos meghatározott mennyiségű meghaladó készletekben. A zár alá vett árúcikkelt részletes jegyzékét a Budapesti Közlöny folyó hó 23-ik száma közölte.

Ugyancsak a Hivatalos Lap folyó hó 23-ik számában jelent meg az iparügyi miniszternek 27,700. számú rendelete, amely az egyes anyagkészletek bejelentéséről szóló múltévi 9900. M. E. számú rendelet módosításával elrendelte egyes anyagkészletek bejelentését, s a rendeltetkez esatolt 8 meléklet sorolja fel, hogy mely nyersanyagok, vagy kész árúcikkelt jelentendők be és mennyi ezekből az anyagokból a bejelentési kötelezettség alá eső legkisebb mennyiség.

A 29,100. számú iparügyi miniszteri rendelet a fentiek kapcsán kimondja, hogy az az iparos, aki üzemében rendszeresen olyan anyagot használ fel, amely eddig nem volt zár alá véve, június végéig bezárólag különengedély nélkül felhasználhat zár alá vett készletéből annyit, mint amennyit abból az anyagból folyó évi június 9-15. napjai között igazolhatóan felhasználhat.

Rendeletil szabályozták a cukor kereskedő forgalmát.

A kereskedelmi miniszter 59,000. számú alant rendeletet adott ki, amelyben az ország területén forgalom szempontjából cukornagykereskedői körzetre osztja. A rendelet szerint az egyik cukornagykereskedői körzet területéről a másikba kereskedelmi, vagy ipari célra cukrot szállítani, illetve szállításra jogosító igazolványt kiállítani csak valamely cukorgyár vagy cukorgyári megbízottnak szabad. Olyan körzetben, ahol a kereskedelmi miniszter egy vagy több cukornagykereskedést kijelöl, más kereskedőnek cukornagykereskedést folytatnia tilos. A kijelölt cukornagykereskedő csak cukorgyártól vagy cukorgyári megbízottaktól vásárolhat és tilos cukrot eladni olyan kereskedőnek, aki viszonteladó részére árusít. Ahol pedig a cukorkiskereskedők kijelölése megtörtént, kizárólag ezeknek adhat el cukrot a nagykereskedő. A cukornagykereskedői kijelölés iránti kérvényt a kereskedelem- és közlekedési miniszterhez címezve, a telephely szerint illetékes elsőfokú iparhatóságnál kell benyújtani. Az a cukorkereskedő, akinek jogosultsága a rendelet értelmében megszűnt, megjelölt cukorkészletét a jogosultságának megszűnésétől számított harminc napig árusíthatja.

A rendelet büntető rendelkezései szerint az a készlet, amellyel kibárgást követnek el, elkövető az illetéktelenül elért nyereség kétszeresével felel, nyolcezer pengőig terjedő pénzbírság állapítható meg.

Miniszteri rendelet a leányok háztartási-gazdasági oktatásáról.

Hóman Bálint kultuszminiszter rendeletet adott ki, amelyben hangsúlyozza, hogy a leányok háztartási-gazdasági oktatása iránt tapasztalható nagyfokú érdeklődés a kormányzat kötelességévé teszi, hogy olyan leánynevelő intézményekről gondoskodjék, ahol bizonyos alapműveltség megszerzése után a leányok közvetlenül a háziasszonyi feladatokra készülnek fel. Már is számos ilyen irányú iskola és tanfolyam működik és ezért elérkezett az ideje a kérdés elyszerű és intézményes rendezésének. A már régebben működő háztartási iskolák mellett két új háztartási-gazdasági továbbképző intézmény szervezése szükséges. Az érettségizett leányok részére egyéves, a polgári iskolát, népiskolát, vagy négy középsiskolát végzettek részére két éves tanfolyamot létesítenek. Mindkét intézmény célja vallásos magyarságot, jó feleség és édesanya nevelése, egészséges életfelfogás kialakítása, érdeklődés felkeltése a háztartási és gazdasági munkák iránt. Az eddig működött hasonló oktató intézmények engedélye július 1-vel hatályát veszti és a fenntartók az új tanítási tervek alapján új engedélyt tartoznak kérni.

A kedvezményes áru kukorica igénylési feltételei módosultak.

A M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal az érdekelteknek tudomására hozza, hogy a kedvezményes áru kukorica akcióban való részvétel feltételei folyó hó 8-tól az alábbiak szerint módosultak:

1. az eddig sertésdarabonkénti 20 P gvadé befizetése megszűnik és
 2. a kedvezményes áru kukorica kiutalásában mindazok részesülhetnek, akik sertéshizlalással foglalkoznak és nem rendelkeznek elegendő kukoricával.
- Szükségtelen a multtal szemben való túbblehizlalás igazolása. A jelentkezési határidőt június hó végéig meghosszabbították.

Az üntőtvas töredékek, valamint ócska fémanyagok és fémhulladékok legmagasabb és egyes legacsonyabb átvetteli árának megállapítása.

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa 9563. számú rendeletével az üntőtvas töredékek, továbbá az ócska fémanyagok és fémhulladékok legmagasabb és egyes legacsonyabb átvetteli árát, amennyiben a vas- és acélipar, illetve fémipari bizottság tulajdonosát e nyersanyagok átadására kötelezte, úgy állapította meg, hogy azokért a megvételre, illetve feldolgozó üzemek részére történő eladásra engedéllyel bíró vállalatok, a rájuk nézve megállapított legmagasabb eladási árnak 20%-kal csökkentett összegét tartoznak fizetni.

Mátyás király emlékbélyegek forgalomba bocsátása.

A kereskedelem- és közlekedési miniszter folyó évi július 1-én Mátyás király születésének 500. évfordulójával kapcsolatban 50%-os felárral 6, 10, 16, 20 és 32 filléres névértékű bélyegekből álló emlékbélyegsorozatot bocsát forgalomba, összesen 200,000 példányszámban. Ezek a postai értékjegyek a folyó év végéig felár nélkül számtól értékük erejéig bárhova szóló postai küldemények bementésére használhatók fel, 1941. január 1-től kezdve azonban sem bementésítésre nem használhatók, sem pedig be nem cserélhetők.

A gazdaközönség köréből.

Aratás előtt.
Írta: Halász Miklós dr.

Péter-Pál napját, amikor rendes időben megpendül a kasza, mindig nehezen várja a gazda. Most, amikor súlyos küzdelmekkel terhes tél és tavasz után kévsé köszönt reánk az aratás időszaka és világszerte mérkőznek a fegyveres, valamint a gazdasági erő, nekünk is fokozottan fel kell készülnünk a termés károsodás-nélküli betakarítására. Nemzeti kötelességünk ez. A legfelsőbb hatósági szervek gondja is kiterjed erre. A földművelésügyi miniszter az aratási munkálatok zavartalanul történését biztosítja, nagyon helyesen, munkálgyletet létesített. De nekünk gazdáknak is részen kell lenni és minden eszközt és eshetőséget igénybe kell vennünk, hogy a gabonát, amit a magyar olyan találon életnek nevez, csürbe gyűjthessük és biztosítsuk az imánkban kért mindennapi kenyeret.

Az őszi vetések mai fejlettségi állapotából következően, valószínűnek látszik, hogy az aratás az ország legnagyobb részében a rendesen 10-14 nappal később kezdhető meg. Viszont a tapasztalatok szerint a későbbi fejlődéssel rendszerint együtt jár a hirtelen beérés. Eppen ez az a körülmény, amely felkészültséget igényel. Gondos gazdák már a tél folyamán szerződtek aratómunkásait, használható állapotba helyezték az aratógépeket. De időközben az európai világégés miatt honvédségünket nekünk is készenlétbe kellett helyeznünk. A nehéz és amnyira

SALGÓTARJÁNI KÖSZÉNBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT
TELEFONSZÁM: 125-284* Budapest, V., Arany János-utca 25. TÁVIRATI CIM: SALGÓKÖSZÉN

gőzkeszántáshoz: dorogi és baglyasaljai **csépléshez: dorogi, baglyasaljai, salgótarjáni, mizserfai, kisterenyei és bárnai**

DARABOS ÉS KÖCKASZENET
DOROGI ÉS SALGÓ BRIKETTET

5224

fontos aratási munkára szerződött kaszabíró emberek jórésze, de sok helyen az aratógépekhez értők is rendkívüli fegyvergyakorlatra vonultak be. A nemzetközi helyzettel függ, hogy vajjon a honvédség adhat-e aratási szabadságot. Bizonyosan nem lehet erre számítani. Ellenben gondoskodni kell, hogy a termés jelentékeny része el ne peregjen. Ezt többféleképpen akadályozhatjuk meg. Első és legfontosabb, hogy az aratást idejében, minden halogatás nélkül kezdjük meg, amint a búza a sárga-, vagy más szóval a vészérés kezdeti állapotába kerül. Sok gazda ilyen érési állapotban még nem mer aratni. Félt, hogy a búza aszottszerű lesz. Pedig éppen ellenkezőleg. A korán, vagyis a vészérésben vágott búza adja a legacélosabb, fehérjében legjobb minőségű búzát. Tehát csak kezdjük az aratást minél előbb.

Aratási munkára csak hozzáértő munkást alkalmazunk. Azok az emberek, akik az aratási munka fogását nem értik, könnyen kárára lehetnek a gazdaságnak. A hozzá nem értés következtében lassabban, körülményesebben dolgoznak és így sok lehet a pergesési veszteség. Ahol hozzáértő, erős kaszások kisebb létszámban állanak rendelkezésre, úgy lehetne segíteni, hogy a férfiak csak a kaszálást, míg a kévekötést, a keresztberakást a serdülő fiúk, idősebb emberek, valamint a női munkások végezzék. Általában állítsunk munkába az aratás gyors lebonyolítása érdekében minden épkészlábú embert.

Tervebe van véve, hogy az aratási munkálatoknál igénybe veszik a lengyel menekült táborok munkásszáradai, szakaszait, a közérdekű munkaszolgálatosok osztagait. Véleményem szerint ezek közül csak azokat érdemes alkalmazni, akik eredetileg is mezőgazdasági munkások és értenek az aratáshoz, mert egyébként több lesz a kár, mint a haszon. Amennyiben a helyzet megengedi, leghevesebben a honvédség embereinek aratási szabadságot adni. Ha ez valami oknál fogva nem vihető keresztül, úgy a törvényszéki fogházak elíteltjei közül a mezőgazdasági foglalkozásúak, akik értik az aratási munkát, megfelelő fedezet mellett hasznos munkát végezhetnek. Az aratógépek mellett, ott, ahol csak lehet, alkalmazzuk a serdülő fiúkat, leányokat, általában azokat, akik nem kaszabírok. Ott, ahol az aratógépeket üzembe állítják, gondoskodjunk váltott fogatokról.

Az aratási munkában vidékenként többnapos eltérések mutatkoznak. Foglalkozni kell tehát az úgynevezett vándor aratók gondolatával. Egy-egy jól begyakorolt aratócsapat, vagy osztag, ha egyik helyen elvégzte a munkát, tehergépkocsikon minden nagyobb idővesztés nélkül átvihető más területre. Vasúton, gépkocsikon a kárpátaljai munkások — ahol az aratás legalább két-három héttel később kezdődik — igen jó szolgálatot tehetnek az Alföldön s még idejében az otthoni munkát is elvégezhetik. Természetesen ehhez központi irányítás szükséges. Nemzeti kincsünk, az aranyvalutájú búza megmentése érdekében mindent meg kell tennünk. Eredményesen léphet közbe az országmozgósítási kormánybiztos, mint központi irányító szervezet.

Amilyen nehéz és fontos munka az aratás, éppen olyan a hordás és cséplés is. Mert, amíg a gabona kint alszik a szabad ég alatt, addig sok és jelentős kár érheti. Amint csak lehet, kezdjük meg a cséplést. Jó meleg, száraz időjárás esetén az aratás kezdetétől számított 10—12 nap múlva a gabona annyira száraz, hogy már kár nélkül cséplhető.

A régi asztagoló eljárás, amennyire a viszonyok csak megengedik, váltsa fel az úgynevezett keresztből való cséplést. Gyorsabb és kevesebb erőt igénylő munka ez. Ugyanis az asztagolásra fordított erő és munkaidő is megtakarítható. Ma a cséplőgépek már nagyobb számban állnak rendelkezésre s így a legtöbb helyen megkezdhetjük a keresztből való cséplést. Kisgazdák, akiknél kisebb az igaerő, társuljanak a keresztből való csépléshez. Ha szükséges, ez a társulás hatóságilag is elrendelhető. Ha nagyobb iga- és kézierővel rendelkezünk, a cséplésnél nem alkalmazott fogatokat használjuk a gabonának asztagba való hordására. Ilyen módon eljárva olcsóbban és mégis gyorsabban végezhetjük a cséplést s előbb kerül a magtárba a szemesélet. Természetesen korai cséplés esetén nem szabad elfeledkeznünk a garadák megfelelő forgatásáról.

Tanácsos lesz a cséplés megkezdése előtt s szükséges szakokról, ponyvákra idejében gondoskodni.

Szívós akarattal és nagy elszántsággal kell küzdenünk, hogy a körülöttünk dúló gazdasági harcban megmutathassuk élnitudásunkat, akarásunkat.

Tartsuk szem előtt ama régi közmondást: „Segíts magadon, az Isten is megsegít”.

Gazdatársadalmi mozgalmak.

Rovatvezető: **Fabrics Endre.**

A Pestvármegyei Gazdasági Egyesület **Teleki József** gróf v. b. t. t. elnök, elnöklele alatt igazgató-választmányi gyűlést, majd azt követően közgyűlést tartott. **Zsivánovits Béla** egyesületi igazgató előterjesztette az OMGE átiratait a katonaságtól a mezőgazdasági munkára szabadságot gazdasági cselédek, a vagyonváltásigazgatók után járó hasznokért, az aratási munkálatok biztosítása, levele- és lövészkiképzés szünetelése és a legkisebb gazdasági munkabérek ügyében. Jelentést tett igazgató a pestvármegyei 1939/1940. évi dohánybaváltás eredményéről, amely szerint Pestvármegyében 42 termelő 468 kat. holdon termelt dohányt. Egy kat. holdnak átlagos termése 589 kg dohány, pénzben kifejezve 501 pengő 71 fillér. A körzeti és mázsánkénti átlagár 80 pengő 16 fillér. Legjobb dohányt szállított a kerti dohányból: a **Kalocsai Érsekség, Hajós**; a **Gödöllői M. kir. Korona Uradalom, Dány**; **Törley Bálint** gazdasága, **Harta**; tiszai dohányból: **Bakos Géza dr., Mikebuda-Irsa**; **Kalocsai Érsekség, Hajós**; **Törley Bálint, Harta**; **debréni dohányból**: herceg Coburg uradalma, **Pustavaas**; szabolcsi dohányból: **Szemere Sándorné** gazdasága, **Tápiószecső**. Jelentette az igazgató, hogy az illői vármegyei falkolában a nagy téli fagy következtében 14.000 eladásra való gyümölcsfa egészen elfogyott. Bejelentette az igazgató, hogy a Budapest-környéki zöldség- és gyümölcstermelő gazdaközönségnek a budapesti piacokon kocsikról történő árusítása és ezzel a kedvezőbb értékesítési lehetőségek előmozdítása érdekében lépéseket tettek. Targyalta az egyesület a Magyar Gazdák Országos Lovas Egyesületének az egyesülethez intézett átiratát az együttműködésre vonatkozóan, ami lötenyésztsünk kül- és belföldi löértékesítésünk fejlesztését van hivatva előbbre vinni. Elhatározták, hogy az egyesület támogatni fogja az Északpestvármegyei gazdaközönségnek azt a kérélmét, amely az öbudai Hungaria-úti új dunai híd megépítése alkalmával egy második nagyvásárcsarnok felépítésére irányul. A rendes évi közgyűlésen az igazgató jelentést az egyesület 1939. évi működéséről és a számadásokról, az 1940. évi költségvetésről tudomásul vette. **Gaylhoffer István** ny. igazgató, m. kir. gazdasági főtanácsos érdemeit jegyzőkönyvben örökölte meg a közgyűlés. A közgyűlés az OMGE igazgató-választmányába, úgyszintén a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége végrehajtó bizottságába **Sibó Ernő**, **Szentjóbey Staub Elemér**, **Floch Rejherberg Alfréd dr.**, **Wekerle Géza dr.**, **Plogr Béla** választmányi tagok és **Zsivánovits Béla** egyesületi igazgatót küldte ki.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEL

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányának, úgyszintén a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége végrehajtó bizottságának

III. rendes gyűlése.

(1940 június 19.)

Jelen voltak: **Somssich László** gróf elnök elnöklele alatt felsőbíró **Nagy Pál** és **Fodor Jenő** alelnökök, **Nusser János** földművelésügyi államtitkár a m. kir. földművelésügyi minisztérium képviselőjében, **Budapest székesfőváros** képviselőjében **Buzóth Imre**, továbbá: **Balogh István**, **Borhá Antal dr.**, **Biedermann Imre** báró, **Czeller Jenő dr.**, **Csorba Sándor dr.**, **vitéz Darányi Béla dr.**, **Dobos László**, **enesei Dorner Béla**, **Dömötör László dr.**, **Döry Frigyes**, **Eber Ernő dr.**, **Elek Ferenc**, **Engelberth Rezső**, **Esterházy László** herceg, **Eszényi Jenő**, **Faber György**, alsóbíró **Farkas Géza**, **farkasfalvi Farkas Géza**, **Fialh Tibor** báró, **Fischer Béla**, **Gaylhoffer István**, **Geist Gáspár dr.**, **Glaser Géza**, **Glaser Lajos**, **Groffits Gábor**, **Gyömörégy György**, **Györffy Kálmán**, **Hudik Béla** gróf, **Hankó Ernő**, **Haulik Béla**, **Hollischer Károly dr.**, **Jesszenszky Pál**, **Kammerer Andor**, **Kardosonyi Sándor**, **Kertész Ferenc**, **Kodás Mihály dr.**, **Kornfeld Mór** báró, **Kriegs-Au Ottó**, **Kölesgy Béla**, **Kövér János**, **Lenck Jenő dr.**, **Mester László**, **Morvai Mihály**, **Németh Viktor**, **Nyáry Kálmán**, **Pallavicini Alfonz** Károly őrnagy, **Podhraczký Béla**, **Prónay József**, **Purgly Lajos**, **szenmártoni Radó Lajos**, **Reichenbach Béla dr.**, **Rossival Ernő**, **Schell Péter** báró, **Schramm Ede**, **Simon Géza**, **Somssich Gyula** gróf, **saárdi Somssich Miklós**, **Surányi János dr.**, **Szalay Gyula**, **Széchenyi Domokos** gróf, **Szigeti Pál dr.**, **Szily Márton**, **Tassy Kristóf**, **Telbisz Miklós**, **Tolnay-Knefely Ödön**, **Tóth Arisztid**, **Tóth Jenő dr.**, **Törley Bálint**, **Udvarnok Lehel**, **Waldöböt Kelemen** báró, **Wekerle Sándor dr.**, **Weiser István dr.**, **Witthen**

Lajos dr., **Wünscher Frigyes dr.**, **Zajtay Artúr dr.** és **Zsivanovits Béla**.

Az OMGE tisztikara részéről **Mutschenbacher Emil** dr. ügyvezető-igazgató, **Fabrics Endre** h. igazgató, **Konkoly Thege Sándor dr.**, **Rothmeyer Imre**, **Rege Károly dr.** és **Rédly Gyula** főtitkárok, **Herodek Sándor dr.**, **Dörschue Tibor**, **Toldy Miklós**, **Witthen Béla** titkárok, **Horn Artúr dr. s.**-titkár, **Szentgyörgy-Faur Géza dr.** fogalmazó, **Mike János** főpénztáros és **Láng József** főkönyvelő.

Távolmaradásuk kimentését kérték: **Baranyovits Rezső**, **Bárános Károly dr.**, **vitéz Baskay Gyula dr.**, **Beliczey Miklós**, **Beniczky György**, **Borly György**, **Debreczeni Sándor dr.**, **Dessewffy Aurél** gróf, **Döry Hugó**, **Erdődy Rudolf** gróf, **Erdőhegyi Lajos dr.**, **Floch-Rejherberg Alfréd dr.**, **birodalmi lovag**, **Geist Gyula**, **Goszlonyi Andor**, **Grábner Emil**, **Hajner Ferenc**, **Hamos László**, **Horváth Dénes**, **Héjas Elek dr.**, **vitéz Hertelendy Miklós**, **Hisnyeg Heintzelmann Béla dr.**, **Hoyos Miksa** gróf, **Hunyadi-Vas Gergely dr.**, **Jankovich-Bésán József** gróf, **Jaross Vilmos**, **Jékely Ferenc**, **Károlyi Gyula** gróf, **Károlyi István** gróf, **Kammerer Ferenc**, **Kégl János dr.**, **Kusza István dr.**, **Láng József**, **Legány Ödön**, **Losonczy Elemér**, **Malatinszky Ferenc**, **Márky Barna**, **Mártonffy Barna**, **Manning G. Adolf**, **Mayer Károly**, **Mesterházy Ernő dr.**, **Mihályfi Ernő dr.**, **Mocsary Dénes**, **Montenuovo Nándor** herceg, **Nirsee Pál**, **Paikert Alajos dr.**, **Papp-Szász Tamás dr.**, **vitéz Poroszhegy Károly**, **Pfeiffer Ferenc**, **Rhédey Lajos**, **Schandl Károly dr.**, **Szolnoky Dezső**, **Szomjas Lajos dr.**, **Tarday György**, **Tarányi Ferenc**, **Teleki Béla** gróf, **Teleki Tibor**, **Telbisz Miklós dr.**, **Töpler Ferenc**, **Varjas Zsigmond**, **Vértessy Ferenc**, **Waldöböt Frigyes** báró, **vitéz Walla Ferenc**.

Somssich László gróf elnök megnyitja a gyűlést, üdvözi a szép számban megjelent igazgatóválasztmányi és végrehajtóbizottsági tagokat, tisztelettel üdvözi továbbá a földművelésügyi miniszter képviselőjében megjelent **Nusser János** dr. államtitkárt, **Mielőtt a napirendre térne**, hódolattal emlékezik meg a Kormányzó Ur születésnapjáról. Bejelenti, hogy az egyesület ebből az alkalomból táviratban fejezte ki hódolatteljes üdvözlését és szerencskívánatait, biztosítva Öfömlétét, hogy a magyar gazdatársadalom a legteljesebb odaadó bizalommal és hálával fordul a napon kormányzója felé, akiben nemcsak hivatott vezetőt, hanem egyben az ország első gazdáját köszönti. Adja a Mindenható, hogy Kormányzó Urunk a mai vesztéres idők elmúltával friss egészségben élhesse meg a boldogabb, szebb magyar jövődő bekövetkezését. (Az elnök a megemlékezést az egybegyűlt igazgatóválasztmányi és végrehajtóbizottsági tagok helytűkről felállva hallgatták végig, majd percekig tartó éljenzéssel ünnepeiték a kormányzót.)

Elnök a napirend előtt kíván megemlékezni azokról a kintünetésekről, amelyek a „Köztelek” 50 éves jubileuma alkalmából legmagasabb helyről érték a lap főszerkesztőjét, **Rothmeyer Imre** főtitkár, aki legmagasabb kormányzói elismeréssel tüntetett ki, továbbá **Dörschue Tibor** társszerkesztő titkár és **Herodek Sándor dr.**-t az egyesületnek hosszú éveken át a „Köztelek” szerkesztőségéhez beosztott titkárát, akik a m. kir. gazdasági tanácsosi címet kapták. Amidőn az igazgatóválasztmány nevében őszinte szerencskívánatait fejezi ki a kintünetetteknek, akiknek főerőmük van abban, hogy a „Köztelek” a változott nehéz viszonyok közepette is az ország elismerten első gazdasági szaklapja maradhatott, annak a biztos reményének ad kifejezést, hogy a legmagasabb helyről ért elismerés a „Köztelek” szerkesztőit továbbbi buzgalomra fogja serkenteni, öregbítve hírnevét a „Köztelek”-nek és ezzel együtt az egyesületnek is. (Éljenzés.)

Elnök bemutatja ezután a mult végrehajtóbizottsági gyűlés jegyzőkönyvét, amelyet — miután a „Köztelek” lapban teljes terjedelmében megjelent — felolvasottnak jelent ki és hitelesíti. A mai gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére **Czeller Jenő dr.**-t és **Nusser János dr.**-t kéri fel.

Szövetségi ügyek.

Üdvözlések, részvételnívánások, köszönőlevelek.

Mutschenbacher Emil dr. ügyvezető-igazgató bejelenti, hogy az egyesület elnöksége, illetve igazgatósága üdvözölte **vitéz Lukács Béla** földművelésügyi államtitkár a Kormányzó Ur által a Magyar Erdemrend középkeresztjének a csillaggal történő kitüntetésére, **Juresek Béla** országgyűlési képviselő termelési kormánybiztosá történt kinevezése, **Khuen Hédebrány Károly** grótot az Országos Mezőgazdasági Kamara elnökévé történt megválasztása és a tisztségében történt megerősítése alkalmából. Üdvözölte **vitéz Horthy Istvánt** a MÁV elnökévé történt kinevezése, **Kaesöh Bálint** arkománybiztos államtitkár történt kinevezése és **Geist Gáspár dr.**-t az Országos Mezőgazdasági Kamara alelnökévé történt megválasztása alkalmából. Üdvözölte az egyesület továbbá **Teógyes István dr.**-t, a Faluszövetség ügyvezető-igazgatóját, **Sztrácsik Andor** Dénest, a Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara igazgatóját, **Faith Ágoston** kanonokot a jászvári prépostság kormányzóját, **vitéz Fáy Andor dr.** és **Kodács Géza** m. kir. jószágfelügyelőket m. kir. gazdasági főtanácsosi címmel történt kitüntetésük alkalmából. Üdvözölte az elnökség **Micheli Mihályt**, a Tejtermelők Országos Szövetsége alelnökét, m. kir. gazdasági tanácsosi címmel történt, **Judik József dr.**-t és **Fabinyi Tihamért** egyetemi nyilvános rendkívüli tanári címmel történt kitüntetésük alkalmából. Üdvözölte végül **Wellmann Oszkár dr.**-t, az igazgatóválasztmány tagját, **Imre fiának** házasságkötése alkalmából.

Kisgazdák:

A HANGYA SZÖVETKEZET ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ ALOSZTÁLYA, BUDAPEST, IX., BORÁROS-TÉR 1.

Bpesti szállítmányok címzendők:

Szarvasmarha, borjú és juhoknál:

Bpest-Ferencváros-Marhavásártér.

Sertéscknél:

Bpest-Ferencváros-Sertésvásártér.

az állatértékesítés minden ágazatában a legkedvezőbb feltételek mellett áll a gazdatársadalom rendelkezésére. Foglalkozik mindenféle tenyész-, haszon-, hizott állat, valamint beállítani való szűd és szarvasmarha vételével, eladásával és bizományi értékesítésével.

Hízlalási hiteleket folyósít kedvező feltételek mellett.

Mindenemű állatkitvitel a legelőnyösebben bonyolít le.

Szárított meghívásra a helyszínre küld.

Uraknak:

Ipari hízlalók:

Táviratcím: „Hangya Budapest”

TELEFONOK: Központ: 18-13-29, 18-78-90

Ferencvárosi sertésbizományosság: 13-27-13

Újpesti sertésbizományosság: 29-55-84

Ferencvárosi marhahizományosság: 18-13-29

Ezután az őszinte részvét hangján emlékeznek meg az ügyvezető-igazgató előterjesztésére a végrehajtóbizottság szék helyi Mailath József gróf v. b. t. t., a Magyarországi Szövetkezeti Szövetség örökös tiszteletbeli elnökének, Szudy Elemér miniszteri tanácsosnak, volt sajtófőnöknek, Székács Aladár dr. közigazgatási bírósági tanácselnöknek, az egyesület néhai alelnöke fivérének, Góth László m. kir. kormányfőtanácsos, uradalmi jószágigazgatójának és végül Jakovich László cs. és kir. kamarás, nórádmegyey földbirtokos elhunytáról, akiknek családtagjaihoz az elnökség részvétirátokat intézett. Ügyvezető-igazgató végül tudomásulvétele bemutatja az egyesülethez érkezett köszönő leveleket.

A jégkárbiztosítási hozamleszállítás határvidéjének meghosszabbítása.

Mutsehenbacher Emil dr. ügyvezető-igazgató bejelenti, hogy a gazdasági növényzet fejlődésének rendkívüli elmaradása miatt az OMGE kérte a jégkárbiztosításoknál a hozamleszállítási határvidé meghosszabbítását, ami május 31-ről június 12-re meg is történt. (Tudomásul van.)

Elnök a végrehajtóbizottság hozzájárulását kéri ezután ahhoz, hogy a napirenden szereplő 4., 5. és 7. pont alatt felsorolt tárgyak együttesen tárgyalásnak. Felkéri az ügyvezető-igazgatót beszámolójának megtartására.

Jelentés a mezőgazdasági helyzetről, beszámoló az újabb mezőgazdasági vonatkozású törvényhozási és kormányintézkedésekről, miniszteri leiratok, társgegyesületi átiratok bemutatása.

(Mutsehenbacher Emil dr. ügyvezető-igazgató beszámoló jelentését az igazgatóválasztmányi gyűlés jegyzőkönyvéből kiemeve, lapunk mai számaának vezető helyén közöljük.)

Elnök felkéri ezután a végrehajtóbizottsági tagokat a hozzászólásra, de tekintettel a még tárgyalandó anyag nagyságára, felszólalásaikat 10 percre kéri korlátozni.

Tolnay Knefely Ödön örömmel hallotta az ügyvezető-igazgató beszámolójából, hogy a földművelésügyi minisztérium illetékes ügyosztályai állandóan eber figyelemmel kísérik az eseményeket és a gyakorlati élettel kapcsolatban teszik meg mindjárt a szükséges intézkedéseket. Sajnos, a pénzügyminisztérium közegei vagy nem ismerik ilyen jól a viszonyokat, vagy pedig — ami még rosszabb — elzárkóznak a való helyzet felismerésétől, amidőn megokolatlanul magasra becsülik a gazdák adóköteles jövedelmét. Ezek a túlzott jövedelmi becslések rendszerint onnan származnak, hogy az adókövető hatóságok igyekeznek ugyan a bruttóhozamot illetően a valóságnak megfelelően kimunkálni, azonban ebből az összegből százelősen vonják le a rezsi, nem számoíva tehát azzal, hogy a munkaköltségeknek a szükséges cikkeket beszerezni árának, végül a közterheknek jelentős emelkedése aránytalanul emelte az üzemi költségeket. Befelezésül a hovatelteli érdekeknek a termelés érdekeivel való összeegyeztetése hívja fel a figyelmet.

Dobos László hála elismeréssel szól az ügyvezető-igazgató beszámolójáról, amely őt maradék nélkül kielégítette. Azért szólal fel csupán, hogy egy panaszt tegyen szóvá, egy olyan panaszt, amely, sajnos, nemcsak Cegléd vidékén, ahol gazdálkodik, hanem amint hallja, másutt is egyre gyakrabban merül fel a munkaadók részéről munkások figyelmébe, szerződésük és munkateljesítménye ellen. A szózó már a második munkaesoporttal dolgozott az idén, mert az első csoport a szerződésből egyszerűen elállott. Nagyon kéri az elnökséget, hasson oda, hogy a magas munkabérekért a munkások megfelelő munkateljesítményt nyújtsanak. Példákat hoz fel ezután a munkateljesítmény romlására. Nem elég csak egyoldalúan a szociális szempontokat hangsúlyozni, a munkás érzi, hogy a mai viszonyok között fokozott munkateljesítményre van szükség. Örülne, ha a munkásság saját belátásából, nem pedig a rendfenntartó szervek parancsára jutna erre a felismerésre. A kormányzat és a közvélemény részére pedig annak a felismerése volna fontos, hogy az ekevas fenéssége legutóbb egyenrangú a fegyverek fenésségével. (Eljenzés.)

Simon Géza köszönettel emlékezik meg az egyesületnek mindazon ténykedéséről, amelyekről az ügyvezető-igazgató beszámolójából értesült. Helyesli a búzaár felemelésére irányuló törekvéseket, figyelembe kellene azonban venni a termelési költségek kiszámításánál, hogy egyes helyeken, így Sopron megyében is, a búza átlagosan 50%-ban kifagyott. Ha pedig a búzaár még hatékonyabb emelésének a fogyasztói érdek védelme szabna határt, úgy megfontolásra ajánlja a lisztforgalmi adó eltörlesztését. A szózó ezután néhány termény áralakulása körül tapasztalható visszásságokat teszi szóvá.

Csodálja, hogy az árkormánybiztos elúrte éppen a vetés idejében a takarmánymagvaknak olyan hirtelen kiugró magas árát. Kívánatos volna, hogy az ármegállapítások mindig idejében történjenek, hogy a termelők némi biztonsággal kalkulálhassanak. A maga részéről a multban örömmel és elismeréssel üdvözölte a cukorrépa árára vonatkozó megállapodást. Sajnos, a helyzet azóta változott s így magasabb cukorrépaárra volna szükség. Dicsérte emlékezik meg végül a földművelésügyi minisztérium törvényelőkészítő osztályának működéséről a legkisebb mezőgazdasági munkabér megállapítására vonatkozó rendelet tekintetében, amelynek egész felépítése elárulja, hogy mindkét fél érdekeit egyaránt figyelembe veszi. Befelezésül az aratásra szerződött, de katonai szolgálatot teljesítő munkások aratási szabadságára, kévközösségek és cséplési motorhajtó nyersolaj biztosítására hívja fel a figyelmet.

Geist Gáspár dr. felszólalásában arra hívja fel az elnökség figyelmét, gondoskodjon arról, hogy az idei búza termelési árának megállapításánál a minőségi szempontokat jobban figyelembe vegyék. A multévi minőségi felárak nem voltak kielégítők és ha ez a rendszer maradna továbbra is érvényben, úgy a minőségi búzatermelés terén olyan sok áldozattal elért eredmények veszendőbe mennek. Kéri, hogy a minőségi felárak megállapításánál vegyék figyelembe az egyes külföldi piacokon, így Svájcban: most is elérhető árakat.

Döry Frigyes az árkérdésről szólva, a borsóra hivatkozik, mint olyan terményre, amelynek árszabályozása a gazdákérdeknek figyelembe vétele nélkül történt, mert eleinte rögzítve volt az ára, majd amikor a termelők termésként jörszt értékesítették akkor megszűntették az árszabályozást, így a szabadforgalomban kialakult magasabb áraknak csak a spekuláció vette hasznát. Hasonló a helyzet a kukoricánál is. Befelezésül üdvözli a termelési kormánybiztos kinevezését és abból a körülményből, hogy gyakorlati gazda kapta ezt a megbízatást, reméli, hogy nem fog kényszerítő eszközöket igénybe venni.

Karácsonyi Sándor teljes mértékben egyetértve az ügyvezető-igazgató beszámolójával, valamint a hozzászólók fejtegetésével, néhány szempontot kívánja a figyelmébe felhívni. A munkásviszonyok, amelyek Hódmezővásárhely környékén is rosszak. Nemcsak hogy a munkateljesítmény nem megfelelő, de sok esetben szándékos karokozás is felmerül. Szükséges volna tehát, hogy az új munkabérmegállapító törvény a munkateljesítményre nézve is tartalmazzon büntető szankciókat. A szózó ezután a legutóbbi nagy eső következtében Hódmezővásárhely környékén fellépett újabb szomorú árvíz-károkat hívja fel a végrehajtóbizottság figyelmébe. Ezeknek a sorozatos csapásoknak nagyobb mérgést kellene kiváltaniuk az illetékes tényezőknél, így kivált az 50 holdon aluli birtokosok szorultának segélyezésére. Az árvíz-kormánybiztoság által kiltatásra helyezett 50%-os házfelépítési segély nem kielégítő. Arra kéri az elnökséget, hogy ne csak a lakóházak, hanem a tönkrement egyéb gazdasági épületek felépítésére is folyósítsanak segélyt és a tönkrement vetéseket a termésből visszandandó vetőmagkölsőn álljon a gazdák rendelkezésére. Végül a kévközösségek céljaira manilla vagy sisál biztosítását kéri.

Fláth Tibor báró felszólalása után Szigeti Pál dr. felhívja a végrehajtóbizottság figyelmét arra, hogy a búzavetéseken újból jelentkezett a szerecsenpoloska. E kártevő ellen, amely 1931-ben, majd utójjára nagy tömegben és nagy kárt okozva 1934-ben lépett fel, tulajdonképpen nincs védekezés. Azt hiszi azonban, helyesen jár el, amidőn a gazdatársadalom figyelmét a rovar életmódjának alaposabb figyelemmel kísérésére hívja fel, mert akkor bizonyára maguk a gazdák segítik hozzá a rovarirtani állomást bizonyos védekező eljárások, illetve módok kieszteléséhez. Saját tapasztalata nyomán állíthatja, hogy a szerecsenpoloska háromévenként szokott jelentkezni és mindig késői kifavazodás esetén.

(Az elnöki széklet felsőőri Nagy Tam alnök veszi át.)

Elnök köszönetet mondva az elhangzott értékes felszólalásokért, örömmel állapítja meg, hogy azok mind olyan irányban mozogtak, mint amely irányban az egyesület tevékenysége is folyik. A leventekiképzés tekintetében örömmel kell a gazdaközösségnek tudomásul vennie azt a legújabb rendelkezést, amely szerint szeptember 1-ig a kiképzés szünetel. Az elnökség módját ejti majd annak, hogy az időben való ármegállapítás fontosságára és az árszabályozás rendszerességének biztosítására rámutasson. Ami pedig a termelési kormánybiztoság felállítását illeti, ezt a gazdák érdekében hozták létre, úgyhogy annak működésével szemben nyugodtan elégevezhetik bizalmukat. Kijelenti végül az elnök, hogy a végrehajtóbizottság tudomásul veszi az ügyvezető-igazgatónak a miniszteri leiratokról, az újabb mezőgazdasági vonatkozású törvényhozási és kormányintézkedésekről és a mezőgazdasági helyzetről előterjesztett jelentését.

Nyugalmozott kultúrtermékek reaktíválása.

Fabricsius Endre h. igazgató rámutat arra, hogy az idei gyors olvadás és árvizek káros hatása nemcsak abban nyilvánult, hogy a mélyebben fekvő területek víz alá kerültek, hanem abban is, hogy a kisebb folyók és vadvíz-árkok töltései megrongálódtak, mederelfajulások keletkeztek, a lecsapoló-árkok pedig jórészt beiszapolódtak. Ezek sürgős helyreállítása szükséges, mert a mélyebben fekvő számtalan megrekedt vizek nem tudnak lefolyni. Ezeknek a javításoknak egy része házilag is elvégezhető, de sok olyan munka van, amelynek keresztülvételéhez kultúrtermékek, illetve vízmesteri kiküldés is szükséges. Kultúrtermékeink azonban annyira el vannak halmozva munkával, hogy ezeknek a rendkívüli munkának az elvégzésére nem vállalkozhatnak, mert a kultúrtermékeknek az elmult években számos oly mernököt küldtek nyugalmába, akik még képesek és hajlandók lettek volna dolgozni. Fentiekre tekintettel, az OMGE felterjesztésében kérte a földművelésügyi kormányt, hogy ezek a nyugalmazott kultúrtermékek és műszaki közegek közérdekűleg egyelőre reaktíváltassanak.

A végrehajtóbizottság a bejelentést jóváhagyólag tudomásul veszi.

Kévkötő-aratógépek manillaszíneg-szükségletének biztosítása.

Fabricsius Endre h. igazgató bejelenti, hogy a m. kir. földművelésügyi minisztériumban meg a tavasz folyamán tárgyalások folytak kévkötő-aratógépek manillaszíneg-szükségletének biztosítására. A manillaszíneg-igénylések egybegyűjtésére az OMGE-n keresztül a vármegyei gazdasági egyesületek kaptak megbízást. Az igénylések bejelentési határvidéjének lejártával kiltunt, hogy több, mint meg egyszer annyi az igényelt színegmennyiség, mint amennyi a rendelkezésre álló készlet. Ennek folytán az igénylések felülvizsgálásával és a szétosztás irányításával megbízott bizottság úgy határozott, hogy minden bejelentett és aratásra kerülő kal, hold terület után 90 kg színegot juttat. A szétosztásra kerülő manillaszíneg juttatásának lebonyolításával a Magyar Mezőgazdák Szövetekezete és a Hangya budapesti központja bízott meg. A manillaszíneg árát a m. kir. kormánybiztoság most állapítja meg és az valószínűleg a mult évi ár lesz, vagyis kilogrammonként 1-52 P ab leadóállomás. Az igénylések felülvizsgálásánál megállapítható volt, hogy kisgazdák jelentősen nagyobb mennyiségben használnak aratógépeket, mint az uradalmak. Kéri bejelentésében tudomásul vételét.

Simon Géza az előterjesztéshez szólva, arra kéri az elnökséget, járna közbe, hogy a kézi aratásához szükséges kötözőszinég is megfelelő mennyiségben biztosíttassék.

A Tolnamegyei Gazdasági Egyesület átirata az ősz len kifagyása tárgyában.

Fabricsius Endre h. igazgató bejelenti, hogy a Tolnamegyei Gazdasági Egyesület felterjesztést intézett a földművelésügyi kormányhoz, amelyben a kormány közbenbízását kéri, hogy az ősz len kifagyása folytán bárosult gazdáknek a Futura vagy engedje el a vetőmag árát, amikor a művelés és vetés hibabaváló költségeiből előállott kárt a gazda viselne, vagy pedig a teljes kárt fele arányban viselje a Futura és a gazda egyaránt. A Tolnamegyei Gazdasági Egyesület kérését azzal indokolja, hogy bár az idei tél erős volt, mégis az ősz len meghonosodottnak nem mondható, mitűn az teljesen kifagyott. Az egyesület arra kéri az OMGE-t, hogy ezt a felterjesztést támogassa. Előadó rámutat arra, hogy az 1939/40. évi téli időjárás olyan szigorú volt, amilyen száz évben egyszer mutatkozik. Nemcsak az ősz len fagyott ki, de kifagyott az ősz árpa, az ősz zab és az ősz repce is. Az ősz len hat év óta vetik, amely időben voltak a M. Kir. Meteorológiai Intézet kimutatása szerint 24—25 fokos talajmenti fagyok is és az ősz lenek ezt jól bírták. Így tehát joggal volt mondható, hogy az ősz len fagyálló. De kifagytak a gyümölcsfák is sok-sok ezeréves mennyiségben. Így tehát felelőssé senkitem tehető azért, hogy az ősz lenek az elmult téli időjárás hatása folytán kifagytak. Ezekre való hivatkozással az egyesületi tanács nevében javasolja, hogy az OMGE a szóbanforgó felterjesztést a kormánytól ne támogassa.

Döry Frigyes utal arra, hogy a Futura propagandát végzett az ősz len vetésére és ezért bizonyos erkölcsi felelősséggel tartozik. Nem szóí kártérítésről, de mégis bizonyos méltanyosság volna szükséges.

Fabricsius Endre h. igazgató rámutat arra, hogy a méltanyosságot a Futura gyakorolta akkor, amikor a bárosult gazdáknek tavaszi lenvetőmagot kedvezményesen bocsátott rendelkezésre és szó van arról is, hogy még bizonyos kedvezményt fog nyújtani.

Elnök az előadó javaslatát határozatként kimondja.

CSEPEL-TRAKTOR

40 lóerős!

Rendkívül csekély üzemeltetés!

Hosszú élettartam! Legkiválóbb kipróbált nemes anyagokból!

Legminimálisabb alkatrészszükséglet és alacsony beszerzési árak!

Nagy teljesítőképesség minden talajon.

Alacsony ár és kedvező fizetési feltételek.

Több éves referenciákkal szolgálunk.

Gyártja: **WEISS MANFRED Acél-, Fémművei R.-T., CSEPEL**

Eladási központ: **AGRARGLOBUS Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.**

Telefon: 126—681 Budapest, V., Szent István-körút 12 Sürgőnycim: Agrobudapest

5241

A hírlapok!
BORÁROS-TÉR 1.
Hangya Budapest

Előfizetés: 19-12-20, 19-75-00
Előfizetés: 19-27-13
Előfizetés: 29-51-84
Előfizetés: 19-12-20

A Sopronmegyei Gazdasági Egyesület átirata a vidéki fogyasztók cukorfejadagja tárgyában.

Fabricius Endre h. igazgató bejelenti, hogy a Sopronmegyei Gazdasági Egyesület felterjesztést intézett a kormányhoz, amelyben rámutatva a fővárosi és a vidéki fogyasztók cukorfejadagja közti aránytalanságra, azt kéri, hogy miután az egyes vármegyékben vagy járáásokban előirányzott cukormennyiség a szegényebb néprétegek csekélyebb fogyasztás miatt nem fog kimerülni, az így mutatkozó felesleg a következő időszakban a helyhatóság által az eddigi fogyasztással arányban, mint pótmennyiség kiadható legyen. Az egyesület emített felterjesztésének az OMGE által leendő támogatását kérte, amit az OMGE teljesített is. Kéri bejelentésének tudomásulvételét.

Simon Géza megjegyzi, hogy az egyesület felterjesztésének betervezése óta a helyzet változott, mert a cukorjegy kibocsátása óta a vidéki cukorfogyasztás megnövekedett, úgyhogy a vidéken felesleg seholsem fog mutatkozni. Elnök az előadói bejelentést tudomásulvételnek jelenti ki.

Országos Mezőgazdasági Árvéleményező Bizottság létesítése.

Rege Károly dr. főtitkár előterjeszti ezután, hogy a legutóbbi gazdahéten a mezőgazdasági árszabályozással kapcsolatban az az általános kívánság hangzott el, hogy a gazdatársadalom a mezőgazdasági termékek és termelő eszközök majori árának országos kutatása mellett a mezőgazdasági termékek termelési költségeinek az egész országra kiterjedő vizsgálatát is sürgetően megvalósítandónak tartja. A háborús viszonyok hatása alatt időről-ídrőre változnak a mezőgazdasági termékek és termékek termelési költségei, így mind a gazdatársadalomnak, mind a kormányzati köröknek szüksége van a termelés zavartalanosságának biztosítása érdekében a majori árak, valamint a termelési költségek állandó vizsgálatára. A majori árak és a termelési költségek országos vizsgálatának megvalósítása érdekében felterjesztést intéztek a földművelésügyi miniszterhez, hogy fenti célok megvalósítása érdekében egy kiadandó rendelettel sürgetően hívja életre az „Országos Mezőgazdasági Árvéleményező Bizottság”-ot. Ebben a bizottságban mind a mezőgazdasági érdektépviselet, mind az illetékes szakkörök kiküldöttjei helyet foglaljanak. A bizottság összehívására és szervezésére vonatkozó részletes javaslatot küldtek be a földművelésügyi miniszterhez. Kéri bejelentésének tudomásul vételét és tekintettel a közeli aratásra, az Árvéleményező Bizottság létesítésére a kormány figyelmének újbóli felhívását.

A végrehajtó-bizottság a bejelentést tudomásul veszi.

A közgazdasági szakosztály jelentése.

Witthen Béla titkár bejelenti, hogy a szakosztály folyó hó 14-i gyűlésén Czeller Jenő dr. szakosztályi elnök elnöklése alatt Szabó Miklós dr. egyetemi magántanár külföldi tanulmányai alapján igen értékes és figyelemreméltó előadást tartott az új agrárpolitikai irányzatokról. Kéri ennek tudomásulvételét.

A végrehajtó-bizottság a bejelentést tudomásul veszi.

A földművelési és növénytermesztési szakosztály jelentése.

Dörsehug Tibor titkár bejelenti, hogy általános vélemény szerint burgonyatermesztésünk fejlődése nem kielégítő. Bár termesztett növényeink között területre a 600.000 kat. holdat elfoglaló burgonya az ötödik helyen áll, jelentősége nemzetgazdasági szempontból ennél sokkal nagyobb. Ezek az érvek indították a földművelésügyi és növénytermelési szakosztályt arra, hogy a burgonyatermesztés fejlesztése érdekében kívánatos teendőket feltárja. A szakosztály május 29-i gyűlésén Kristály Aladár dr. miniszteri titkár, a földművelésügyi miniszterium termelési osztályának helyettes vezetője, a M. Kir. Növénytermelési Hivatal volt vezetője részletes előadásban foglalkozott a burgonyatermesztés helyzetével. A szakosztályi gyűlés határozati javaslatot fogadott el, amely szerint kívánatosnak tartja, hogy a kormány fokozottan gondoskodjék a gazdaközönség megfelelő vetőgumóval való ellátásáról, a burgonyatermesztés fejlesztése érdekében legfontosabb termelő-vidékeinken. Szabolcs vármegyében létesítsen burgonyatermesztési kísérleti állomást és a növénytermesztési üzemek támogatásával mozdítsa elő a nemesítést is. Ezen kívül kívánatosnak tartja a szakosztály, hogy az OMGE indítson mozgalmat a gazdasági egyesületek körében a burgonyatermesztés fejlesztése érdekében álló felvilágosító munka fokozására. Kéri a választmány felhatalmazását a szükséges lépések megtételére.

A végrehajtó-bizottság az előterjesztést tudomásul veszi és a további lépések megtételére a felhatalmazást megadja.

A szociális bizottság jelentése.

Dörsehug Tibor titkár bejelenti, hogy a legkisebb munkabérek megállapításáról szóló törvénytervezetet a szociális bizottság legutóbbi gyűlésén részletesen megvitatta és észrevételeit az illetékes kormánytényezőknak megtette. Időközben az erre vonatkozó rendelet már meg is jelent és abból örömmel állapítható meg, hogy a bizottság észrevételeit több vonatkozásban méltányolták.

Tudomásul szolgál.

A dohánytermelési bizottság jelentése.

Toldy Miklós titkár jelentést tesz arról, hogy a dohánytermelési bizottság május 17-én tartott gyűlésén foglalkozott

a dohánybevéltési gazdasági szakértők jelentésével, valamint tárgyalt a termelők részéről az egyesülethez intézett megkereséseket. Ezek alapján az egyesület sürgős felterjesztést intézett a pénzügyminiszterhez, kérve azt, hogy már most foglalkozzon a dohánybevéltési áraknak a termelés költségeivel arányban álló rendezésével, amelyre vonatkozó részletes előterjesztést az egyesület az ősz folyamán fogja megtenni. A bizottság kérte a pénzügyminisztert, hogy tegye lehetővé kedvezményes áru műtrágya beszerzését s nyújtson a termelőknek kamatmentes műtrágyabeszerzési hitelt. Kérte továbbá, hogy a kor igényeinek meg nem felelő dohány-pajtkat átalakítására adjon a termelőknek kamatmentes pajtkajavítási kölcsönt. Ezeket kívül több időszerű termelési kérdésre hívta fel a bizottság a pénzügyminiszter figyelmét. Kéri a végrehajtóbizottságot, hogy bejelentését jóváhagyóan vegye tudomásul.

Tudomásul szolgál.

Az adó- és pénzügyi bizottság jelentése.

Witthen Béla titkár beszámol arról, hogy már a múlt végrehajtóbizottsági gyűlés határozatából felterjesztéssel fordultak a pénzügyminiszterhez, kérve, hogy a földadélenegedés tekintetében utasíttassanak a károsult területeken működő pénzügyigazgatóságok minden aprólékoskodó eljárás mellőzésével a teljes törles nyújtására. A házadóra vonatkozó intézkedések keretében kérték a falusi és tanyai lakóházak építésére és korszerű átalakítására hosszabb időre szóló adómentesség és adóvisszatérítés biztosítását. A jövedelem- és általános kereseti adóra vonatkozóan pedig kérték a 30%-ot meghaladó kárt szenvedett árvízárvízoltáknak a jövedelemadó alól való mentesítését. Végül halasztást kértek az árvíz-károsult beruházási hozzájárulásra kötelezetteknek a folyó évi részletek megfizetésére.

A végrehajtó-bizottság a bejelentést tudomásul veszi.

Witthen Béla titkár előterjeszti, hogy az adó- és pénzügyi bizottság április 24-én tartott gyűlésén behatárolt foglalkozott az azóta a képviselőház által is letárgyalt új egyes adótörvényjavaslattal. A bizottság sajnálattal állapította meg, hogy a pénzügyminiszter nem adott módot a gazdatársadalomnak — az OMGE-nek és az Országos Mezőgazdasági Kamarának egyaránt — e fontos törvényjavaslat előadói tervezetéhez való hozzászólásra, így csak már a képviselőház elé terjesztett tervezettel volt módja foglalkozni. A Bizottság Kenyéz Endre előadásában szakaszonként foglalkozott a törvényjavaslat rendelkezéseivel és a pénzügyminiszterhez, valamint a földművelésügyi miniszterhez intézni kívánt felterjesztés összeállítására szövegező bizottságot küldött ki Varga Imrénének, a Legfőbb Számvevőszék elnökének elnökletével. Ez a szűkített albizottság elkészült munkájával és május 7-én a felterjesztést mindkét miniszterhez elküldte, ezeknek sokszorosított példányait pedig a törvényhozás két háza pénzügyi bizottsági tagjainak küldötte meg. Azok közül a módosítások közül, amelyeket a képviselőház is elfogadott, az alábbiak az OMGE kívánásai is voltak: 1. A réteknél a tartós szárazságnak mint elemi csapásnak felvétele. 2. A kárbejelentés megtételére megbízott nemcsak a földbirtokos, hanem a bérlő is lehet. 3. A beruházási hozzájárulási pótléknál a kötelezettség kiszámítása során a mezőgazdaságnak adott értekelési kedvezmény hátrányosan nem érvényesülhet. 4. Gondoskodás történjen a beruházási hozzájárulási pótlékra vonatkozó két-szeres adóztatás elkerülésére a haszonélvezettel terhelt vagyronoknál. 5. A felfedező eskü a vagyronra vonatkozóan csak az állagra és nem az összegszerűsége vonatkozhat.

Karácsonyi Sándor felvilágosítást kér arról, hogy vajjon miért nincs szabályozva az adókötelezettség megoszlása a haszonbérleteknél.

Az előadó által megadott felvilágosítás után a végrehajtó-bizottság a bejelentéseket jóváhagyólag tudomásul veszi.

Az OMGE belügyei.

A múlt igazgatóválasztmányi gyűlés jegyzőkönyvének bemutatása, hitelesítése és két jegyzőkönyvhitelesítő kijelentése.

Ügyvezető-igazgató bemutatja a múlt igazgatóválasztmányi gyűlés jegyzőkönyvét, amelyet — mivel az a „Köztelek” lapban teljes terjedelemben megjelent — felolvasottak tekint és hitelesít. A mai gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Hadik Béla gróf és Széchenyi Domonkos gróf igazgatóválasztmányi tagokat kéri fel.

Tagsági ügyek.

Mutschenbacher Emil dr. ügyvezető-igazgató javasolja a következő tagoknak az egyesületi tagok sorába való felvételét. Evidéjas tagok: ifj. Bartalis Imre, Dávid László dr., Dévényi János, Horváth Ernő dr., ifj. Huszár Károly, Károlyi György gróf, Kiszela Alajosné, Kulán István, Maár Gyula, vitéz nemes Magasházy László, Majláthyiné báróné sz. Tamássy Hanna, Merényi Miklós, Mészáros Ferenc, Mezey Márton, Mihálovich Demeter, Mocsary Károly, Moyses Andor dr., Molnár Sz. Dezső dr., Perczel Armand, vitéz Sibirik Sándor, Sipos Gábor dr., Siroky Dezső, ifj. Széchenyi Gyula gróf, Székely Imre György dr., Tobisch Ferenc, Vécsey Tamás dr., Zachár Antal dr., Zana János. Az igazgatóválasztmány a felvételre ajánlott tagokat az egyesületi tagok sorába felveszi. Jelenti továbbá az ügyvezető igazgató, hogy meghaltak az alapító tagok sorából: Prónay Dezső báró és Matild József

gróf; az évdíjas tagok sorából: Góth László. Az igazgatóválasztmány részvétnékné jegyzőkönyvbe iktatása mellett törli az elhunytakat. Törölendő az alapító tagok sorából a Selypi cukorgyár R.-T., mert megszűnt.

Tagsági kötelezettségük lejártával kiléptek az egyesületi tagok sorából: Balázsonich Dezső, vitéz Fejéds Vilmos, Fülöp Vilmos, Kereszturi Pál, Négrádmárcal község, Rötzer József és Schieicher István.

Jelentővöbább az előadó, hogy a ma taglétszám 143 alapító tag, 4003 évdíjas tag, az utódállamok területén 3982 tag, vagyis összesen 8128 tag, amit az igazgatóválasztmány tudomásul vesz.

Az egyesületi tanács javaslatai.

Ügyvezető-igazgató bejelenti az egyesületi tanács nevében, hogy az egyesületi tisztviselők katonai felmentésének ügyében tárgyalások folytak, amelyek eredményeképpen közölték az egyesülettel, hogy csupán három meghagyás lesz megadható. Bejelenti továbbá, hogy a szőlőt a kormányzó 3 év tartamára a kertbizottság helyettes elnökévé nevezte ki. Bejelenti az egyesületi tanács nevében, hogy az egyesület nyugdíjalapjának szervezete megalakult és 3 évre elnököt, továbbá 4 tagú választmányt választott. Bejelenti továbbá, hogy az egyesületi tanács Toldy Miklós titkár hemloküreggyulladásával kapcsolatos orvosi költségeihez 100 pengő rendkívüli betegsegéllyel hozzájárult. Ugyancsak bejelenti, hogy Horváth Jánosné irodatisztnek különleges, hosszabb ideig tartó betegségének utókezeléséhez 250 pengő rendkívüli betegsegély kiutalását engedélyezte. Örvedetes tudomásulvétel végett jelenti továbbá, hogy az egyesületi fiatal tisztviselője, Horn Artúr dr. az olaszországi Foggiaiban Bonadonna professzor vezetésével álló intézet keretében rendezett nemzetközi állattenyésztési értekezleten megtartott előadásáért az egyesület előlétsége szép elismerő és köszönő levelet kapott Bonadonna professzortól, javasolja tehát, hogy az igazgatóválasztmány üdvözölje ebből az alkalomból Horn Artúr dr.-t. Bejelenti végül az egyesületi tanács nevében, hogy az egyesület Üllői-úti bérházában megüresedett házfelügyelői állásra az eddigi házfelügyelő fiát, Szabó Jenőt, a Székesfővárosi Elektromos Művek alelektrikusait alkalmazták felvételre.

Az igazgatóválasztmány a bejelentéseket jóváhagyóan tudomásul veszi és az előterjesztésekhez hozzájárul.

Ügyvezető-igazgató bejelenti az egyesületi tanács nevében, hogy a Gazdák Piztosító Szövetkezetének alapító gyűlésén Somssich László gróf elnök és Mutchenbacher Emil dr. ügyvezető igazgató, az Országos Mezőgazdasági Kamara rendkívüli közgyűlésén ugyancsak Somssich László gróf elnök és Mutchenbacher Emil dr. ügyvezető-igazgató, néhai Szapáry Gyula gróf, Magyarország volt nagynevű miniszterelnöke emlékszóbanak leplezésén, Szolnokon Kőrér János országgyűlési képviselő, a GEOSZ végrehajtóbizottsági tagja, a kassai középokú gazdasági tanítványtársulat vezetője unnepegen Teglássy András földbirtokos, a GEOSZ végrehajtóbizottságának tagja, a „Hangya” közgyűlésén, a Tejtermelők Országos Szövetségének rendes közgyűlésén, a földművelésügyi miniszteriumban a termelési versenyek rendezése tárgyában tartott értekezleten, a TEBE közgyűlésén, az OKH rendes közgyűlésén, a „Hangya” kongresszusán, a Magyar Kültügyi Társaság, a Magyar Jogászegylet, a Magyar Közgazdasági Társaság, a Magyar Statisztikai Társaság és a Magyar Német Társaság előadó gyűlésén Mutchenbacher Emil dr. ügyvezető-igazgató, a földművelésügyi miniszteriumban műtrágya-bemutatótelepek létesítése és műtrágyázási kísérletek beállítására ügyében tartott értekezleten, Hoffer Ferenc dr., a Dohányjüvedék volt központi igazgatóhelyettesének temetésén Fabricius Endre h. igazgató, az OMTK által rendezett ezredik magyar tejszövetkezet unnepeles alakuló közgyűlésén, a Tiszántúli Szarvasmarhatenyésztő Egyesületek Szövetségének közgyűlésén Konkoly Thege Sándor dr. főtitkár, a magyarországi gazdasági akadémiát 55 évvel ezelőtt végzett gazdáknak a Közteleken tartott unnepeles találkozásán Rothmeyer Imre főtitkár, a Magyar Gazdák Országos Lovasegyletének rendes közgyűlésén pedig vitéz Fejéds Vilmos ny. huszáregredes képviselték az egyesületet. Végül bejelenti az ügyvezető-igazgató az egyesületi tanács nevében, hogy megfelelő költségfedezet hiányában az adományok iránti kérelmek teljesíthetők nem voltak.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

Felhívás.

Felhívjuk gazdatársaink és jogtanácsosaik figyelmét arra, hogy jüvedelmi- és vagyonadó kivétéssel kapcsolatos fellebbezéseknél elvállaljuk a tényleges vagyon- és jüvedelemadóalap pontos kimunkálását és az adófelszólamlási tárgyalásra a fellebbezés alátámasztására szükséges hiteles mérleg elkészítését.

Ugyanúgy, szakértőink útján, rendelkezésükre állunk a gazdáknak az állami megváltási eljárással kapcsolatban az ingatlan valódi forgalmi értékének megállapítása ügyében is.

Kérjük az érdekelteket, hogy ezirányú kérésükkel az OMGE üzemi és számtartási osztályát (Budapest, IX., Köztelek-u. 8. sz. Telefon: 181—040) mielőbb keressék fel.

Üzemi és számtartási osztály.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA, BUDAPESTEN

V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM

TELEFON: 111—310, 112—914

Sürgönycím: MEGALEK, BUDAPEST

Foglalkozik:

Mindennemű tenyész- és haszonállat vételével és eladásával, beállításával, szállításával és beszerzésével, hízalási hitelek nyújtásával.

Gazdatársadalmi intézmény.

Mindennemű állatkiutalt legelőnyösebben lebonyolítunk. Meghívásra a szakértőnket a helyszínrre küldjük.

ÁLLATSZÁLLÍTMÁNYOK CÍMZENDŐK:

BUDAPESTRE: szarvasmarha, borjú- és juhoknál:

Budapest - Ferencváros - Markhavóssártér

Sertéseknél:

Budapest - Ferencváros - Sertésvásártér

**Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
Üzemi és Számtartási Osztálya**

Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: 181-040

A mai nehéz gazdasági helyzetben a hozzáférőknek üzemi, számtartási és egyéb vonatkozású kérdésekben megbízható szaktanácsot és útbaigazítást ad.

A három évtizede fennálló számtartási osztály jelentős eredményekre hivatkozhatik, nemcsak a számtartás elterjesztése, fejlesztése, egyöntetűvé tétele céljából végzett munkájával, hanem különösen azért, hogy a nagyobb gyakorlatot és tudást igénylő számadási lezárásokat végzi, zárszámadásokat (mérlegeket) készít, amellyel a tényleges jövedelem alapján való igazságos adóztatást és a gazdára minden esetben sérelmes becsles alapján való megadóztatás elkerülését éri el. Azokban a gazdaságokban, amelyek eddig rendszeres számadást nem vezettek, a számtartási osztály vállalja számadás felkeltését, az évközi számadás vezetésének irányítását, a felülvizsgálatot, a felülvizsgált és általa irányított számadásokból a zárszámadás elkészítését és hitelesített alakban való kiadását, a társtulajdonosok közötti és a hatóságokhoz (árvaszek, stb.) benyújtandó, valamint minden más számadás és elszámolás készítését, felülvizsgálatát, részesedési arányok pártatlan kimutatását, leltározások végzését, értékelését, adóügyi és egyéb könyvvizsgálóknál szakértő és ellenszakértő kiküldését, a gazdaság állandó felügyeletét és ellenőrzését.

Üzemi kérdésekben felvilágosításokkal szolgál, üzempertveket készít, becslesek végzés, szakértőként eljár a bírósági és magánfelek felkérésére akár peres ügyekben, akár bérletadás, átvétel, örökösödési osztály elkészítésénél, vagy bármily gazdasági üzemi természetű ügyben. Birtok-, bérlet-átadásnál, átvételnél elvállalja az élő és holt felszerelés leltározását, becslését.

Vasúti fuvarlevelek és gyógytári vények díjszámításának a felülvizsgálását, a túlfizetés visszafizetésének készítését elvégzi.

Megkeresésre minden üzemi és számtartási kérdésben részletes felvilágosítást és kimerítő szakvéleményt ad.

Felhívás előfizetőinkhez.

Július 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra. Felhívjuk azokat a tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése június hó végével lejár, hogy az előfizetési díjat az előfizetési felhívással együtt levélben megküldött csekkleptonon mielőbb beküldeni szíveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be. Akik az előfizetési díjat idejében be nem küldik, azok részére a lap küldését megszüntetjük.

Az előfizetési díj megküldését ugyanazon a címen kérjük, mint amely címen a lap jár.

Előfizetési árak:	
egy évre	32 pengő
félévre	18 "
negyedévre	10 "
OMGE-tagoknak a tagsági díjon felül:	
egy évre	20 pengő
félévre	11 "
negyedévre	6 "

A kiadóhivatal.

A filléres vonatok és a falu.

Írta: Bareza Lajos.

Egyik fővárosi utazási iroda előtt hosszú sorban álló embereket láttam. Érdeklődéseimre meglepő választ kaptam: Szegedre megy filléres, arra váltanak jegyet.

Örömmel kell látni, hogy a főváros lakossága ennyire érdekli az ország más városa iránt. Nekünk magyaroknak úgyis nagy hibánk, hogy érdeklődésünket annyira lekötötte a külföld megismerése, hogy emiatt elhanyagoltuk saját országunkat. Így van ez a vidékkel is, sőt fokozottabb mértékben, de annak magyarázata meg is található.

Azt szokták mondani, hogy utazással bővíti az ember látókörét és ez a tanulás legkönnyebb módja. Természetesen utazni is kell tudni, ahhoz, hogy tanuljon az ember.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete egyaránt biztosítja úgy a nagy, mint a kisbirtokosoknak. (Tűz-, jég-, állat-, élet- stb. biztosítás.)

Ma annyi szó esik kisgazdáink továbbképzéséről, tanításáról. Téli gazdasági tanfolyamokon, vándor tanítókkal igyekszik kormányzatunk fokozni tudásukat, érdeklődésüket felkelteni. Tagadhatatlan, hogy ez egyik legfontosabb módja a tudás fokozásának, de szerintem sokkal maradandóbb az, amit lát valaki, mint az, amit hall.

Filléres vonatokat kellene indítani a magyar kisgazdák számára. Meg kell nekik mutatni az országot, különböző vidékeik gazdálkodási módjait, állattenyésztését, építkezését és mindazt, amit látni lehet. Nem kell őket felténi, tudják ők jól hogy abból, amit látnak, mit és hogyan lehet odahaza megvalósítani. Ne gyönyörűen felszerelt nagy uradalmakat mutassunk nekik, hanem kisgazdaudvarokat, állatokat, határokat, működő gazdaköröket, szövetkezeti egyesüléseket, stb. stb. Lássuk el őket szakszerű magyarázattal ezeken a szemléken, amelyek így a tanfolyamokon való oktatás hasznos kiegészítővé válnak. Még egy végtelen erős érv szól az utaztatás, a „látás” mellett. Amit hallanak, talán meg is jegyzik, de nem bizonyos, hogy el is hiszik. Amit látnak, abban nem kételkednek. Országunknak vannak elmaradottabb vidékei, ahol a nép felette bizalmatlan a „nadrágos ember”-rel szemben, kétkedve fogadja amit az mond, de amit maga lát, azt elhiszi.

A közép- és nagybirtok a mezőgazdaság „kísérleti nyulai”. Az élelmes kisgazda sokat elles, eltanul tőlük, de a mai rohanó időkben ez a folyamat nagyon is lassú és nehezen hat át tömegeket. Ezt az ütemet gyorsítani kell. Nemis kétségek esetében nagy távolságokra menni, egy-egy vármegye határára belül olyan különbségeket látunk a kisgazdák gazdálkodásában, hogy tanulságért nem is kell messzire menni. Az országos mezőgazdasági kiállítás megmutatta, hogy ott, ahol az adottságok megvannak és nem hiányzik a megfelelő irányítás, a kisgazda-közönség az állattenyésztés terén kiváló eredményeket képes elérni. Meggyőződésem, hogy a filléres kisgazda-vonatoknak megfelelő irányítás és propaganda esetén éppenséggel eredményei lennének a mezőgazdaság különböző ágaiban. Különösen a fiataloknál mondhatjuk el, hogy határozottan érdeklik őket a mezőgazdasági fejlődésnek útjai, annál is inkább, mert egyesekben kételyek vannak jövő megélhetésüket illetően, aminek eredménye a „Köztelek”-ben is szóváltott „menekülés a falutól”. A falutól való menekülés ellen is a legjobb mód megmutatni a gazdálkodás különböző lehetőségeit, az ország vagy vármegye különböző vidékein, mert mégis csak egyes faluk lakosaiban kell, hogy hiba legyen, amikor azt látjuk, hogy a kocsin jó órajárásiyra eső, rosszabb életkörülmények között lévő falu nyolcvanezer pengő vesz be tejszővetkezte útján évente a tejért, a másikban pedig, amelynek életkörülményei jobbak, alig párezer pengő ez a bevétel.

Meggyőződésem, hogy tanulmányi kirándulásokkal, filléres vonatokkal nagy szolgálatot tennének a magyar kisgazdatársadalomnak, vele együtt pedig a magyar mezőgazdaság fejlődésének.

Cukorrépatermelők gyűlése.

A Magyar Cukorrépatermelő Országos Szövetsége június 18-án tartotta választmányi gyűlését vitéz Purgly Emil elnök elnöklése alatt Budapesten, az OMGE székházának tanácstermében. Vitéz Purgly Emil elnöki megnyitójában utalt a korábbi választmányi gyűlésre és a múlt évi decemberi közgyűlésen tett megállapításaira, hogy cukorpolitikánk nem volt megfelelő, amit a következőkben is igazoltak, mert bekövetkezett a cukorjegyek szükségessége és a cukorbehozatal. A cukorrépatermelő gazdák a közérdeket tekintve, vállalkoztak 2-80 pengős métermázsánkinti áron cukorrépa termelésre, de a répatermelők áldozatkészségének is van határa. Reményét fejezte ki, hogy a cukorrépatermelés nem kerül hátrányba az egyéb mezőgazdasági termények mellett, annál is inkább, mert a répatermelők bírják a kormány ígretét, hogy, amennyiben a répatermesztés terén lényegesebb változás mutatkozna, úgy a répaárak újabb szabályozása tekintetében a répatermelők a kormánynál nyitott ajtóra találhatnak.

Örvendően állapította meg az elnök, hogy a kisgazdák közül számos új egység kapcsolódott be a répatermesztésbe és ezért a Szövetség, különösen erre való tekintettel, a műtrágyahasználat terén bizonyos könnyítéseket vívott ki és ezenkívül iparkodott a kisgazdák szaktudásának fejlesztése terén közrehatni. Bejelentette, hogy a Szövetség gondoskodásának tárgya lesz az őszi répa kisédesi munkálatok zavartalanulásának biztosítása, amely téren Lukács Béla földművelésügyi államtitkár támogatására számítanak a répatermelők.

Tótkay Kálmán köszönetet mondva az elnöknek a répatermelők érdekében kifejtett működéséért, rámutatott arra, hogy a megállapított répaár ma már nem elegendő, mert közben a munkabérek jelentősen emelkedtek, a mezőgazdasági szükségleti cikkek ára is emelkedett és az igaerő elvonása folytán is növekedtek a répatermesztés üzemi költségei. Szükségesnek jelezte, hogy a cukorgyárak az őszi

répaátvételt korlátlanul folytassák. Wampetich Károly és Biedermann Imre báró hasonló felszólalása után vitéz Purgly Emil elnök kijelentette, hogy az őszi kézi- és igás munka biztosítására a tárgyalásokat a Szövetség augusztus vége felé fogja megindítani és mindent el fog követni, amit a honvédelem érdeke mellett megtehet. Általában a Szövetség arra fog törekedni, hogy a répakisédes munkája az aratási munkával egyenrangú legyen.

Elek István dr. alelnök beszámolt a Szövetség decemberi közgyűlésének a szövetség vagyonára vonatkozó határozatáról, amelyet a választmány jóváhagyóan tudomásul vett. Fabricius Endre főelőadó beszámolt a Szövetségnek a cukor forgalmának és fogyasztásának szabályozása tárgyában kiadott kormányrendelettel kapcsolatos eljárásáról, amelynek eredményeként a répatermelők cukorkészletét, amely az általuk termelt répa ellenértékének része, az igénybevétel alól felszabadították. Tudomásul vette a választmány, hogy a cukorrépa 3%-os forgalmiadó kulcsa nem változott, hogy a Szövetség a műtrágya beszerzése terén bizonyos könnyítéseket vívott ki, hogy a répakistermelők szaktudásának fejlesztése érdekében Gräbner Emil ny. kísérletügyi igazgatóval „Útmutatás a cukorrépa termesztésére” címen szakfűzetet íratott, amelyet a Szövetség 10,000 példányban díjtalanul juttatott el a kisgazdákhöz és amely iránt a kisgazdák nagy érdeklődést tanúsítanak. Tudomásul vette, hogy az 1936-ban a Szövetség részéről megkezdett és három éven át folytatott cukorrépa fajta kísérleteket befejezték. A kísérlet eredményét Gräbner Emil feldolgozta, munkáját a Szövetség nyomtatásában kiadta. Serbán Iván dr. főelőadó beszámolt a Nemzetközi Cukorrépa Szövetség titkársága és elnöksége székhelyének áthelyezése tárgyában folytatott tárgyalásairól, amelynek eredményeként a Párisban volt titkári székhelyet, a német-francia viszonyra való tekintettel, Olaszországba helyezték. Több belső ügy tárgyalása után ért véget a gyűlés.

A vetések állása és a mezőgazdaság állapota.

A földművelésügyi minisztérium június 18-án lezart és 22-én közzétett a gazdasági tudósítók jelentése szerint a legutóbbi hivatalos vetésjelentés közzététele óta eltelt kétéves időszak legnagyobb részében fűlledt, meleg szivataros esőkben és felhős szakadatokban gazdag időjárás uralkodott. A nappali felmelegedés nagyjából erős volt. A legmagasabb hőmérséklet az időszak első napjaiban 20-23 fok emelkedett, majd 8-án legtöbb helyen elérte a 25 fokot és utána 14-ig az északkeleti részek kivételével 25-28 fok között váltakozott. A meleg tovább fokozódott és 15-én a hőmérséklet szórványosan 30 fokig emelkedett, 16-án pedig már az ország igen sok vidékén mértek 30 fokot, sőt az Alföld egyes részein 31 fokig terjedt a felmelegedés. Ez volt idén a legmelegebb nap. 17-én nyugat felől lehűlés indult meg és az időszak utolsó napján már csak a déli vidékeken érte el a hőmérséklet a 25 fokot. A levegő a nagy páratartalom miatt az időszak nagyobb részében erősen fűlledt volt. Az éjszakák nagyjából szeszélyesek voltak. A Felvidék egyes részein és különösen Kárpátalján egy-néhány éjjel 10 fok alá, sőt helyenkint 5 fokig süllyedt a hőmérséklet, az ország egyéb vidékein azonban többnyire 12-15 fok között volt a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet, az utolsó éjszakákon pedig csak 16-18 fokig hűlt le a levegő. Az egész időszakban változóan felhős, egy-néhány napon erősen borult időjárás uralkodott, 5-6 napon azonban 10-14 óras napsütés volt. Az eső mennyisége az ország területének legnagyobb részén meghaladta az átlagot. Területi megoszlása rendkívül szeszélyes volt. Egészén közel eső területeken szokatlan nagy különbségek mutatkoztak. Átlagon aluli csapadék hullott a Dunántúl főleg Somogy, Tolna és Baranya vármegyékben, továbbá Veszprém és Fejér megye egy részén, valamint kisebb-nagyobb foltokon a Felvidéken és Kárpátalján, összesen az ország területének kb. 1/4 részén. Egyebütt, tehát az országnak kb. 3/4-én átlagot meghaladó eső hullott. Az országnak kb. felén az átlag és az átlag kétszerese között volt a csapadék. Igen szabálytalan eloszlásban, kisebb-nagyobb foltokon és nagyobb összefüggő területeken az átlag kétszeresétől háromszorosáig terjedő eső hullott, így a Dunántúl főleg az északnyugati és északkeleti részeken, az Alföldnek kb. 2/5-én s a Felvidék kis részén. Kisebb foltokon é. n. szivataros góccokon az átlag háromszorosánál, sőt négyszeresénél is több esett. Eső minden nap volt és 14 nap közül 7 napon (június 5., 6., 8., 13., 16., 17., 18.) az országnak több mint 3/4 része (köztük több napon egész területe) 3 napon pedig (7., 10., 11.) kb fele, 4 napon felénél kisebb része kapott esőt. Az eső legnagyobb része szivataros esők alakjában hullott le.

A kartelen kívüli Gazdák Biztosító Szövetkezete mezőgazdasági érdekeket szolgál. (Tűz-, jég-, állat-, élet- stb. biztosítás.)

50-İK EVFOLYAM

Gy. G. L. az országos gazdasági egyesület elnöke. A köztelek szerkesztője. Budapest, Köztelek-u. 8. Telefon: 181-040.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Üzemi és Számtartási Osztálya. Budapest, Köztelek-u. 8. Telefon: 181-040.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Üzemi és Számtartási Osztálya. Budapest, Köztelek-u. 8. Telefon: 181-040.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Üzemi és Számtartási Osztálya. Budapest, Köztelek-u. 8. Telefon: 181-040.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Üzemi és Számtartási Osztálya. Budapest, Köztelek-u. 8. Telefon: 181-040.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Üzemi és Számtartási Osztálya. Budapest, Köztelek-u. 8. Telefon: 181-040.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Üzemi és Számtartási Osztálya. Budapest, Köztelek-u. 8. Telefon: 181-040.

BUDAPESTEN
OK CÍMZENDŐK:
... borító és jubokai:
... Markovicsárter
... Sertővadásárter

Az eső napi mennyisége legtöbb napon csak kevés volt, azonban 5 napon (9., 14., 15., 17., 18.) az ország több vidékéről 30, 40 mm-t meghaladó heves záport jelentettek. Különösen kiadós záporok és pusztító felhőszakadások voltak 17-én, amikor az ország majdnem minden vidékéről jelentettek 30 mm-t meghaladó heves záporokat, igen sok helyen pedig rövid pár óra alatt 50-60 mm-t meghaladó hatalmas víztömeg zúdult alá. 70, 80, sőt 90 mm-t meghaladó felhőszakadást jelentettek a következő helyekről: Hegyeshalom, Fertőszentmiklós, Kiszalud, Veszprém, Jóka, Ács, Nagybarátfalu, Bakonyrákány, Sárosd, Budaörs, Derecske, Tótkomlós, Mezőcsát és Szentmargitapusztán 100 mm-nél is több esett. Ez a mennyiség messze meghaladja az egész június havi átlagos mennyiséget. 50, 60, sőt 80 mm-t meghaladó napi eső hazánk egyes vidékein majdnem minden évben előfordul, azonban a legnagyobb ritkaságok közé tartozik, hogy ilyen hatalmas felhőszakadások egyszerre ilyen nagy területeket lépjenek fel. A zivatar igen gyakran jégesővel járt és 14 nap közül 9 napon jelentettek az ország különböző vidékéről jégesőt. (7., 8., 10., 11., 12., 14., 16., 17., 18-án.) A jégeső több napon az ország igen sok vidékére kiterjedt.

A legutóbbi hivatalos vetésjelentés közzététele óta eltelt két hét időjárását sok csapadék és zivataros esők jellemezték. A bőséges csapadék a kalászosok fejlődésére előnyös befolyást gyakorolt, annyiban még is nem volt kedvező, hogy a zivataros esők több helyen a bujább vetéseket megdöntötték, a virágzást károsan befolyásolták és újabb vízkárokat okoztak. A kapásnövényeknek az esős időjárás kedvezett ugyan, de további fejlődésükhöz ezeknek is — különösen a kukoricának — most már meleg időre volna szükségük. A takarmánynövényeknek a sok eső ott ártott, ahol renden áztak vagy ahol újabb áradások folytán víz alá kerültek. A M. Kir. Központi Statisztikai Hivatalban a vetésterületi adatok feldolgozása folyamatban van, ezért még nem adható számszerű becslés. A július 6-án megjelenő következő jelentés közölni fogja a kalászosok számszerű termésbecslését.

A megmaradt *repevetések* a legtöbb vidéken gyengén kötöttek, ritkák, egyetlen fejlődésük és magképződésük gyenge. Repecéből közepes és gyenge-közepes termés várható.

A *búzavetések* mindenütt kikalásztak, sok vidéken már virágzanak, sőt a déli vármegyékben és a melegebb fekvésekben el is virágoztak. Az esős meleg idő igen kedvező volt a kalászosok fejlődésére és a szár növekedésére. A kalászosok, különösen a korai vetéseknél, szép nagyok és tömöttek. A késői vetések azonban sok vidéken alacsonyok, ritkák és gazosak. A vízjáró vidékeken pedig, különösen a mélyebb részeken a vetések szintén ritkák és alacsonyok maradtak. A kalászosok mai fejlettségéből következően valószínűnek látszik, hogy az aratás az ország legnagyobb részében a rendesen 10-14 nappal később kezdhető meg. Szórványosan a levélrozsda felléptét jelelték.

Búzából ezidőszerint 8-5 q és azon felüli kat. holdankinti termés várható Bars-Hont, Esztergom, Nyitra-Pozsony, Baranya, Fejér és Bács-Bodrog vármegyékben, 7 q és 8-5 q közötti termés mutatkozik Győr-Moson, Komárom, Sopron, Somogy, Tolna, Veszprém, Zala, Pest, Csanád, Csongrád, Szabolcs, Heves, Nógrád és Zemplén vármegyékben, a többi 14 vármegyében 7 q-n aluli termés várható. Leggyengébb termés ígérkezik Bihar, Szatmár és Abaúj-Torna vármegyékben. Meg kell jegyezni azonban, hogy a búzavetésterület a múlt évi learatott területtel szemben esökkenni fog.

A *rozsnelések* közül a koraiak jól megerősödtek, elég magasak, szép kalászuak, de sok vidéken kissé ritkák. Az északi vármegyék kivételével mindenütt elvirágoztak. A virágzás idején járt esős és zivataros idők miatt a kalászosok egyes vidékeken ablakosak maradtak. A késői vetések sok vidéken alacsonyok, ritkák, vékony szárúak és nem elég nagy kalászuak. Rozsból ezidőszerint csak 4 vármegyében (Győr-Moson, Sopron, Somogy és Csanád vármegyében) mutatkozik 8 q-s kat. holdankinti termés, viszont 18 vármegyében 6 q és ezen aluli termés várható. Leggyengébbek a kilátások Bihar, Szabolcs, Szatmár vármegyékben, a Máramaros és Ungi Közigazgatási Kirendeltségekben.

Az *őszi árpa* nagy része kifagyott. A megmaradt vetések, néhány vidéktől eltekintve, ritkák és alacsonyok maradtak.

A *tavaszi árpa* fejlődésére az esős, meleg idő igen kedvezett. A legtöbb vidéken szép sűrű, magas és már kalászáztán hányja. Egyes vidékeken azonban erősen gyomosak a vetések. Árpából ezidőszerint jó közepes termés várható.

A *zabvetések* fejlődésére az időjárás igen kedvező volt. Általában szép sűrűek és üde-zöld színűek. A későbbi vetések és a mélyebb fekvésű helyeken lévő vetések ritkák, gazosak és sárgás színűek. Zab-
ból ezidőszerint jó közepes termés várható.

A *kukoricavetések* a meleg, csapadékos időre erőteljes fejlődésnek indultak, de már száraz és napos

időt kívánnak. Kapálásuk és egyelésük folyamatban van.

A *burgonya* a legtöbb vidéken igen jól és erőteljesen növekedik. A koraiak részben dúsan virágzanak, részben elvirágoztak és termésük piacra került. Kapálásuk és föltögetésük folyamatban van.

A *cukor- és a takarmányrépa* a kedvező időjárásban igen jól és erőteljesen fejlődik. Levélzete dúsz, szép nagy és üde-zöld színű. Egyelését befejezték, helyenkint már másodszor kapálják. Néhány helyről kisebbmértvű rovarkárt jelentenek.

A *kerti vetemények* közül a koraiak piacra kerültek. A későbbiek pedig erőteljes fejlődésben vannak, de már száraz, napos időt kívánnak. Az *uborka* erőteljesen fejlődik. A korai virágzik, sőt termése már helyenkint piacra került. További fejlődéséhez meleg, napos idő szükséges. A *mák* jól fejlődik, de szintén száraz, meleg időt kíván. Helyenkint virágzik. Kapálása folyamatban van. A *lenese* jól és erőteljesen fejlődik, szép sűrű. Virágzása megindult. További fejlődéséhez száraz, meleg időt kíván. A *zöldpaprika* jól fejlődik. A korai virágzik és termése már helyenkint piacra került. További fejlődéséhez meleg, száraz idő szükséges. A *vöröshagyma* igen jól fejlődik. A fejek szép nagyok és egészségesek. Jó termést ígér. A *bab* a kedvező időben jól fejlődik. Helyenkint virágzik. Kapálása folyamatban van. A *lencse* jól és erőteljesen fejlődik. Kapálása folyamatban van. A *szójabab* erőteljes fejlődésnek indult, de már meleg, napos időt kíván. Kapálását megkezdték. A *zöldborsó* dúsan virágzik és szépen hűvelyesedik. A korai piacra került. Általában jó termést ígér. A *magborsó* jól fejlődik és dúsan virágzik. A hűvelyek szép nagyok, egészségesek és bőven mutatkoznak. A *káposztalapánták* kiültetését befejezték. A palánták jól megeredtek és a kedvező időben erőteljesen fejlődnek. Kapálásuk folyamatban van. Helyenkint a hangya és a bolha károsítja. A *komló* jól és erőteljesen fejlődik. Indái elég hosszúak és erősek. Ahol a májusi fagy megcsipte, ott fejlődésében visszamaradt. Kapálása folyamatban van. A *köles* korai vetése jól kelt és szép fejlődést mutat. A későbbi vetések egyenletesen kelnek. Helyenkint még vetik. A *tatarját* mint főterményt kevés helyen termelik. Ahol vetették, ott elég jól kelt és fejlődik. A *cirok* jól kelt és kielégítően fejlődik, de már száraz, meleg időt kíván. Kapálása és egyelése folyamatban van. A *napraforgó* jól kelt, szépen fejlődik, kapálják. A *mag- és a rostkender* jól fejlődik, szép sűrű és helyenkint már virágzik. A *rosten* és *olajlen* szépen fejlődik, szép sűrű, de sok vidéken alacsony. Helyenkint virágzik. A *dohánypalánták* jól megeredtek és erőteljesen fejlődnek, de már napos időt kívánnak. Kapálásuk folyamatban van.

Kerpely Kálmán dr.

A *lóhere* első kaszálása még folyamatban van. Ahol renden ázott, minősége romlott. A termés helyenkint jó és közepes, a legtöbb vidéken azonban csak gyenge-közepes termést adott. A *lucerna* első kaszálása még tart, helyenkint azonban már másodszor vágják. Az első kaszálás általában jó és közepes termést adott, sok vidéken azonban renden ázott, helyenkint pedig a zivataros esők miatt be is iszapoltódott. A második kaszálás jó eredményt ígér. Az *egyéb takarmánynövények* jól és erőteljesen fejlődnek és jó termést ígérnek. A *háltacint* és a *hálkönyvi* helyenkint már vágják. A *esalamádé* vetése még tart. A *rétek* kaszálása folyamatban van. Az eredmény mennyiség tekintetében elég jó, minőségét azonban rontja a korábbi vizek által történt beiszapolódás és az, hogy sok vidéken renden ázott. A *legelő* fűnövése az idő igen kedvező volt. Általában szép üde-zöldök és a kijáró jószágoknak elegendő táplálékot nyújtanak. Az utóbbi esők miatt sok legelő víz alá került.

A *gyümölcsfélék* közül a *dinnye* (sárga és görög) a kedvező időben jól fejlődik, de már meleg, napos időt kíván. Az indák elég jól fejlődnek. Helyenkint virágzik. A *gyümölcsfák* közül a *kajsziabarak* csak Heves, Sopron és Győr vármegyékben ígér jó és közepes termést. A többi vármegyében csak gyenge termésre van kilátás. A *csesznyire* és a *meggy* a legtöbb vidéken jó és közepes termést ígér. A *csesznyire* és a *meggy* a legtöbb vidéken jó és közepes termést ígér. A *alma*, *körte* és *szilva* közepes és gyenge közepes termést ígér. A *dió* csak a védetlenebb helyeken ad közepes termést.

A *szőlő* az utóbbi hetekben kielégítően fejlődött. A virágzás folyamatban van, de az esős időjárás miatt vontatott lefolyását. A csapadékos, meleg időjárás folytán a peronoszpóra országsszerűen fellépett. A védekezési munkák folyamatban vannak.

A legközelebbi hivatalos vetésjelentést július 6-án teszük közzé.

Kerpely Kálmán dr.

A Mindenható bölcs rendelése folytán az emberi élet véges. Bár mindamyan tudjuk, hogy ez a végzet elkerülhetetlen, mégis mélységes fájdalom fogja el szívünket és jó ideig tántorgó őrzt érzünk, ha egy hozzánk közel álló életmécse utolsó lobbanva kialudt. Ez a mélységes fájdalom tölti el az OMGE nagy családjának és rajta keresztül az egész magyar gazdaságszociális szövet *Kerpely Kálmán* dr. folyó hó 24-én bekövetkezett elhunytával, mert a megboldogult az OMGE-é, a magyar gazdaságszociális szövet volt, mióta mint tagja tűnt fel annak a kiváló klasszikus gazdaságtudós együttesnek, amely szaktudásával a magyar mezőgazdaság fejlesztése terén a múlt század végén és a jelen század elején oly kimagasló eredményeket ért el és akikről hazai mezőgazdaságunk történetének évtáplajai a legragyogóbb fejezeteket tüntethetik fel.

Kerpely Kálmán különösen kiváló tehetséggel áldott meg, amihez páratlan lelkesedés, tárgyiszere-
tet és szívós kitarítás járult és ennek tulajdonítható, hogy már igen fiatalon került vezető helyre. Húsz éves korában még állami birtokon gazdasági gyakor-
nok és tizenhárom évvel később már a debreceni gazdasági tanintézet igazgatója, hogy onnan folytassa azt a ragyogó pályafutást, amelyet mint egyetem-
ny. r. tanár, tiszteletbeli doktor, az OMGE tiszteleti tagja, a Magyar Tudományos Akadémia tagja fejezt be.

Még hallei főiskolai hallgató korában jegyezte el magát a földművelés és növénytermesztés tudomány-
szakával, azzal a tudományággal, amely minden más tudományágnál összehasonlíthatatlanul több-
oldalú szaktudást, sokkal állandóbb és behatóbb ön-
képzést, mélyreható kutatómunkát igényel. Ebben a tudományágban ragyogtatta tehetségét és tudását, amelyet bőkezűen szőrt szét hallgatói közt a gazdasági tanintézeteken, későbbi akadémian, az OMGE gazdaságnappjai alkamával tartott előadásain, amelyeket a magyar gazdaságszociális szövet tagjai templomi áhitattal hallgattak végig, hogy a tanulak alapján gyarapítsák a hazai termőföld áldásait.

Kerpely Kálmán nyughatatlan kutatótevékenységét pályafutásának úgyszólván utolsó pillanatáig megtartotta és ha a Mindenható akarata nem szólította volna el az élek sorából, még igen sok tapasztalata, megfigyelése és megállapítása növelte volna szakirodalmunkat, amelyet könyvtárra terjedő anyag-
gyarapított a cukorréparól írt és 1887-ben megjelent első szakmunkájától kezdve, ide számítva azt a számos szakkikket és tanulmányt, amelyeket a „Köz-
telek” lapban ítélszázadon át megírt.

Alkotó tevékenysége keltette életre a Debrecen melletti Pallagpusztán az Európában egyedül álló M. Kir. Dohánytermesztési Kísérleti Állomást, amelynek feladatát, célkitűzését előrelátással úgy állapította meg, hogy az ma is mintául szolgálhat. Mint pedagógus fellépésével, igazságos szigorú tanítványai megbecsülését és szeretetét érdemelte ki, akik később a gyakorlati pályán elhelyeződve, hálásan emlékeztek vissza tanítómesterükre, mert az általa megkövetelt tudást a gyakorlatban bőségesen kamatoztathatták. A megboldogult, agrártudósaink egyik legkiválóbbja, egész életét a tudományos szakmunkának szentelte, igazságos, szigorú pedagógus volt, de emellett nyíltszívű és meleg érzésű ember, aki tág baráti körre hivatkozhatott és akit egyenes, gerinces magatartásáért a megbecsülés és tisztelet kísért végig egész pályafutásán keresztül.

Kerpely Kálmán is elment Cserháti, Cselkő, Hensch, Kosutány után, akikkel jórészt együtt működött abban az időben, amelyet a magyar mezőgazdaság virágzókorának szoktak nevezni. Nélkülözni fogjuk a kiváló tudóst és pedagógust, a kiváló szakírót, munkatársat és jó barátot, akit utolsó útjára hálás kegyeleltünk, azon túl pedig a reá való visszaemlékezés kísér.

F. E.

Krassai *Kerpely Kálmán* lovag 1864 október 11-én Oravicabányán született, középiskoláit Schmechányán, szaktanulmányait a keszthelyi gazdasági tanintézetben, majd a németországi Hallében végezte. 1884-ben nevezték ki a mezőhegyesi és kisbéri m. kir. ménesbirtokra gyakoronkká. 1887-ben a földművelésügyi minisztériumba osztott be. Még hallei tanulmányai közben beutazta a németországi neves növény-
nemesítő és cukorrépa-termelő gazdaságokat és ennek alapján írta meg a cukorréparól szóló első szakmunkáját. 1890-ben a keszthelyi gazdasági tanintézet intéző segédjévé nevezték ki, egyszersmind a növény-
élettan és kórtan előadója lett. 1892-ben a debreceni gazdasági tanintézet növénytermelési tanszékének rendes tanárává nevezték ki és már ebben az időben a „Köztelek”-ben számos cikket közölt növény-
termesztési kísérleteinek eredményeiről. 1897-ben szervezte Debrecenben a m. kir. dohánytermesztési állomást és ugyanez évben a debreceni tanintézet igazgatói teendőinek ellátására nyert megbízatást, amely tisztségében 1899-ben véglegesített. Az ő kezdeményezésére helyezték a debreceni gazdasági

tanintézetet a városból Pallagpusztára. 1904-ben az igazgatói teendők ellátása alól saját kérelmére felmentették és teljes idejét a növénytermelési tanszék és kísérleti állomás teendőinek ellátására fordította. 1906-ban a gazdasági tanintézetek akadémiákká való átszervezési munkálatainak vezetésével bízták meg a földművelésügyi minisztérium szakoktatási osztályában, de egyszersmind tovább vezette Debrecenben a növénykísérleti állomást. Az átszervezési munkák befejeztével a földművelésügyi minisztérium szakoktatási osztályának vezetését ajánlották fel neki, amit azonban nem fogadott el és visszalért Debrecenbe, korábbi működésének folytatására. 1907-ben gazdasági akadémiai igazgatóvá nevezték ki és átvette a magyaróvári akadémia vezetését, de 1908-ban ismét a debreceni gazdasági akadémia vezetését vette át, hármas munkakört töltött ott be. 1913-ban saját kérelmére az igazgatói teendők ellátása alól felmentették. A debreceni gazdasági akadémián eltöltött ideje alatt évek hosszú során át volt az OMGE által évente rendezni szokott gazdasági előadások előadója, valamint az OMGE által a vármegyei gazdasági egyesületek útján rendezett gazdasági előadások előadói szerepét is rendszeresen betöltötte. Az OMGE-nek 1899 óta igazgató-választmányi tagja, 1908 óta az OMGE földművelési és növénytermesztési szakosztályának társelnöke, majd elnöke, 1916 óta az OMGE tiszteleti tagja, a „Köztelek” lapnak 48 éven át munkatársa és 30 éven át rovatvezetője volt. 1897-től tagja volt a kísérletügyi központi bizottságnak, szak tudását gyarapítandó Németországban, Olaszországban, Franciaországban, Hollandiában, Romániában, Törökországban, Szerbiában és Albániában több ízben végzett tanulmányi utazást. Tevékeny részt vett az 1896. évi ezredéves kiállítás mezőgazdasági csoportja rendezésének szervezésében, amelyért legfelsőbb elismerésben részesült, részt vett a szegedi országos kiállítás rendezésében is, valamint az 1900. évi párisi nemzetközi kiállítás magyar csoportjának szervezésében. 1920-ban, amidőn a közigazgatási egyetem létesült, egyetemi nyilvános rendes tanárrá nevezték ki. Ettől az időtől az OMGE-vel való kapcsolata még szorosabb lett, sűrűn tartott az OMGE gazdaheti alkalmával szakelőadásokat, amelyeknek nagy hallgatósága volt. Az OMGE megbízásából éveken át folytatta a forgás rendszerű műtrágyázási kísérleteket, amelyek eredményét külön tanulmányban adta ki. Mint társszerkesztő szeretettel foglalkozott az OMGE által éveken át kiadott „Haladó gazda” című és a kisgazdák szakismereteinek fejlesztésére szánt szaklap szerkesztésével. A hazai mezőgazdaság fejlesztése terén kifejtett kiválóan eredményes tevékenységéért elismeréseként 1911-ben a Ferenc József-rend tiszti keresztjét kapta, majd a m. kir. udvari tanácsosi méltósággal tüntették ki. Az OMGE 1924-ben a Cserháti aranyéremmel tüntette ki a hazai növénytermelési és földművelés terén kifejtett kiváló tevékenységének elismerésül. Tudományos munkásságát a Magyar Tudományos Akadémia azzal honorálta, hogy levelező tagjává választotta. A közigazgatási egyetem, utóbb a József nádor műszaki és gazdaságtudományi egyetem mezőgazdasági karán csaknem 20 esztendőn át töltötte be a növénytermesztési tanszék előadói tiszteit.

Kerpely Kálmán folyó hó 24-én, 76 éves korában hosszas szenvedés után Budapesten hunyt el. Elhunyt alkalmából az OMGE nevében Somssich László gróf elnök részvétlétárviratot intézett az özvegyhez, szűl. Markovits Enna grófnőhöz, ravatalára díszes koszorút helyeztet el, a Köztelek palota ormára pedig a gyászlobogót vonatta fel. A megboldogultat folyó hó 26-án helyezték az ág. ev. egyház szertartása szerint örök nyugalomra a Farkasréti temetőben. A temetésen az OMGE-t Mutschenbacher Emil dr. igazgató, Fabricius Endre h. igazgató és Dörschug Tibor titkár képviselték. Megjelentek a gyászolók sorában a m. kir. földművelésügyi minisztérium, a Tudományos Akadémia, a József Nádor Műszaki és Közgazdasági Egyetem, a gazdasági akadémiák, a kísérletügyi intézmények képviselői. A ravatalnál a József Nádor Műszaki és Közgazdasági Egyetem mezőgazdasági fakultása nevében Surányi János dr., a Magyar Tudományos Akadémia nevében Doby Géza dr., a debreceni Dohánytermesztési Kísérleti Állomás nevében pedig Galgóczy Miklós mondottak búcsúztatót.

VEGYESEK.

A köztenyésztésre szolgáló tenyészbírák okszerű használatának előmozdítása.

Szarvasmarhatenyésztésünk szempontjából igen öröndetes és a köztenyésztésben lévő tenyészbírák okszerű használatát minden bizonnyal kedvezően befolyásoló rendeletet adott ki a földművelésügyi minisztérium. A rendelet alapján a jelentős állami támogatással vásárolt, nagyobb tenyészértéket képviselő tenyészbírák szakszerű tartását, takarmányozását, gondozását és okszerű használatát kívánja a minisztérium a legnesszebbmódon biztosítani.

Számos esetben lehet tapasztalni azt a sajnálatos körülményt, hogy egyes községekben nem ismerik

az ott működő tenyészbírák származását, korát és tenyészértékét, de egyéb fontos körülményekről sem tudnak felvilágosítást nyújtani. Ezért a földművelésügyi minisztérium elrendelte a köztenyésztésben lévő bíráknál *egységes fejtblék használatát*, amelyek a következő adatokat tartalmazzák: a bika neve és fűlszáma, a bika törzskönyvi száma és minősítési osztályzata, születési ideje, fajtája, apja, anyja, anyja legnagyobb évi tejhozama, tenyészértékének neve és lakhelye.

Előírja ezenkívül ez a 145.400/1940. sz. rendelet azt is, hogy a *bikaistállókat kifutóval kell ellátni*. Ez ma annál inkább fontos, mert a 98.000/1938. III. B) 2. számú rendelet a kézbe való fedeztetés bevezetését írja elő és ennek folytán a bíráknak, amelyek ily módon lefelőre nem járnak, kevés mozgási lehetőségük van. Ennek a következménye azután, hogy a bírák még fiatal korukban elnehezdednek, hágóképességüket elvesztik, vagy pedig rosszindulatúvá válnak. A rendelet felhívja a gazdasági felügyelőségeket, nyomatékosan utasítsák a működési területükön lévő apaállattartó községek és egyéb közületeket arra, hogy az istállóknak karámkokkal való ellátása mellett gondoskodjanak a *bírák rendszeres jártatásáról*, naponként legalább másfél órában át vezető rúdon, vagy könnyű szekerben, vagy pedig nyereg alatt orrkarikába fűzött hajtószárrakkal.

A bírák okszerű használatának és tartásának további előfeltétele a *jó takarmányozás*. Különösen a téli takarmányozáshoz szükséges a *jó minőségű szalastakarmány biztosítása*. Ezért a rendelet előírja, hogy a bikaistállókkal kapcsolatban megfelelő *takarmányajta létesítéséről* is gondoskodás történjen. Mind a karámkok, mind a takarmányajták létesítésére igénybe vehetők a 145.000/1940. VIII. B) 2. számú rendelet alapján rendelkezésre álló apaállattartó-építési kölcsönök, illetve segítők. A földművelésügyi minisztérium egyben nyomatékosan felhívja a felügyelőségeket, hogy a jövőben csak azok a községek és közületek részesüljenek az állattenyésztéssel kapcsolatos állami támogatásban, amelyek saját jól felfogott érdekükben a rendelet lelkiismeretes végrehajtásáról gondoskodnak.

A köztenyésztés szolgálatában álló bírák okszerű tartását és használatát előíró rendeletet a magyar gazdaságszolgálat ősintézet örömmel üdvözli, mert ismét egy fontos lépést jelent a tenyészéstechnikai szempontból annyira fontos értékes tenyészbírák fokozott megbecsülésének és kihasználásának biztosítására.

A honvédelmi miniszter nyilatkozata a honvédség aratási szabadságáról. Burtha Károly honvédelmi miniszter a felsőház június 26-i gyűlésén *Szluha Aladár* felszólalására válaszul kijelentette, hogy az aratás betakarítása a legfontosabb honvédelmi érdek és ezért minden megtett, amit ebben a tekintetben megtehető. Gondoskodott arról, hogy a munkások hazamehessenek az aratási munka elvégzésére. Július 4-től kezdve augusztus elejéig aratási szabadságot engedélyeznek, elsősorban a mezőgazdasági munkásoknak, másodsorban azoknak, akik egyéb okból rá vannak utalva. Két heti szabadságot engedélyeztek s ez aszerint fog alakulni, hogy az illető vidéken mikor aratnak. Az igénybevett lovakat, amelyekre az aratásnál szükség van, máris szabadságolták. A megfelelő munkacélok pótlásáról is gondoskodnak. Igénybe veszik a lengyel menekültek munkacerejét, hogy azoknak, akik a mi kenyérünket ették, alkalmuk legyen bizonyos ellenszolgáltatást teljesíteni. Kijelentette a miniszter, hogy mintegy 8000 lengyel munkába hívásáról van szó s ezenkívül az egyéb menekült közül 650 munkást alkalmaznak. Reméli, hogy ezzel az aratás végrehajtását biztosítani tudják. A miniszter válaszáat a felsőház helyesléssel vette tudomásul.

Búzaüzemeltetés ellenében is kapható kedvezményes áru kukorica. A m. kir. földművelésügyi minisztérium közli az érdekeltekkel, hogy azok a gazdák, akik nem rendelkeznek megfelelő mennyiségű abraktakarmánnyal, viszont búzából feleslegeik vannak, amennyiben búzafeleslegeiket a Futurának átadják — amíg a kukoricakészlet tart —, ugyanolyan mennyiségű kedvezményes áru kukoricát kaphatnak. Az igénylőknek a községi előjárásról által igazoltatni kell, hogy az igényelt kukoricának megfelelő számú sertéssel rendelkeznek. A kedvezményes áru kukoricát a Futura bocsátja rendelkezésre, éspedig szegedi és budapesti hajóállomáson átvéve 19-75 pengős árt. Az egyes gazdaságok tehát olyan árt fizetnek a kedvezményes áru kukoricáért, mint amilyen fuvarkülönbözet merül fel a budapesti és szegedi paritásban megállapított kukoricáért és a rendeltetési állomás között. A búzafeleslegek átadása és a kedvezményes áru kukorica igénylése a Futura vidéki bizományaibanál, illetve a Futura budapesti központjánál történhetik.

Szántóföldi termelésünk értéke az 1938/39. gazdasági évben a „Magyar Statisztikai Szemle” közlése szerint 2.259.293 pengő volt. A kimutatásban felsorolt mezőgazdasági terményeink az októberi termelői áron vannak értékelve. Az összeg 22-3%-kal nagyobb az előző évi termelés értékénél, amiben

szerepet játszik az ország területgyarapodása is. De az értékszorulat körülbélül kétszerese a terület-növekedés arányának megfelelő többletnek. A végösszeg jelentékeny hányada, 26-4% a búzára, 18-6% a kukoricára, 5-9% az árpára, 5-4% a rozsról és 6-8% a burgonyára esik. Az átlagértékek közül a búzáé az előző évi 19-50 pengőről 19-36 pengőre csökkent, a rozsnál a csökkenés 6-4, a zabnál 8-9%-ot tesz ki. Ezzel szemben a kukorica átlagértéke 32-4, a burgonyáé 41-4, a cukorrépáé 4-3, az árpáé 6-1%-kal emelkedett. Külön közlemény tárgyalja magtermesztésünk eredményeit és a kivétel alakulását. A takarmánymagvak termőterülete évről-évre növekszik. A természetlag nagyjából az előző évinek felel meg, az átlagárak azonban kedvezőbben alakultak. Bár a világpolitikai helyzet a kivételre kedvezőtlen volt, mégis jelentős tételeket sikerült külföldön elhelyeznünk. Elsősorban Németország, de ezenkívül Svédország, Dánia, Németalföld, Olaszország, az Észak-amerikai Egyesült Államok, Románia, Jugoszlávia és Franciaország voltak jelentősebb vásárlóink.

Tejgazdasági ellenőri tanfolyam. A keszthelyi m. kir. gazdasági akadémia a földművelésügyi miniszter engedélyével augusztus 1-én kezdődő 3 hónapos tejgazdasági ellenőri tanfolyamot tart. A tanfolyamon részt vehetnek azok a 18. életévüket betöltött 35 évesnél nem idősebb magyar állampolgárok, akik okl. mezőgazdák, okl. gazdák vagy mezőgazdasági közepfokú tanintézetet, mezőgazdasági középiskolát végeztek vagy más középiskolában érettségüket tették, végül akik valamelyik mezőgazdasági szakiskolát vagy azzal együtt a tejipari szakiskolát is elvégezték. A tanfolyamra felvehető száma 35. A felvételt az akadémia igazgatóságához 2 pengős okmánybélyeggel ellátott kérvénnyel július 20-ig kell folyamodni. A kérvényhez születési anyakönyvi kivonatot, előképzést igazoló bizonyítványt, hatósági orvosi és erkölcsi bizonyítványt kell csatolni. A tanfolyamra véglegesen csak azok vehetők fel, akik a felvételi vizsgát sikeresen letették. A tanfolyam díjmentes. A könyveket, jegyzeteket, felszerelési tárgyakat a tanfolyam résztvevői közösen szerzik be, fejenként kb. 80 pengő körüli értékben. A tanfolyam résztvevői élelmiszerükről és elszállásolásukról maguk tartoznak gondoskodni. Az akadémia igazgatója megengedheti, hogy a tanfolyam résztvevői a menzaszabályok pontos betartása esetén az akadémia menzáján étkezhesse a rendelkezésre álló férőhelyek arányában. A tanfolyamra behívottak július 31-én tartoznak az akadémia igazgatóságánál jelentkezni.

A Soproni Nyári Egyetem tanfolyamait augusztus 1-től 8-ig rendezik Sopronban a budapesti József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem. A Soproni Nyári Egyetem célja, hogy a nyaraló, furdózó hallgatók élje a mai mezőgazdasági és műszaki világléte. A nyári tanfolyam előadói hírneves egyetemi tanárok és az európai gazdasági élet vezető szakértői. A tanfolyam színvonala szigorúan tudományos, az előadások nyelve azonban olyan egyszerű, hogy mérnöki képzés nélkül is minden művelt hallgató megértheti. A Soproni Nyári Egyetem teremt mindenki beiratkozhatik, bizonyítványok bemutatása nélkül. Ezidén a mezőgazdasági előadások lesznek túlsúlyban. A tanfolyammal párhuzamosan ezidén is megtartják a kitűnően bevált erdőmérnöki továbbképző tanfolyamot is. A nyári egyetem hallgatói összeköthetik továbbképzésüket a kellemes soproni üdüléssel. Jelentkezést elfogad és felvilágosítást ad: a Soproni Idegenforgalmi Iroda.

Az őszi zabra vonatkozó adatok bejelentése. Az Országos M. Kir. Növénytermesztési Intézet (Magyaróvár) felkéri mindazokat a gazdaságokat, amelyek őszi zabot termesztnek és őszi zabjuk nem került kiszántásra, hogy efelől az intézetet a várható termés nagyságának megjelölésével értesítsék szíveskedjenek.

A mezőgazdasági átalánybiztosítás jelentősége. A gazdákra rendkívül nagy jelentőségű a mezőgazdasági átalánybiztosítás. A mezőgazdálkodással foglalkozó épület- és mezőgazdasági ingóságainak (élő és holt felszerelés) tűzkar elleni biztosítására legalkalmasabb az átalánybiztosítás, mert ennek keretében a gazdának mindennemű eléghető értéke biztosítva van. Átalánybiztosítást csak úgy lehet kötni, ha a gazda minden ingóját és ingatlanát biztosítja, mert ha a kevésbé tűzveszélyes tárgyakat nem biztosítaná, ez már nem felel meg az átalánybiztosítás alapvető feltételének, de saját érdekének sem. Átalánybiztosítás csak akkor köthető, ha az ingatlanokat, az állatállományt, a mezőgazdasági eszközöket (kocsik, lószerszám, ekék és egyéb mezőgazdasági gépek) házi ingóságokat (bútorok, ruhák stb.), gabonaműveket, szalma- és takarmányfeleket egyszerre biztosítja. Biztosítandók még az átalány keretében az élelmiszerek és általában a gazdaság céljaira vásárolt értékek, valamint a szükséges tüzfakészlet. Ezenkívül biztosítható az átalány keretében a cséplőgarnitúra is, azonban, mert jóval tűzveszélyesebb, ennek díja a cséplőgépdíjszabás szerint számítandó ki. Iparüzemi berendezések, továbbá árukészletek átalány keretében nem biztosíthatók, tehát ha a gazda egyáltalán lpart is üz, vagy kereskedést folytat, akkor ezekre a tárgyakra külön ingóságbiztosítást kell kötnie. Az átalánybiztosítás legfőbb előnye, hogy díjtételei

aránylag előnyösebbek, mintha az átalány egyes tételét külön-külön biztosítanák, továbbá, hogy a biztosított tárgyak tárolási helyét nem szükséges olyan pontosan körülírni, mint külön-külön kötött ingóság- vagy terménybiztosításoknál. Az átalány-biztosítás évekre szól, tehát a gazdának a lejáratig nincs más különösebb gondja, legfeljebb a szaporodó készletek bejelentése utánbiztosításra. Az átalány keretében a lábon álló gabonafélék csekély pótdíj fizetésével biztosíthatók. A *Gazdák Biztosító Szövetele* (Budapest, IX., Üllői-út 1.), valamint vezérképviselői és nagyszámú helyi képviselői készsége adnak a gazdaközönségnek részletes felvilágosítást az átalánybiztosításról és a legelőnyösebb feltételeket nyújtják.

A mezőgazdasági munkapiac helyzete májusban. Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda által kiadott jelentés szerint az elhelyezésre váró munkások száma az egyes vármegyékben 1940 május havában a következő volt: Abaúj-Torna 782, Bács-Bodrog 1006, Baranya 2, Bars és Hont 2059, Békés 9641, Bereg-Ugocsa 4134, Bihar 4376, Borsod 2582, Csanád-Arad-Torontál 2533, Csongrád 1811, Esztergom 474, Fejér 1201, Gémör és Kishont 491, Győr-Moson 1355, Hajdú 4366, Heves 2419, Jász-Nagykun-Szolnok 6215, Komárom 1652, Nógrád 2030, Nyitra-Pozsony 4059, Pest-Pilis-Solt-Kiskun 2904, Somogy 1231, Sopron 660, Szabolcs 7090, Szatmár 1259, Tolna 56, Ung 549, Vas 553, Veszprém 686, Zala 49 és Zemplén 694, összesen 67,929 személy. Ezek közül 39,002 férfi, 17,054 nő és 11,873 gyermek. 1940 áprilisában az elhelyezésre váró munkások száma 118,986 volt.

A földművelésügyi minisztérium júliusi rádiós gazdasági előadása. 7-én, vasárnap, délután 3 órakor a) *Naszói József* ny. miniszteri tanácsos: A tökéletes cséplés feltételei. b) *Baranyósis Ferenc* dr. m. kir. kísérletügyi asszisztens: Zsúsziktelek. 14-én, vasárnap, délután 3 órakor a) v. *Nádudvari József* dr. miniszteri tanácsos: Gazdasági munkások és munkavállalók érdekösszege. b) *Tassonyi Ernő* dr. miniszteri osztálytanácsos: Növénytermesztés időszéri kérdése. 21-én, vasárnap, délután 3 órakor a) *Jancsó Barna* dr. OMBI forgalmazó: Tapasztalatok a gazdasági munkavállalók öregségi biztosítása terén. b) *Leplattner Imre* dr. városi tb. tanácsnok: Gyümölcsfák szivókártveit. 28-án, vasárnap, délután 3 órakor: Időszéri gazdasági tanácsadó.

Közgazdasági és pénzügyi hírek.

Megalakult a Kálisó Behozatali R.-T. A budapesti cégbíróság bejegyezte a „Kálisó Behozatali R.-T. Budapest” céget, mely 150,000 pengő alaptőkével alakult meg. Nevezett részvénytársaság az a célja, hogy a mezőgazdaság mennyiségi és minőségi többletermelése szempontjából szükséges és fontos kálisókat, elsősorban a 40%-os és kénsavas kálitrágyákat importálja, megkötve arra, hogy ilyen kálitrágyákat tartalmazó bányák Magyarországon nincsenek. A hivatalos közleg a mezőgazdaság érdekében előmozdítja ezt a munkát, hogy ezáltal az ország többletermelését előmozdítsák. Remélhető, hogy a gazdák a kálitrágyákat minden növény alá, úgy könnyű, mint nehéz talajon a jövőben nagyobb mértékben fogják használni.

NYILTTÉR.

(E rovatban foglalkoztunk nem vállal felelősséget a szerkesztésért.)

MENTŐSZEKRENYEK!

Cseplőgépekhez (20 emberhez) komplett P 31—
Motor, járgány, traktorhoz (10 személyig) P 17—
Kisgépekhez (3 munkásig) P 9—
Autóhoz P 6—
Posta utánvételt szállítja

HAMVAS ERVIN Budapest, V., Csáky-utca 34.
Telefon: 290—770 5316

Újdonság! Most jelent meg!

Régi hiányt pótol a most megjelent
Kertész Ferenc — dr. Nyiredy István:
SERTÉSTENYÉSZTÉS
című műve.

Ára 4— pengő

Kapható a "Patria" könyvkereskedésében,
Budapest, IX. kerület, Üllői-út 25. szám.

TŐZSDE és KERESKEDELEM.

A gabonapiac helyzete.

Az árutőzsde kenyérmagpiacán június utolsó hetében is rendkívül csekély volt a forgalom. Néhány kocstrakomány minőségbúzákat adtak el 20-25 pengős állomási, illetve 21-50 pengős budapesti paritásos áralapon, egyébként a szokott keretek között mozgó kukoricaforgalom kívül teljes volt a csend. A terményértékesítés, úgy látszik, teljesen befejeződött. Most a legégetőbb kérdés az elkövetkező két hét időjárása, amely szinte döntő befolyással lesz az 1940/41. gazdasági esztendő kalászos termelési minőségi és mennyiségi eredményére.

Alább közlünk egy kis összehasonlítást, hogyan alakult az elmúlt félévben egyes mezőgazdasági termények és ipari abraktakarmányok ára. Bár az árak egy része rögzítve volt, a táblázatok mégis érzékeltetik a gazda által eladott termények és az általa vásárolt abrakfélék áreltolódását.

Termény	Árjegyzés q-kint pengőben 1939 XII. 27-én 1940 VI. 27-én
Tiszai búza, 80 kg-os	20-95 / 21-25
Szokvány rozs	15-50 / 17—
Takarmányárpa, 66 kg-os	17-80 / 18-80
Sörárpa (kiváló)	22-25 / 22-85
Kukorica (tiszai)	19-80 / 26-50
Kukorica (egyéb)	18-80 / 25-50

A gabonaművek áremelkedése hat hónap leforgása alatt még a 10 százalékot sem haladta meg, nem említték a kukoricát, amelyből az új termés értékesítése tulajdonképpen decemberben indult meg. A búza, rozs és árpa árának aránylag csekély javulása arra az időpontra esik, amikor a termés legjelentékenyebb része eladásra került és így a befejezéséhez közeledő gazdasági esztendőben történt meg először — hosszú idő után — hogy az anyagi számadás terén nem okozott lényegesen eltérést a gazdaságoknak az a körülmény, hogy mikor értékesítették kalászos felelegeiket.

A gazda által beszerzett abraktakarmányok áralakulása viszont ez volt:

Abraktakarmány	Árjegyzés q-kint pengőben 1939 XII. 27-én 1940 VI. 27-én
Búzakorpa	14-20 / 15-10
Takarmányliszt	16-20 / 17-85
Árpakorpa	14-50 / 17—
Konkoly	12— / 14—
Napraforgópogácsa	13— / 18—
Lennagpogácsa	15— / 19—
Repcepogácsa	10— / 15—
Kokuszpogácsa	13-50 / 18-50
Extrahált szójadara	22— / 26—

A búzakorpa és a takarmánylisztet kívül, amelyekből — mint ismeretes — állandó hiány volt, minden más cikk áremelkedése jóval meghaladta a 10 százalékot és így a gazdaságosságukban a vonatkozásban kedvezőtlen helyzetbe jutott. A rendkívül viszonytalanságok téli, továbbá az elkésett tavasz következtében ugyanis lényegesen több abraktakarmányra volt szükség, mint más esztendőben és azáltal, hogy drágább áron többet kellett beszerezni, mint más hasonló időszakban, kétszeres teher hárult a gazdára.

A nemzetközi gabonapiacra e héten lényegesebb árváltozás nem fordult elő. Chicagóban a júliusi és a szeptemberi búza 78 cent, a júliusi és a szeptemberi kukorica 60 cent és a júliusi valamint szeptemberi rozs 41 cent volt. A winniepegi gabonahatárjédon a júliusi búza 71, az októberi búza 74 cent volt. Newyorkban az őszi vörös búza 96 cent, a Northern Manitóba 82 cent volt bushelenként. Buenos-Ayresben a júliusi búzákat 8-78, Rosarióban a júliusi búzákat 8-85 pesoval kötötték. Jugoszláviában a magyar intézkedések mintájára a napokban jelent meg a visszamaradt és eladatlan búza- és kukoricakészlet összerészes vonatkozó rendelet. Kényszereladás formájában a Prizad a bejelentett búzákat 224—230, a kukoricáit 170—180 dínárt fizet métermázsánként.

A rozsiacra — mint már hónapok óta — készletek hiányában szünetel a forgalom és a megállapított legmagasabb egységár (17-05 pengő budapesti paritásában) így csak névleges.

Az árpapiacra a sörminőségű értékesítést ugyancsak befejezték. Minőségára már huzamosabb idő óta eddig is csak a Kisalföld vidékéről került piacra, mert Kelet-Magyarország — elsősorban Borsod, Abauj — sörárfeltelege már hosszú hetekkel ezelőtt elkelt. A gyárak és a malaitüzemek szükségletüket tehát hónapok óta a Kisalföldről szerezték be, ahol a minőség nagyban sikerült és így a tételük jelentékeny részéért a legmagasabb megállapított egységárat, 22-85 pengőt értek el. Az utóbbi időben a termelői kínálat gyengült és hogy a gyárak több készáruhoz jussanak, cserébe felajánlották a sörárpát eladó gazdaságoknak készleteikből bizonyos mennyiségű takarmányárpát, amire a termelőknek tudvalevően nagy szükségük van. A napokban sörárpa eladása ellenében árpakorpa szállításra vállalkozott egyik vevő. A gyengébb minőségű sörárpából, amelyből a múlt hónapban még volt némi forgalom, a készletek ugyancsak kimerültek és a piacra kerülő néhány tétel a prima minőség árában talált vevőre. A takarmányárpa budapesti ára 18-85 pengő, de üzlet nincs benne.

A kukoricapiacra továbbra is szilárd az irányzat. Múlt heti beszámolóink óta, amikor a tiszai és egyéb származású kukorica között az árkülönbség fél pengőt tett ki, az eltolódás június végén a tiszai kukorica javára métermázsánként egy pengőt emelkedett, mert míg a Dunántúlon és a Kisalföldön rendkívül mérsékelt kereslet mellett elegendő a készáru kínálat, addig a Tiszavidéken teljesen fordított a helyzet, ott állandó a kereslet nagy mennyiségű iránt is, viszont a kínálat igen csekély. Ceglédől Kistelekig, Békéscsabától Orosházáig jó minőségű kukoricából minden mennyiséget azonnal el lehet helyezni. A sürögő kereslet okozta, hogy a tiszai kukorica azonnali szállításra, budapesti paritásában elérte a 26-50 pengős egységárat, amely az idei kampány legmagasabb jegyzése. Az egyéb származású áru ára 25-50 pengő körül ingadozott. Júliusi és augusztusi szállításra a kereslet lényegesen megesappant.

Állatpiaci szemle.

Az utóbbi héten a budapesti sertésvásáron a kereslet csökkent. Csaknem minden vásári napon jelentékeny mennyiségű sertés maradt eladatlannal. A kereslet csökkenése részben a sertéshústalan napok számának növelésével, részben pedig azzal áll összefüggésben, hogy június végén a sertéshús-fogyasztás időszertein csökkenni szokott. Ugyanis míg a tavaszi hónapok folyamán különösen a fiatal sertés húsát az akkor újdonságszámba menő salátafélék kedvéért a magánháztartások és a vendéglőüzemek egyaránt előszeretettel vásárolják, addig a későbbi hónapokban már inkább az ideai liba és más húsfelelégek a keresettek. Természetesen Budapesten a nyári hónapok hűsszárságát a nyaralók elutazása csökkentte.

Tekintettel arra, hogy a sertéskínálat a kiviteli lehetőséget távolról sem közelíti meg, az ilyen átmeneti piaci lanyhulásból nem kell áresésre következtetnünk, mert ha az egyik héten 1—2 fillérrel csökkennek is a budapesti árak, úgy a következő héten rendszerint kevesebb sertést szállítanak a fővárosba, aminek következtében az áresőkkenés a kisebb felhajtás révén megtérül. A kisebb budapesti fogyasztás következtében a kivitelre bejelentett sertésmennyiség kissé megemelkedett, azonban csak egy részét tudjuk ebből a mennyiségből fedezni. Mindenesetre a kissé nagyobb kínálat következtében a kivitel is erősebb ütemben folyik, mint egy-két hónappal ezelőtt.

A nagómaharkínálat az utóbbi hetekben határozottan csökkent és különösen a szeptember-október hónapra elkészülő marhák száma kevés. A kivitel folytonosságának biztosítása céljából kívánatos volna a bizalmas ütemét fokozni, ami azonban valószínűleg azért csökken, mert a jelenlegi abrak-takarmányárak és beállítási való tinóárak mellett a bizalmas nyilván nem bizonyul gazdaságosnak. A kisebb kínálat miatt a kivitel céljaira bejelentett vágómarhák most rendkívül gyorsan kerülnek beosztásra. A beállítási való tinók kínálata nagyon tartózkodó és ezzel lehet magyarázni azt, hogy a beállítások aránylag csekélyebb mértékű ellenére a beállítási való tinók ára még mindig emelkedik.

Németország felé lehetővé vált a nagótjuhkvitel. A kivittelt a Magyar Állat és Állati Termékek Kiviteli Szövetkezet bonyolítja le. A lebonyolítás úgy történik, hogy a gazdaságnak a szövetkezetnél (Budapest, V., Aulich-u. 8.) kell bejelentenie, hogy hány darab és milyen minőségű juhot kíván kiszállítani vágott állapotban. Megjegyezzük, hogy csakis hizott (esetleg jól feljavított), háromévesnél nem idősebb ürök és anyajuhok jöhetnek tekintetbe. A juhoknak Budapesten átadva darabonként legalább 40 kg-ot kell nyomonk. A juhok nyírottak lehetnek. A juhok átvétele a budapesti közvágóhídon történik. A Magyar Állat és Állati Termékek Kiviteli Szövetkezet a budapesti értékesítési súly alapján ürükért elősúlykilogrammonként 90 fillért, anyajuhokért elősúlykilogrammonként 60 fillért fizet ki a gazdának minden levonás nélkül. Az átadási feltételek szerint a gazdának kell gondoskodni a juhok vagonbarakásáról és a fuvardíjat is a gazdának kell előre kifizetni a budapesti marhahözvágóhídig, a fuvardíjat azonban a Magyar Állat és Állati Termékek Kiviteli Szövetkezet a juhok ellenértékével egyidejűleg a gazdának visszatéríti. Azonban az állatorvosi díjakat, kövezetvémet, homokot, stb. az átadó gazdaságnak kell viselni. Érdekeltők forduljanak a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal illetékes osztályához, vagy a Magyar Állat és Állati Termékek Kiviteli Szövetkezethez.

A Külkereskedelmi Hivatal piaci helyzetjelentése.

Baromfi. Vidéki piacaink idei libából és csirkéből nőtt a felhozatal. A vásárlás leginkább belföldi fogyasztásra történik. Az ideai liba érvényben lévő minimális exportára 1-50 pengő elősúly kg-kint, a többi árak nem változtak.

Tojás. Vidéki piacaink a friss tojás felhozatala az időnyeknek megfelelő. A kereslet élénk, a minimális árat meghaladó árakat fizetnek. Az Országos Tojásármegállapító Bizottság által megállapított minimális ár június 22-től 1-40 pengő kg-kint.

Toll. Tollkivitelünk az időnyeknek megfelelő. A belföldi irányárak változatlanok.

Libamáj. Piacra csak kis mennyiségek kerülnek. A belföldi piacon fizetendő libamájárak nem változtak.

Termény- és takarmányfélék.

Gabonaművek. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos árjegyzése.) 1940 június 26. I. Készára. Az árak budapesti paritásában, 100 kg-kint, készpénzben, aranypengő értékben, azonnal szállítandó árura vonatkoznak. Búza (bármely származék) 77 kg-os 20-25, 78 kg-os 20-75, 79 kg-os 21-05, 80 kg-os 21-25. Rózsa pestvidéki 16-60—16-85, más származású 16-80—17-05. Sörárpa 20-60—20-85, elsőrendű 21-60—21-85, kiváló 22-60—22-85. Takarmányárpa elsőrendű 65/66 kg-os 18-60—18-85, középmínőségű 18-10—18-35. Kukorica tiszán-túli állomásokról 26-25—26-45, egyéb állomásokról 25-40—25-50, ab Budapest közraktár 25-25—25-35. A készárupiacra között tényleges ügyletek. Minőségbúza (kereskedői felár nélkül): 300 q ab állomás 21-15. Kukorica: 150 q minta szerint ab Budapest közraktár 25-35; 300 q ab fejméregyei állomás 24-80; 150 q budapesti paritásában (kisalföldi) 25-70; 150 q budapesti paritásában (Nagyföld) 26-15; 150 q budapesti paritásában, július hóra 25-50.

Liszt. (A budapesti lisztárjegyző bizottság árjegyzése.) 1940 június 27. Az árak aranypengőben, 100 kg-kint, a szokásos malmi feltételekkel, helyt Budapesten, legalább 60 zsákra értendő. Búzaliszt: búzadara 39-49—40-49, 0gg, 0g, 0f 38-49—39-49, egységes búzakenyérliszt 33-11—34-11, sötét búzaliszt 26-11—26-81, Rozsliszt: fehér rozsliszt 28-55—30-50, rozskenyérliszt 22-55—24-50.

Budapesti abraktakarmányiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezele gabonaszállítójának jelentése.) 1940 június 27. Árak kicsinyben, q-kint, Budapesten: árpakorpa 13-25, borsóhéj 18-25, búzakorpa 14-50, napraforgópogácsa 19-50, lenmagpogácsa 20-50, tökmagpogácsa 20-50, kokuszpogácsa 20—, repcepogácsa 16-50, szárított répszelelet 12-60, rozskorpa 14-50, melász 10—, halliszt 45— P.

Balatonai halliszt. (A Balaton Hálósati R.-T. jelentése.) 1940 június 24. A balatonai halliszt Hálósati vagy Fenyőódon métermázsánként 42— pengő.

Különféle termények és vetőmagvak. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde árjegyzése.) 1940 június 26. Az árak budapesti paritásában, a *-gal jelölték ab feladállomás, 100 kg-kint,

léspénzben, aranypengő értékben, azonnal szállítandó árura vonatkoznak. Köles fehér 44—49—, vörös 41—43—, egyéb 38—39—, kék mák* 160—164—, esilagfűrt, fehér, laposmag* 22-75—23-25, finom búzakorpa zsákostul 14-90—15-10, 8-os búzaziszt zsákostul 17-05—17-85. A készáru piacán kulott lényeges ügyletek. *Biborheremag*: 11—12 q minta szerint, Budapest 103—.

Vetőmagok. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezte vetőmagosztályának jelentése.) 1940 június 27. A magpiac teljesen üzletelen, ami részben a termés betakarításának eltolódásával, részben pedig a háborús viszonyokkal és egyes feleségek közszükségletre történt zárolásával magyarázható. Kínálat úgyszólván egy cikkből sincs, kétések csak szorványosan fordulnak elő. A *hercefélegyek* közül a *biborheremag* kínálata más évekhez viszonyítva kevés, a terméskihátasok rosszak. *Ö lucernából* csak kisebb kétések fordulnak elő, lanyhuló áron. A *hüvelgesek* piacán csupán *expressz*- és *Viktória-borsóból*, főleg hántolt árúból vannak készletek, amelyek értékesítése annál is kívánatosabb, mert a vetésterületek jelentékenyen növekedtek és a terméskihátas is eddig kedvező. *Babból* és *lenesből* számottevő készlet nincs, a mák irányzata elianyult. Árak helyi vidéki vásártalimáson, 100 kg-kint, minőség szerint: Köles, fehér, budapesti paritásban 44—49—, vörös 41—43—, egyéb 38—39—, esilagfűrt, fehér, laposmag* 22-75—23-25, uradalmi kék mák 160—164— pengő.

Budapesti takarmányvásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdaságának jelentése.) 1940 június 25. Árak méterezésánként, pengőben: Réti széna Ia 10—10-20, IIa 6-50—9—, lucernaszéna új 10-50—12-20, búzaszalma 4-10. A felhozott 43 kucsi takarmányból 36 kocsival kelt el.

Budapesti préselttakarmány és szalma árak. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A jözséfvárosi pályaudvaron június 17-én és 20-án jegyzett nagylehereskedelmi árak: Lucernaszéna, új 10—10-50, tavasziszalma 5-20—5-70, rozsszalma 4-50—4-70, búzaszalma 4-40—4-50 P q-kint.

Állatok és állati termékek.

Budapesti vágómarhavásár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A június 27-én tartott vágóállattalvásárra felhajtott vágómarhák: Bika Ia 46, IIa 53, IIIa 23, ökor Ia 15, IIa 66, IIIa 13, tehén Ia 42, IIa 187, IIIa 165, bivaly IIIa 1, összesen 611 darab. A vásár irányzata tartott volt. Eladatlannul visszamaradt 13 darab. Június 21-től 27-ig közvetlen a vágóhidra 397 szarvasmarha érkezett, —28—1-16 pengőcs kg-kinti becslési áron. Árjegyzés elősúlyban: bika, magyar Ia —63, IIIa —50—54, tarka Ia —86—90, IIa —70—85, IIIa —50—69, ökor, magyar Ia —94, IIa —70—86, IIIa —54, tarka Ia 1—1-03, IIa —76—97, IIIa —51—60, tehén, magyar Ia —62—78, IIa —56, tarka Ia —90—1—, kivételesen 1-03—1-04, IIa —65—89, IIIa —48—64, bivaly, —43, növénydek (éves) —50—95, kiscsontozni való —30—17 pengő kg-kint.

Budapesti borjűvásár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) 1940 június 25. Felhajtás 197 szopós borjú. A vásár irányzata lanyha volt, a felhajtás mind elkel. Árjegyzés elősúlyban: Ia —84—86, IIa —78—82, IIIa —64 pengő kg-kint.

Tenyészmarhák és jarnosokörök. (A Magyar Mezőgazdák Állattérképítő R.-T. jelentése.) 1940 június 27. Ia belföldi jarnosokör és beállítani való tino (árka) 580—650 kg-os —82—86, Ia belföldi jarnosokör és beállítani való tino 500—580 kg-os —80—84, Ia belföldi jarnosokör és beállítani való tino (tehén) —82—86, I 1/2 éves tino —82—86, I 1/2 éves tino —82—86, fiatal frissfejű tehén —90—1— P kilogrammonként.

Budapesti sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezte sertéstelepeinek jelentése.) 1940 június 27. A csütörtöki ferencvárosi nyílt és zárt vásárra a felhajtás 3454, ebből angol 914 darab volt. Lanyha irányzat mellett a következő árakat jegyezték: Ia urasági 1-37 1/2—1-39, IIa urasági 1-34—1-38, Ia szedett 1-31—1-36, IIa szedett 1-20—1-27, könnyű 1-04—1-16, Ia öreg 1-20—1-28, IIa öreg —92—1-14, angol lókesertés 1-24—1-34, kivételesen 1-36, Ia súldó 1-22—1-26, IIa szedett súldó 1-02—1-16, hús 1-70—1-80, zsír 1-80—1-90, szalonnás felsértés 1-66—1-72 P kg-kint.

Budapesti lóvásár. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A június 27-én tartott hetilóvásár forgalma közepes volt. Felhajtottak 506, eladtak 258 darabot. Árak: könnyebb kocsi (bintós és jukker, stb.) 550—800—, igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 550—900—, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 300—500—, szárnár 30—40—, alárendelt minőségű lo 80—270—, vágó lo 50—240— pengő darabonként. Fővárosi vágómarhavásároltak 41, vidéki vágómarhavásároltak 34 darabot.

Videki állatvásárok. (Az ÖMGGE ártudósító osztályának jelentése.) Az esős időjárás ellenére a multheti vásárok lefolyása elég élénk volt. Az árak általában változatlanok, csak a juh és a bányász árak emelkedtek kissé. Jelentésünk a következők. (Az árak után zárójelben közöljük a felhajtott mennyiségeket.) *Kisvárdán* (Szabolcs megye) június 17.: Igásokör (tehén) 80—85 (30), tehén 50—90 (800), növendékmárha 50—85 (250), választott borjú 70—90 (70), beállítani való súldó 100—130 (70) fillér kg-kint. *Körmény* igás lo 400—500 (70), nehéz igás lo 350—550 (40), választott malac 12—18 (100) P darabonként. *Gölkén* (Pozsony megye) június 19.: Igásokör 85, tehén 80, növendékmárha 75 fillér kg-kint. *Lenti* (Zala megye) június 18.: Igásokör 65—70 (40), tehén 50—60 (100), növendékmárha 56—70 (90), választott borjú 70—80 (20) fillér kg-kint. *Ólaszliszka* (Zemplén megye) június 19.: Igásokör 80, tehén 85, növendékmárha 60, választott borjú 90, beállítani való súldó 130 fillér kg-kint. A vásár gyenge volt. *Scarvas* (Békés megye) június 20—21.: Igásokör 65—75, tehén 68—75, növendékmárha 65—70, választott borjú 75—85, beállítani való súldó 100—120, juh 60—68, parányi 70—75 fillér kg-kint. *Körmény* igás lo 250—450, választott malac 8—12 pengő darabonként. Nagy felhajtás mellett a vásár élénk volt. *Ocsa* (Pest megye) június 24.: Igásokör 400—600 (30), tehén 340—580 (130), növendékmárha 150—170 (40), választott borjú 80—90 (10) beállítani való súldó 40—50 (60), választott malac 12—15 (100), könnyű igás lo 340—500 (80), nehéz igás lo 400—600 (50) pengő darabonként.

Tej és tejtermékek. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártalimán és a vásárcsarnokokban 1940 június 17-től 22-ig jegyzett árak q-kint, aranypengőben. Teljes tej (kicsinyben) literje —32, lefölözött tej (kicsinyben) literje —10—12, tejszín (kicsinyben) literje 2-40, tejfel literje 1-10, teavaj (tömb) kg-ja, édes tejszínből készült 3-50, pasztörözött tejszínből készült 3-80, állandólag márkázott teavaj (10 dkg-os csomagban) —44, főzővaj, kicsinyben, kg-ja 3-40—3-60, tehéntúró kg-ja —90, sovány tehéntúró kg-ja —60, juhtúró kg-ja 1-90—2-10, juhsajt kg-ja 2-10—2-20, trappistasajt kg-ja zsíros 2-10—2-40, emmentáli sajt kg-ja 2-70—3-20. A forgalom közepes, az árak változatlanok.

Tej- és vajpiaci szemle. Hazánkban a május havi tejtermelés a múlt évi május havi mennyiséghez képest 25%-kal csökkent. A Budapestre való felhozatal június harmadik hetében a múlt évi hasonló időszakhoz viszonyítva 10%-kal csökkent, a fogyasztás nem változott. Az előző hethez viszonyítva a budapesti felhozatal 5%-kal, a fogyasztás 2%-kal csökkent. A budapesti vállalatok a fogyasztást csak az idejny-tejek bevonásával tudják kielégíteni, így a melegebb idő beállával tejhiany valószínű. A vállalatok vevőiket csak korlátozottan tudják vajjal ellátni.

Juhgomolya. Az OMTK a kellően érett és szákkadt teljes juhtejből készült juhgomolya kg-jaért helyt Budapest—Kelenföld pályaudvar, vagy helyt Budapest—Jözséfváros pályaudvar június 1-től 1-60 pengő fizet a termelőnek.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártalimán és a vásárcsarnokokban 1940 június 17-től 22-ig jegyzett árak q-kint, aranypengőben. *Elő baromfi*: Csirke, rántani való 2-20—2-50, sütni való 2-40—2-80, tyúk 1-30—1-60, ruca, hizott 1-50—1-70, idei 1-80—2-20, liba, hizott 1-60—2—, idei 1-70—2-15, pulyka 1-20—1-60. *Leőlt baromfi*: Tyúk Ia 1-60—2—, IIa 1-30—1-80, csirke, frissvágású, bízalt Ia 3—4—, IIa 2-20—3-50, hűtőházi Ia 2—2-40, ruca, hizott Ia 1-60—1-90, IIa 1-40—1-70, idei 1-50—2-10, liba, hizott Ia 1-70—2-10, IIa 1-40—1-80, idei 1-50—2-20, libamáj, kicsinyben, nagy 6—8—, kicsi 4—6—, A forgalom közepes, az árak csökkentek. *Tojás*, vidéki (bátyus) (kicsinyben) 1-90—2-20, ládaárú, eredeti 1-75—1-85, ládaárú kioivasva 1-90—2—. A tojásforgalom közepes, az árak ingadoznak.

Külföldiek.

Zöldség és gyümölcs. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártalimán és a vásárcsarnokokban 1940 június 17-től 22-ig jegyzett árak q-kint, aranypengőben. *Zöldség*: Karotta, újdonság 6—50—, sárgarépa, zöldjével, Ia 40—200—, Ia 12—80—, petrezselvem, zöldjével, Ia 70—160—, IIa 14—80—, zeller, zöldjével, újdonság (100 csomó) 15—30—, karalábé, zöldjével (100 darab) 1—10—, karfiol, levéllel 20—90—, vöröshagyma makói 20—28—, közönséges Ia 14—20—, zöldjével (100 csomó) 1-50—4—, fokhagyma 20—26—, fejes káposzta, újdonság 25—45—, kelkáposzta, Ia 25—60—, IIa 10—35—, fejes saláta (100 fej) Ia 3—9—, IIa 1—6—, torna, nemesített, Ia 90—120—, IIa 70—30—, apró 30—40—, burgonya, újdonság, nagy 20—22—, apró 12—12-50, champignon gomba Ia 160—220—, IIa 100—160—, János-napi retek (100 csomó) 2—8—, hónapos retek (100 csomó) 2—10—, uborka, kovászolt, való 65—85—, nagy, salátának való 40—80—, ecetbe savanyított való 90—105—, zöldborsó (100 darab) hegyes 4—15—, töltött való 8—35—, tök (főző) Ia 22—40—, IIa 17—18—, zöldbab 50—250—, zöldborsó, hüvelyes, Ia 14—28—, IIa 10—24—, vefőborsó 16—32—, spárga 10—140—, sóska 10—40—, paraj, tisztított 15—40—, A forgalom közepes, az árak csökkentek. *Gyümölcs*: cseresznye, fekete; ropogós, nagy 40—110—, apró 16—45—, lágú 16—55—, piros, ropogós, nagy 45—103—, apró 35—50—, lágú 15—35—, sárga, ropogós, nagy 25—40—, zöldbab 50—30—, lágú 15—40—, meggay, nagy, hálványos 60—90—, apró, kemény 30—100—, apró, lágú 20—70—, számoeca, kerti, nemesített, különleges minőségű 60—130—, Ia 40—90—, IIa 25—55—, kárpátaljai Ia 55—120—, IIa 30—80—, egres, zöld 25—45—. A forgalom közepes, az árak csökkentek.

Egyéb mezőgazdasági termények és termékek. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártalimán és a vásárcsarnokokban 1940 június 17-től 22-ig jegyzett árak aranypengőben kg-kint. *Paprika*, nagyban, esemege édesnemes 4-10—4-20, édesnemes 3-70—3-80, felédes gulyás 3-10—3-20, róza 2-30—2-80, erős 1-40—1-50. *Méz*, pergetett, kicsinyben 2—2-40.

Budapesti halpiac. (Budapest székesfővárosi vásárgazdaságának jelentése.) A nagyvásártalimán 1940 június 17-től 22-ig jegyzett árak kg-kint, aranypengőben. *Ponty*, 0/6, nagyság szerint 1-80—2-50, jegelt, nagyság szerint 1—2—, harsca, élő, nagyság szerint 2-20—3—, jegelt, nagyság szerint 1-80—3-40.

Borpiac. (A Magyar Szőlőgazdák Országos Borértékelő Szövetkezetének jelentése.) 1940 június 24. A borpiac az egész vonalon továbbra is szűk. A meleg esők következtében a peronoszpórák sok helyen jelentékeny mértékben mutakoznak, az esőzés a megindult virágzásban is tekintélyes kárt okozott. Az alföldi kistermelőknek a Mállyánál-fokonykint 3-2—3-3 filléren alul (az termelői piaccal) vásárolni nem igen lehet. Az uradalmi tételek ára ab állomás 3-4—3-8 fillér között változik. A minőségű borvidékeken is jelentékeny érdeklődés mutatkozik, különösen a szlmes borok iránt.

Szesz. A szeszgyedáruságnál az összes szeszféleségek forgalma a multhetizhez hasonló volt, az árak változatlanok.

Gyümölcspálínka. A gyümölcspálínkapiacra az üzletmenet e héten csendesebb volt és a forgalomba került tételek változatlanul tartott áron találhatók továbbra. *A törökpálínka* 4-80—4-90, a *magasfokú borpárlat* 6-65—6-80, az *alacsonyfokú* 6-40—6-50, az *avinalási célokra való* 2-75—3-80 pengőig terjedő áron kelt el 10,000 literfokonykint. III. táblázat szerint +4% forgalmi adó.

Országos állatvásárok. 1940 július 1-től 7-ig. Nem egyszer megtörténik, hogy valamelyik vásárt külföldi okok miatt nem tartják meg. Ajánlatos ennél fogva az illető község előjáróságához fizetett válaszos kérdést küldeni, hogy tartanak-e vásárt és hogy állatfelhajtás lesz-e? *Július 1-én*: Faktalórántháza, Balassagyarmat, Balatonkiliti, Bátorkeszi, Bodajk, Dévaványa, Eger, Emőd, Felsővadász, Gödöllő, Hajdusoboszló,

Hajós, Halászi, Jászládány, Kálóz, Léva, Nova, Nyíregyháza, Perecseny, Ozora, Pécs, Rétság, Sárossá, Sátoraljaújhely (2 nap), Sorpi (lovász), Szekszárd, Szentpéterúr. *Július 2-án*: Gáva, Hőgyész, Miskolc (3 nap), Pelsőc, Piszke, Somogyvár, Sümeg, Szikszó, Zalaegerszeg. *Július 2-án*: Pelsőgalla, Hőgyész, Jászberény, Kállosmenjen, Kaposvár, Nagykapos, Nagybooskó, Salánk, Tótvázaony, Vajszőlő, Városszécske, Vasegerszeg. *Július 4-én*: Ajtást, Csutorfők, Deveser, Diósgyőr, (kisállatok felhajtása), Enes, Hajduduház, Ipolyhidvég, Keszthely, Mezőkövesd, Naszvad, Ónod, Putnok, Sajógyomor, Tiszaföld. *Július 5-én*: Buj (sertésvásár), Kistelek (sertés-, juhvásár), Köles, Magyar-szentiván, Mezőberény, Szeged (sertésvásár), Vjlány. *Július 6-án*: Kistelek, Mezőberény (lovász), Szabed. *Július 7-én*: Alberti, Csépa, Jászdóza, Szabadszállás.

3-6
tonna terhet
tossz uton is szállíthat
1-2 lóval
lélegzőgő
lovashocin

OK

Gyártja: ORENSTEIN ÉS KOPPEL
MAGYAR RÉSZÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. VILMOSCSTIAZAR UT 31

Újdonság! Most jelent meg!

Konyhakerti növények szántóföldi magtermelése

2 táblázattal, 117 képpel
Írta: **Frank Tivadar**

Ára: füzve 8— pengő, kötve 10— pengő
Megrendelhető:
a „Pátria”-nyomda könyvkereskedésében
Budapest, IX., Üllői-út 25. szám.

Az összeg előzetesen bekioldással mellett portómentesen szállítjuk, utánvet rendelésnél a portóköltiséget felszámítjuk.

A szőlő- és gyümölcstelapításba fektetett tőke és munka csak akkor nem vész kárba, ha a kártevők ellen védekezünk.

Hogyan? Ezt megmondja a „Szeresd a gyümölcsfát” című növényvédelmi könyvecskénk, melyet 28 fillér bélyeg bekloldés ellenében bérmentve küldünk.

Mivel? ALFA SZŐLŐ-ÉS GYÜMÖLCSFA-PERMETEZŐKKEL.

ALFA hatékony permetező rézből, nagyszámú permetező szárgaraból és vasból.
ALFA Junior alacsony nyomású szőlő-permetező szárgaraból.
(Összes PERMETEZŐINK ÖLMOZOTTAK.)
A permetezőt szonnal szállítjuk, a vételár a legkedvezőbb részletesen fizethető.

ALFA SEPARATOR R.-T.
BUDAPEST, XI., CSURGÓI-U. 15. d.
Prospektust és árjegyzéket ingyen küldünk.

Az összes gyártmányú fűkaszálo- és aratógépekhez

LÁSZLÓ ES FIA

Budapest, V. Alkotmány-u. 25.
Telefon: 1-184-21, 1-177-52

48"-os generáljavított „Gazdasági”
golyós cséplő
9 méteres generáljavított „Hofherr”
szalmakaszáló
32 HP „Case”-traktor
elsődrendű karban eladó. 5313
SIMON GYULA, Budapest, Iroda: Pozsonyi-út 52. Raktár: Váci-út 116.

Bonyhádi fejőstehenet

beállítani való tinót és tenyészmarhát
szállít,
kül- és belföldi vágómarhát és sertést vesz
Hízlalási és takarmányozási előleget folyósít
Molnár Károly
okl. gazda, állatkereskedő
Budapest, V., Báthory-u 5., II. em. 4/b.
Telefon: 123-804

Csépléshez, gőzsántáshoz, kazántüzeléshez, házfűtéshez
Tatai szén és brikett
MAGYAR ÁLTALÁNOS KÖSZÉNBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT
Budapest, V., Zoltán-u. 2.

Már most rendelje meg az alanti cséplési mázsakönyveket:

63. sz. Cséplési mázsakönyv 50+50 lapos terjedelemben, 10x20 cm. nagyságban, drb.kint	1-60
56. sz. Cséplési mázsakönyv 100+100 lapos terjedelemben, 14x20 cm. nagyságban, drb.kint	1-60
64/asz. Cséplési mázsakönyv 200 lapos terjedelemben, 15x27 cm. nagyságban, drb.kint	3-80
55. sz. Cséplési értesítő 50 lapos terjedelemben, 25x30 cm. nagyságban, drb.kint	2-
23. sz. Gabonaszállító könyv 3x50 lapos terjedelemben, 11x15 cm. nagyságban, drb.kint	—60
16. sz. Összesített cséplési napijelentés 3x50 lapos terjedelemben, 25x35 cm. nagyságban, drb.kint	3-50

+ 6% felár és szállítási költség
A "PÁTRIA" IROD.VÁLL.ÉS NYOMDAI R.-T.
nyomtatványosztályában
Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek)
A gazdasági számvitelhez szükséges összes nyomtatványokat raktáron tartjuk. — Mintákat és árjegyzéket díjmentesen küldünk.

ELADÁS
Cormick
kéveköto aratógép
marokrakó aratógép
MASSEY HARRIS
8-lábás traktor, kéveköto aratógép és fűkaszálok, kéveköto gépekhez
Manilla kaphatók
Epstein Jenő
gépkereskedő cégnél
PECSÉN 2081

ELADÓK: Fialat Hofherr 6-os kazán. Traktor és fogatos társak, csillagos, gyűrűs és síma vashengerek, kultivátorok, körfűrész, kéveköto aratógépek, vetőgépek, műtrágyaszóró, kettős ekék. Adler Tibornál, Rétságon. 2119

Szénsavas takarmánykészítési
szükségletét mielőtt beszeresné, saját érdekében kérjen árajánlatot
BERCZELLER JENŐ
Budapest, V., Nádor-u. 12.
Telefon: 123-343

Dr. SZÁSZ ALFRÉD
M. TANÁR
KIR. FŐAKTARIOLÓGUS
LÉPFENE- SERTÉSORBANG-
poralak az ojtásra kész folyékony
SERCEGŐSÖZÖG-
továbbá
BIPOLÁRIS SZEPTIKÉMIA-
— sertésvész — és orvosi
BARDOMFIKOLERA-
— ojtásos
OJTÓANYAGAIT,
valamint gazdasági és építvédelmi készítményeit:
EGÉRTIFUSZ-
tenyésztés
RADZSEM-PATKÁNYTÖ-
SZURDÓ-
szék-, hangya-, stb. — irtó preparátumot
Kizárólagosan BUDAPEST, XIV., Erzsébet királyné-útja 15. sz. alatti bakteriológiai és ojtóanyagtermelő intézetében egyedül maga termeli
Telefon: 49-69-49
Sürgősnév: SZÁSZAL BUDAPEST

A RÉGEBBEN megvásárolt Medicago gépekhez is alkalmas: kalapácsot, rozát, golyócsapágyat, stb.-t a legelőnyösebben szállít a László Medicago-gépek egyedárústa: László és Fia műszaki és gépkereskedők, Budapest, V., Alkotmány-utca 25. 1970

Kocsik
hintók, Esterházi két-kerekű, tej- és gyümölcs-hordókocsok, alkatrészek, paradics- és igáslo-szerzők és cserék legutányosabban **STEINER KOCSIGYÁRTÓNÁL** Budapest, VII., Alsóerdősor-u. 6. (Bákóczy-út Divatcsarnok) mellett

HOFHERR K. 25-as traktor eladó. Istvánmajor, Ersei, Felsőm. 2009

Könyvszükségletét szerezze be a 45 éve fennálló

PÁTRIA
könyvkereskedésétől.
Budapest, IX., Üllői-ut 25
Árjegyzéket az érdeklődőknek ingyen küldünk.

GER Kühne, nagyteljesítményű, 3 kérés szerkesztő, generáljavított, új kocsikkal eladó. Simon Gyula, Budapest, Iroda: Pozsonyi-út 52. Raktár: Váci-út 116. 2103

KOCSIK
mindenfajta kocsit, kocsialkatrészek, gumikerekek, kocsilámpák, löszerszámok legelőnyosabban. Javítások, cserék legutányosabban **BERENKÓ KOCSIGYÁRTÓNÁL**, BUDAPEST, VII., Pótyéri Sándor-u. 7. 6237

TRAKTOROK, 38 HP Cormick, 142.000 számú prima szemkőpes 27 HP John Deere, 20 HP Rába, 2-4 vasú, 4-6 vasú Bacher kombinált ekék, Eberhardt társasborona, Gőzlokomobilok, 6-8-10 HP nagyságban. Cséplők 54" Hofherr 65.000 számú végig gyűrűs prima, jókarban 2500 P, MÁV 34" donggyűrűs, jókarban, 5000 számú 1600 P. Elevátor, 10 méteres 450 P. raktárról eladók. Hütter Vilmos, Győr, Szent István-ut 35. 2111

OSIGATRIÓRÓK, horganyzott „SPIRAL” jegyű, precíz kivitel, minden mértékben raktárról szállítható. Ürményi Károly, Budapest, Báthory-utca 7. 5291

VÉTEL
GŐZKERGŐTELET keresünk megvételre. Legfeljebb egy szonban használt, de kifogástalan állapotban lévő, 450 fm, 19 mm átmérőjű, 30 szálás Extra-Speciál kivitelű, számvál igazolt kőszőre reflektálunk. Ajánlatokat hely és ár megjelölésével Nyírbátori Úrdalom, Nyírbátor címre kérünk. 2086

Kisvasúti sineket
és felszerelési tárgyakat legmagasabb áron vásárolja
Orenstein & Koppel
magyar r.-i., Budapest, VI., Vilmos császár-út 31. 2085

VENNEK használt, jó állapotban lévő mérlegelőt. Részletes leírást és árajánlatot Soltész Lászlónál, Felsőrs, Zala megye kérek. 2085

VENNEK nehéz, gazdasági igényeket kielégítő. Cím: Gazdasági Iroda, Budapest, Grogus-u. 5., fsz. 2. 2113

BÉRLLET
BÉRLLET, 2000-1000-700-487 és 360 hold. Levelezésre is válaszolok. Birtokok: Pest közpölcén 265 hold. Pécs körszékién 22-63. Faigymölcső, (alma) 20 hold 42.000 P. Decleva birtokló, Pécs. 2013

MIELŐTT földbirtokot venne vagy eladna, kérjen díjtalan ajánlatot húsz éve működő speciálisan földbirtok adásvételre foglalkozó irodától. Nagy Imre, Budapest, Horthy Miklós-ut 22. Tel.: 209-420-1700

Raktáron tároló alkalmi árú új és használt **gazdasági gépek:**
Cséplőgépek 48", 54", Szalmakaszalók Lokomobil 6-os Rosták, traktorok Csigatríórok Tengermorzsolók Barátok, pogácsatorók Szerkesztők: KBE, CEJ, Lanz-Göhlitz Tejszeparátorok, tejhűtők Vajkőpülő, vajgyűrű Szárítógépek: Ásványi, Tornádó Kéveköto aratógépek
TRAKTORESZKÖZÖK: 2-, 3-, 4-vasú mélyszántó-ekék 5-vasú tarlóhántó-ekék 30, 40 levelű boronák Laciapás traktorok Vetőgépek: egyszerű és kombinált Burgonyafúlesztők Trágya-érváltók Fogatos ekék, lókapák Extripátorok, hengerek Rögös kultivátorok Társasboronák Selector magtiszító
BARNA LÁSZLÓ okl. gépészmérnök
Budapest, V., Báthory-utca 9. Telefon: 125-926

Takarmányok
besavanyvítását, zombolyázását és állatok takarmányozását megtanulhatja: **CSEBKÓ ISTVÁN** „494 kérdés és felelet a takarmányozás gyakorlatából” című könyvéből. Ára 4— pengő Kapható: a „Pátria” könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. Az összeg előzetes beküldése mellett portómentes szállítást, utánvétel-rendelésnél a portót felszámítjuk.

KARCAG város határában 320 kat. hold mindentermő mezőgazdasági ingatlan 90 kat. hold legelővel, árllakással, kertje október 1-ére haszonbérbe kiadó. Instrukció gazdaságfejlesztéséről esetleg ott beszerezhető. Cím: Kenéz László, Budapest, Kecskenémeti-u. 15. 2088

BÉREBÉADÓ Salgótarján város határában a Luby Testvérek tulajdonát képező vadaskerti 260 m holdas, szeszgyáras birtok. Kb. 200 m hold barázdas szomszédban hozzáférhető. Felvilágosítást nyújt vitéz Ürményi Géza, Budapest, I., Döbrentei-u. 6., vagy a gazdaság intézője. 2087

Hirdessen Lapunkban

ÜJDONTSÁGI
A dinnyetermesztés kézikönyve
Írta:
vitéz SZABÓ ISTVÁN
m. kir. kertészeti tanintézeteki rk. tanár
Ára: P 1-60
Megrendelhető az összeg előzetes beküldése mellett a **PÁTRIA** könyvkereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Üzemi és Számtartási Osztálya
Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: 181-040

Az üzemi és számtartási osztály a mai gazdasági helyzetre való tekintettel fokozottabb tevékenységet kíván a gazdaságközönség érdekében kifejezteni és a hozzáfordulóknak üzemi, számtartási és egyéb vonatkozású kérdésekben is megbízható szaktanácsot s útbaigazítást ad.

A három évtizede fennálló **számtartási osztály** jelentős eredményekre hivatkozhatik, nemcsak a számtartási elterjesztése, fejlesztése, egyöntetűvé tétele céljából végzett munkájáért, hanem különösen azért, hogy a nagyobb gyakorlatot és tudást igénylő számadási lezárásokat végzi, zárszámadásokat (mérlegeket) készít, amellyel a tényleges jövedelem alapján való igazságos adóztatást és a gazdára minden esetben sérelmes becslés alapján való megadóztatás elkerülését éri el. Azokban a gazdaságokban, amelyek eddig rendszeres számadást nem vezettek, a számtartási osztály vállalja számadás fellektetését, az évközi számadás vezetésének irányítását, a felülvizsgálatot, a felülvizsgált és általa irányított számadásokból a zárszámadás elkészítését és hitelesített alakban való kiadását, a társulajdonosok közötti és a hatóságokhoz (árvaszek, stb.) benyújtandó, valamint minden más számadás és elszámolás készítését, felülvizsgálatát, részesezési arányok pártatlan kimutatását, leltározások végzését, értékelését, adóügyi és egyéb felülvizsgálatoknál szakértő és ellenszakértő kiküldését, a gazdaság állandó felügyeletét és ellenőrzését.

Üzemi kérdésekben felvilágosításokkal szolgál, üzemterveket készít, becsléseket végez, szakértőként eljár a bírósági és magánfelek felkérésére, akár peres ügyekben, akár bérletátadás, átvétel, örökösödési osztály elkészítésénél, vagy bármily gazdasági üzemi természetű ügyben. Birtok-, bérletátadásnál, átvételnél elvállalja az élő- és holtfelszerelési leltározását, becslést.

Vasúti fuvarlevelek és gyógytári vények díjszámításának a felülvizsgálatát, a túlfizetés visszafizetésének kieszakölését.

Ingatlanforgalmi osztályunk kizárólagos megbízás alapján vállalja birtokok eladását, bérbeadását, mérnöki felmérését és parcellázását. Biztosítási ügyletek legelőnyösebb lebonyolítását.

Megkeresésre minden üzemi és számtartási kérdésben részletes felvilágosítást és kimerítő szakvéleményt ad

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Üzemi és Számtartási Osztálya.

KISHIRDETÉSEK

Kishirdetési ár: Minden szó egyszeri beiktatása 8 fillér, vastagabb betűvel 16 fillér. A legkisebb hirdetési díj 1 pengő. A listát keresőknek 50% engedmény, legkisebb hirdetési díj 50 fillér

Beltőlendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a munkaadó hirdetés vagy bárki címének kifizetésével közzéteszünk. Csak választékosan elválasztott levelekre válasszunk. Hirdetéseket a kiadónak csatolva kell beiktatni.

Jelíges leveleket csak megfelelő postabélyeg melléklésével továbbítunk.

Díjtalan állásközvetítés!

Az 50 Ft óra fennálló Magyar Gazdasági Egyesület (Budapest, V. Arany János-utca 5.) közzéteszi a hozzá tartozó tagjai díjtalanul hozzá bethelyes állásokra vonatkozóan. Minden uradalomnak, gazdaságnak, bér gazdaságoknak érdeke, hogy bethelyes állások szakképzett, tehetséges, szorgalmas, segítőtisztjait a Magyar Gazdasági Egyesület Egyesületénél, mint legmegbízhatóbb helyről szerezze meg.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

GAZDASZTEREK

GYAKORLATTAL bíró keresmény segédosztályt keres azonnali belépésre: Ágostoni bér gazdaság, Lepény. 2034

SEGÉDŐTISZT, nőtlen, elméleti és gyakorlati tudással, föld-birtokos utastársai ellenőrzése mellett teljesítendő feladatokat, keresteti Jegeri uradalom. Ács, Kótárórn m. 2064

1900 holdas békésmegyei gazdaságba azonnali belépésre a gazdaság önálló vezetésére is alkalmas gazdatisztet keres. Nagyapostoluradalom Nagylap. 2072

VANMEGYEI gazdaságomba a nyári időszakra megbízható, szorgalmas, célszerű ellenőrt keresek. Cím: Magyar György, Nagyigmánd, Kótárórn megye. 2078

KERTESZÉK

VINCELLÉR, aki díszkert, konyhakert és gyümölcsösök kezelésére is ért, keresteti azonnali belépésre. Csak 50 éves kortól fogva. Bizonysítvány, másolatokkal és fizetési igény megjelöléssel a Budapesti Belvárosi Gazdasági Pincsehely, Tolna megye címre küldendő. 2074

ELSŐRANGÚ kertész, aki a konyha-, gyümölcsös, és különösen a virágkerteteket minden ágában teljes szakértelemmel bír, adja be ajánlatát eddigi működés megjelölésével Schreckner János, Budapest, Ráth György-u. 15. címre. Német nyelvű fordítást kívánatos. 2109

KÜLÖNFÉLE

GAZDASZSZONY, aki finom főzetet állít, fűszerezéssel minden ágában teljes szakértelemmel bír, július 1-re vagy 15-re fizetési megjelölésekkel keresteti. Gazdaság, Ótvész. 2075

ÁLLÁS KERESŐK

ŐRKERESZTÉNY, 43 éves, okl. gazdász, nagy gyakorlati, önálló vezetésre vagy egyéb beosztásra alkalmatlan keresteti. Bernhardt E. János, Budapest, Nefelejts-utca 27. I. 4. 2104

MAGYARÓVÁRI oklevéllel és 10 éves gyakorlati, 33 éves, nő, róm. kat. gazdatiszt, azonnali belépéssel is ajánlkozik keresménytől függetlenül. Megbízható 2114" jellegű kiadványban. 2114

OKLEVÉLLEL, 44 éves, kis családjú gazdatiszt, jelenleg más állásban, prima referenciával, intézői állást keres. Megkereséseket "Fejérmegyei 2115" jellegű kiadványban. 2115

GAZDASZTEREK

GAZDASZTER, ispáni állást keres azonnali belépésre 40 éves, izr. vallású, szorgalmas, nem katonai, kis családjú ember, ki mindig nagyobb gazdaságok vezetője volt, legutóbb is hét évig 1500 holdas szeszgyár gazdaságát vezetett. Vallása a szeszgyári üzem ellenőrzését garancia mellett; esetleg perszonális alapon is elismerne. Kérelmét van. Cím: Schwarz Hermann, Góbe, Tarnai-tanya. 2050

GAZDASZTER, ispáni állást keres június-júliusi belépésre. Szorgalmas, 45 éves, nő, kis családjú, földműveléssel végzett gazda vagyok, jelenleg Állásban. 30 éves bér gazdasági gyakorlatomról az állatgyógyászati, háziorvos, természet, kili és más gazdaságvezetői tevékenységben kitért. Jellemzőről szorgalmas, tudásomról volt gazdám szívesen adnak referenciát. Szíves megkereséseket Kálnai István, Budapest, Fehérvári-utca 12-14. címre kérek. 1956

FÖLDMŰVELÉSŐKÖL VÉGZETT, 52 éves, 1913-tól egyhelyben és még mindig folyamatosan állásban vagyok. Bajától 100 kilométeres körzetben október 1-re ispáni állást helyeztem. Vezettem a Szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2015

INTEZŐ, 43 éves, nő, önkéntes, nagyobb gazdaságban volt vezető tisztje, a birtok felügyelőségébe, majd állást váltottam. Elsőrangú szakember, növénytermelésben, állatgyógyászatban, háziorvosban is eredményeket ért el. Szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2015

PROBÁDÉRE, azonnali belépéssel ajánlkozik. Önkéntes, 24 éves, nőtlen, 4 évi gyakorlati, szakképzett kintutóval, az állatgyógyászatban állást keres. Szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2015

ISZPÁN, vezető gazda v. segéd-tiszt állást keres 27 éves, nő, keresztény, erőtlen, gazdasági, földm. 2015" jellegű kiadványban. 2015

ELHELYEZKEDÉST keres nagy gazdaságban hosszú ideig alkalmazásban állt szaktiszt, 8 éves nagy gazdasági gyakorlat, Adm. elosztásos munkákat is végzem. Hadmentes vagyok. Szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2015

ISZPÁN, kulcsári, segéd-tiszt állást keres, célszerű idejére ellenőrnök is elismerne. Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2015

32 éves, róm. kat., nőtlen, katonai szolgálatot eleget tett, intéző, nagy uradalommal rendelkező, szorgalmas, tehetséges és állatgyógyászati tudással rendelkező, szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2015

FELHÍVÓVALAN állást vállaltatna a közép- és földm. 2015" jellegű kiadványban. 2015

HÁZVEZETŐGÖNER, ajánlkozik falura vagy pusztára intézői házába augusztus 1-re 55 éves, megbízható, intelligens, keresztény, szorgalmas, tehetséges, szakképzett, szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2015

VALMESTER, képesített üzemvezető, tehetséges, gazdaságban állást keresek, 44 éves, kat., nőtlen, hadmentes, kamarai könyvelésben, földi, célszerű, ellenőri teendőket végzek. Szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 1998

TEJGAZDASÁGOK figyelmébe! Nagy gyakorlati, késztetve nyelvi 6 első, 4 második díjjal lettek kitüntetve. Elismernék oktatókat vagy kinevelőket szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2030

ÉRDEKLŐTISZT, 42 éves, közép- és kétszemes szakképzéssel végzett, kifüggetlenül élt és megölt, kitért, intelligens, keresztény, szorgalmas, tehetséges, szakképzett, szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2030

ROGNÁRMENTER, 25 éves, uradalomban állást keres. Balog László, Tolmács, Nógrád m. 2062

FŐZŐ házvezető, keresztény háziartást vállalna, közeli vidékre is. Budapest, Király-u. 33. III. 15/a. 2109

OLAS, célszerűenre vagy kinevelőnek ajánlkozik, felelősen megbízható, volt gazdasági, 50%-os hadmentes, honvéd százados. Legjobb referenciák. B. G., Budapest, Ipar-u. 11. tsz. 6. 2100

20 évi gyakorlati ispáni állást keresek bármikor belépéssel. Csepelre is elmegyek. Cím: "Erdélyes 2105" jellegű kiadványban. 2105

20 évi gyakorlati, 8 ezer órával, kitért, intelligens, keresztény, szorgalmas, tehetséges, szakképzett, szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2106

47 éves, ev. vallású, zsidónak számító szakképzett gazdasági, 24 évi sokoldalú kiváló gyakorlati, a rendelkezésemre álló lehetőségeim belüli állást keres. Megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2116

SZÁMTARTÓK

SZÁMTARTÓ, jobb ispáni állást azonnali keres, hosszú bér gazdasági gyakorlati, számtartásban, levelezésben is profi, 50 éves, nő, gyermek-telen, keresztény, földm. 2015" jellegű kiadványban. 1904

GAZDASÁGI könyvvezetői állást keres önkéntes, 45 éves, nő, keresztény, hadmentes, magán-tisztviselő, szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2099

SZÁMTARTÓI, könyvelői állást keres önkéntes, 45 éves, nő, keresztény, hadmentes, magán-tisztviselő, szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2099

FŐGÉPÉSZ állást keresek nagyobb gazdaságban. Nagy gyakorlati, jó bizonysítványokkal, bármikor belépéssel. Árvay István, Budapest, VII. Uro-hány-u. 60. (Házfelújítás) 2025

GÉPÉSZ traktorhoz, célszerűen a legújabb belépésre állást keres. Vitéz Kovács, Budapest, I. Törökbalint-út 67. 2071

KERTESZÉK

GYAKORLÓI kertész, nő, érti a gyümölcsös, virág- és konyhakertészetet, azok kivételével gazdálkodás, állást keres. Szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2027

KERTÉSZET minden ágában hosszú gyakorlati, szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2117

KÜLÖNFÉLE

HÁZVEZETŐGÖNER, ajánlkozik falura vagy pusztára intézői házába augusztus 1-re 55 éves, megbízható, intelligens, keresztény, szorgalmas, tehetséges, szakképzett, szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2027

OLAS, 30 éves, háromgyermekes, 2000 Ft-ért eladó. Istvánmajor, Ersei. 2107

VEGYESEK

FELESTARTÁSRA mennék 200, 250 drb. elcsinált fűsz. bék. raktárak, 25 éves békés, amerikai kocsik, min. törzskönyvezett katonai igénybevétel alól mentes. Kriehó Endre, Dévaványa, telefon 17. 2076

FELESTARTÁSRA 200 darabban október 1-től ajánlkozik. Kitért, intelligens, keresztény, szorgalmas, tehetséges, szakképzett, szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2076

FELESTARTÁSNAK ajánlkozik 150-200 drb. fűsz. bék. raktárak, 25 éves békés, amerikai kocsik, min. törzskönyvezett katonai igénybevétel alól mentes. Kriehó Endre, Dévaványa, telefon 17. 2076

FELESTARTÁSNAK ajánlkozik 150-200 drb. fűsz. bék. raktárak, 25 éves békés, amerikai kocsik, min. törzskönyvezett katonai igénybevétel alól mentes. Kriehó Endre, Dévaványa, telefon 17. 2076

300 drb. anyabirkával felelőseknek ajánlkozik Hajas János, Ennérd, V. ker. telek-pár. 2091

300 DARAB birkával október 1-re felelősek keresek: Fehér László, Püspökáldány, Gatalypusztá. 2090

FELESTARTÁSNAK kiadó 300-400 drb. I. o. fűsz. bék. raktárak együttes október 1-re. Cím: Czupor József, Homokpusztá, u. p. Lábod. 2014

100 DARAB birkával felelősek keresek október 1-re. Fehér János, Gatalypusztá u. p. Püspökáldány. 2089

GAZDAI állást keresek június 1-re. 52 éves, nő, jó bizonysítványokkal rendelkezem. Csontos György, Hannamajor, u. p. Bak, Zala megye. 2059

ROGNÁRMENTER, nagy gazdasági kitért, intelligens, keresztény, szorgalmas, tehetséges, szakképzett, szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2058

VIZSGÁZOTT vadér, dísz-ököllel kitért, intelligens, keresztény, szorgalmas, tehetséges, szakképzett, szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2120

ÁLLATOK

MANGALICATENYÉSZTŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE Budapest, IX. Kőtelek-utca 8. sz. 2015

2000 holdas Pesthez közel, prima birtok, kitért, intelligens, keresztény, szorgalmas, tehetséges, szakképzett, szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2117

FELESTARTÁSNAK ajánlkozik 150 drb. anyabirkával, esetleg földet. Berkegőtt vannak ki. Szabó József, Talándörög, Zala megye. 2118

FÉRSZ. tenyészkocok, jorki-áranyok, törzskönyvezettek, futányos aron eladók. Értékes tenyészett, magas gyapjúhozam 10 test. Mergőli Gazdaság, Derecske. 1793

ELAD 20 drb. törzskönyvezett vöröstarok, fiatal, nagytestű, magas tejhozamú tenyész-tehenet, mérsékelt árban, külön-böző méretű, használt fénygöndör. Bedel Uradalom, posta Macsola, vasút Berég-szász. 2006

BÁN-DÖG, 11 hónapos, fajtiszt, tigrisokos, nőtlen. Vági Mártonné vegyeltisztó, Budapest, Baross-u. 32. 2007

MEGVEZETELRE keresek szűkölt, hízott birkákat, hízott marhákat, Simon Imre, Budapest, Fehérvári-út 6. 2069

ELADÓ egy Svájból hozott importált, 25 éves békés, amerikai kocsik, min. törzskönyvezett katonai igénybevétel alól mentes. Kriehó Endre, Dévaványa, telefon 17. 2076

ELADÓ 26 m magas, 12 m kerületű, 1940. évi típusú, Hofherr-gyártmányú, 2-as gözlokomobil. Ásványi- és Kalmán-szárítógép, Szegő Mór gépkereskedés, Nagykiszita, Király-u. 2., telefon 134. 2083

GATTEK horizontális, magánemelési, kitért, intelligens, keresztény, szorgalmas, tehetséges, szakképzett, szíves megkereséseket "Földm. 2015" jellegű kiadványban. 2077

OLAS, 30 éves, háromgyermekes, 2000 Ft-ért eladó. Istvánmajor, Ersei. 2107

ELADÓ 1 drb. 40-levelű Cormick-tárcsa, 1 drb. 3-as traktor-éke, 1 drb. 25 x teherbírási hídmerleg, szentgyörgypusztai gazdaság, Bánháza. 2082

HÍDMÉRLEG, marhaméregelő 65 és használt raktárak, úgyzástól javítás, hitelesítést olcsón vállalunk. Pataki és Farkas mérlegüzem, Budapest, Hársfa-utca 8. szám. 2547

EGY kevesse használt, jó állapotban lévő, üzemképes "Sector-Universai" vetőmagtisztító gép. Hofherr-Schwarz géptársaság, 4 kerék szerű, jutányosan eladó. Országos Raktárházak R. T., Győr. 2080

PLANET lökspák, tárcsaboronák és ezek alkatrészei igen jó minőségben, jutányosan eladó. Ormányi Károly ögmél, Budapest, V. Bátor-utca 7. 5291

SZOLNOK megyében, Dévaványa közep határában, 500 holdas, jókárban lévő tehermentes birtok az állomástól nem messze eladó. Használatra is lehet szíves. Telefon: 114-373. 2011

FOGATOS repaklemlőgépek, burgonyakiszámítók, magánemelési, alkatrészek, Ormányi Károly ögmél, Budapest, Bátor-utca 7. 5291

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

AZ IDÉN nyomtatott 8 HP eredeti MÁV gözmozgágyár, 54 collos, jó kárban lévő cséplővel működő eladó. Fleischmann Imre, SÁVár. 2040

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ZÖLDHEGYI M. ISTVÁN V., Bátor-utca 3. Vesz és elad használt mezőgazdasági gépeket

ÁLLANDÓ RAKTÁRKÉSZLET fogatos, traktor és gézekészke acélból.

Ezerhátszék, szénagyűjtő- és kultivátor-fogak, Planet-kapákészke söngéni acélból.

Eke, vetőgép, tárcsaborona, lökspák és egyéb mezőgazdasági gépekalkatrészek. Műszaki cikkek, kenőanyagok.

Orosz beszerzők: a világhírű Pipa-jezű gépekalkatrészek, a világ összes gyártmányú fűsz. bék. és aratógépeit. 5290

3735 négyzetöl békérettel gyümölcsfal, szőlővel, új, modern lakóház és gazdasági épülettel eladó. Gyászó Sándor-tanya, 30 perc Szent István-körhától autóbusszal. 2070

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

Kalapácsos darálógépet minden méretben szállít SALGÓ BUDAPEST, XIII., Szegedi-út 7. Traktorok speciális javítása!

50 m² Cornwall-kazán eladó. Hez Lajos, Budapest, II., Margit-körút 5/b. 2041

BOTOND egyetemes kalapács-vezérszerű örlőgép, 4 nagyságban Függetlenes kövű DARALÓK golyócsapatgázas kivitelben

KANN ÉS HELLER RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL BUDAPEST, V., Vilmos császár-út 62 sz.

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi-út 7. 1090

ELADÓK 26 HP Cormick 108.000, sz. törés, ropedás, hegesztésmentes, generálisan javítva. Hofherr 54 sz. 68.000, sz. végig gyűrés cséplő. Salgó Budapest, XIII., Szegedi

Ha könnyűszerrel sok vizet akar, vásárolja a **Mezőgazdák zuhatag-kútját**

Rozsdamentes kivitelben is kapható.

Régebben vásárolt zuhatag-kutakhoz alkatrészeket szállítunk.

Árjegyzéket és alkatrészárjegyzéket küld.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY UTCA 29.

Ne adja el fillérékért a **használt olajat!** Mi azt **megregeneráljuk, és új olaja lesz,** vagy megvesszük és legtöbbet fizetünk érte! **„OLEA“** OLAJTISZÍTÓ IPARI KFT. Budapest, IX., Soroksári-út 45. Tel.: 137-681

Eladunk tenyésztésre lovat, szarvasmarhát, sertést és nagyszámban juhot, minden fajtát, korra és nemre való tekintet nélkül, ezenkívül fiatal magyar jármosokot és 3-4 éves magyar tinót.
Veszünk kül- és helyi állat szállításra vagommarhát, sertést és juhot.
Keresünk beállításra mindenféle sülőt, fejősteheseket, jármos és növendék bivalyot.
Továbbtartásra veszünk minden mennyiségben legelőbirtokot és tinót.
Vásárolunk sovány- és selejt-marhát, valamint juhot és sertést.
Kihelyezünk részestartásra több ezer hazai fésűs anyabirtokot.
Tenyész- és Haszonállatforgalom
Budapest, IV., Váci-utca 56/58. • Tel.: 181-453 5370

Lutz-féle Gyommentfesték
VIRÁGÁLLÓ NEM KÁRÉKIK LE NEM KEPEDEZIK
Külsőn bevált olajfényezésesték talajgyeprre és talra.
LUZT 6272/d
Lakk- és Festékgár részvénytársaság
Budapest, XIV., Órnagy-u. 4.
TELEFON: 2-972-29

Olajfényezés festék
ZSÁK, PONYVA
eladás, kölcsönzés
kévekötelek, kötélárak
legelősebb és legmegbízhatóbb szállítója
Mező-Zsák
Részvénytársaság
Budapest, V., Percezel Mór-u. 2. Tel.: 118-567, 121-528
Alapítva: 1910. évben. 5282

Az OMGE Ingatlanforgalmi Osztályának hirdetései
Budapest, IX., Köztelek-utca 8. szám. Telefon: 181-040

Eladó:
Somlyó út 36. gyönyörű kilitású 758 □-es telek és házzal.
Dősdön öszibarackos, 4 szobás házzal.
Pesttől északra, Duna mellett, 56 holdas, 8 szobás kastélynál.
Pest megyében: 63 holdas szőlő, gyümölcsös, malom.
Tiszafürednél 225 holdas tanyabirtok.
Velencei tónál 500 holdas kastélynál.
Nagybörzsonál 115 holdas úrlakkal, szőlővel.
Esztergom mellett 60 holdas, szőlővel, gyümölcsösrel.
Veszprémben: 476 holdas, szénbányajoggal.
Vas megyében: 348 holdas birtok.
Vác közelében 162 holdas birtok.
Felső-Tisza mentén 136 holdas.

Bérbeadó:
Biharban: város, érvonal mellett 210 holdas, 6 évre.
Budapest közelében 200 holdas bérlet átadó.
Abadiban: 1000 holdas birtok, szeszgyárral.
Mezőtúr vidékén 420 holdas élő- és holt-felszereléssel.

Eladó birtokokat keresünk:
Autótól és vasút mellett 100 holdas, 4-5 szobás lakással.
Budai oldalon, Főváros közelében 100 holdas gazdaságot esetleg élővel.
Pest környékén érvonal mellett 50-100 holdas, 5-6 szobás úrlakkal.
Pesttől 100 km körzetben 50 és 200 holdasat.
Egyér megyében 4-500 holdas jó birtokot.

Bérleteket keresünk:
Győr, Komárom, Székesfehérvár közelében 5-200 holdasat.
Székesfehérvár-Ernying közt 4-700 holdasat.
Felső-Dunántúlon 4-500 holdasat.
Dunántúli, Pesthez közel 6-700 holdasat.
Szabolcsban 2-300 holdasat.
Bárhol 1000-1800 holdasat, jó minőségűt.

MÉG NEM KÉSŐ! HIRDESSZEN!

Jéghár-megállapításnál nagy segítségére van a gazdának a **Gyakorlati jéghárbecslés** c. mű
Írták:
BARTHODEISZKY-GOLNICZKY
ÁRA 12,- PENGÓ
KAPHATÓ
PÁTRIA könyvkereskedésben
Budapest, IX., Üllői-út 25. sz.

Kifogástalan, jó állapotban lévő 79.909 gyártási számú, 137 cm széles, tügyfakerekes, gyűrűs oszlopnyagvas
HSCS cséplőszekrény
teljes felszereléssel, teljesen jókarban lévő szijazattal
olcsón eladó
A gép a **HSCS** Budapest, Vilmos császár-úti telepén: **(VI. ker., Vilmos császár-út 57. sz.)**
van beraktározva, ahol az üzleti órák alatt bármikor megtekinthető. Szíves érdeklődéseket a kiadóhivatal továbbítja.
5915

11 MÁZSÁS ÖNSÚLYA
kiválóan alkalmassá teszi szántásra, kultivátorozásra, tárcsázásra és kombinált vetőgépek vontatására.
MAGYAR WAGGON ÉS GÉPGYÁR RT

KÖZPONTI IRODA ÉS MINTARAKTÁR: BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 12. TEL.: 125-210

•Pátria• Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság nyomása, Budapest, IX. kerület, Üllői-út 25. szám. (Köztelek) — 402866 — Felelős vezető: Magyar István